

وزارت تحصیلات عالی

علمی معینیت

ریاست عمومی انسجام امور اکادمیک

د علمی برنامو د پراختیا ریاست

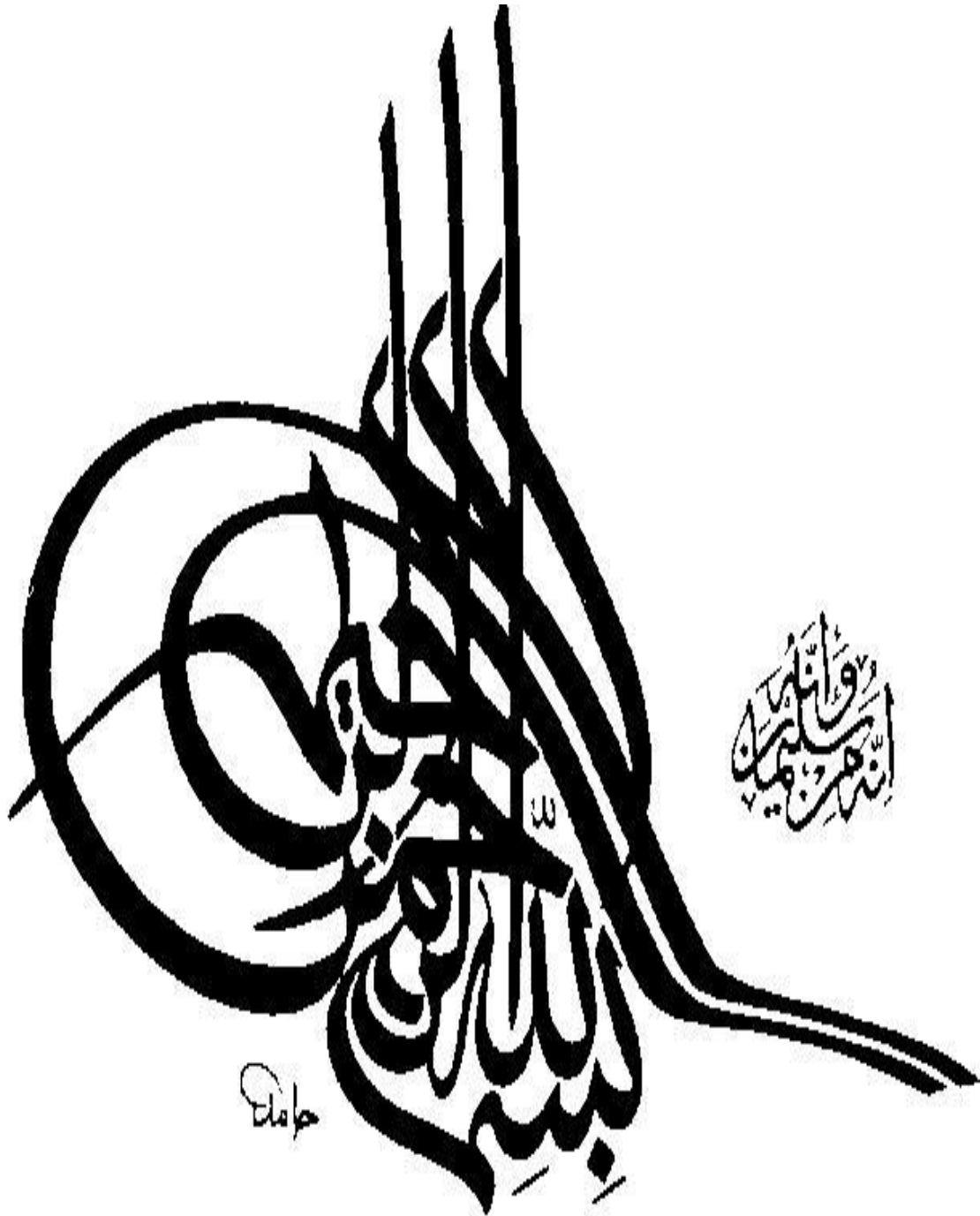
ریاست انکشاف برنامه‌های علمی

پوهنځی‌های تعلیم و تربیه

نصاب تحصیلی رشته تاریخ

Curriculum of History

زمستان 1398 هـ - کابل

پیام مقام وزارت تحصیلات عالی

نیروی بشری آموزش‌دیده و متخصص یکی از عناصر اصلی توسعه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها شمرده می‌شود. بدون تردید انکشاف همه‌جانبه افغانستان عزیز بدون حضور منابع بشری متخصص و متعهد امکان‌پذیر نخواهد بود. وزارت تحصیلات عالی افغانستان و نهادهای مربوط آن مسئولیت آموزش و تربیه متخصصین را در رشته‌ها و عرصه‌های مختلف با فراهم آوری امکانات مساعد و مناسب تحصیلات عالی عهده‌دار هست. تحصیلات عالی ستندرد و معیاری وابسته است به نصاب تحصیلی عالی بروز و جامع که مبتنی بر نیازمندی محصلان در جامعه، منطقه و جهان و با معیارهای قبول‌شده ملی و بین‌المللی تنظیم گردیده باشد. وزارت تحصیلات عالی افغانستان به منظور تحقق این امر مهم با وجود چالش‌های فراوان، گام‌های مؤثر و مفیدی را در جهت معیاری ساختن نظام تحصیلی کشور برداشته است. ما کاملاً باورمند هستیم که مردم افغانستان شایسته تحصیلات عالی باکیفیت‌اند که از اعتبار جهانی برخوردار بوده و پاسخگوی نیازهای اساسی بازار کار افغانستان باشد. برای نیل به این اهداف والا، داشتن نصاب درسی هماهنگ با معیارهای جهانی، افغانستان شمول و کاربردی امر حتمی و الزامی است.

در پلان استراتژیک ملی وزارت تحصیلات عالی، تدوین نصاب تحصیلی معیاری برای تمام رشته‌های تحصیلی به‌عنوان یکی از اهداف اصلی مطرح نظر بوده و به همین جهت به کمیسیون ملی نصاب تحصیلی وظیفه سپرده شد تا در این مورد رهنمودی را تدوین نموده و در روشنایی آن روند انکشاف و بازنگری نصاب تمامی رشته‌های تحصیلی کشور را آغاز نماید.

خوشبختانه پروسه انکشاف و بازنگری نصاب‌های تحصیلی حدود دو سال قبل در تمام رشته‌ها از مرحله نیازسنجی از سطح دیپارتمت‌ها، پوهنچی‌ها و پوهنتون‌ها، مستفیدان از نهادهای دولتی و خصوصی آغاز و همچنان مدل‌های متعدد سایر کشورها نیز مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت و نصاب‌های یک تعداد رشته‌ها تکمیل و به منصفه تطبیق قرار گرفت.

اینک مسرت داریم که در تداوم این پروسه، انکشاف و بازنگری نصاب تحصیلی رشته تاریخ پوهنچی‌های تعلیم و تربیه پوهنتون‌های کشور؛ مبتنی بر رهنمود جدید، با همت و همکاری همه‌جانبه مسئولین و اعضای کادر علمی رشته تاریخ تحت نظر کمیسیون ملی نصاب تحصیلی تکمیل و آماده تطبیق گردیده است. ما شاهد تلاش‌های مستمر، صادقانه و تخصصی همکاران خویش در نهادهای تحصیلی کشور، در تمامی مراحل از جمله: مرحله نیازسنجی، بررسی‌های مسلکی کمیته‌های تخصصی و برگزاری کلسترهای متعدد تدوین نصاب درسی، مرحله تدقیق و مرحله نهایی‌سازی در هر یک از رشته‌های فوق‌الذکر بودیم و اقدامات صورت گرفته را که باکیفیت و معیارهای عالی به انجام رسیده است، تحسین و تقدیر می‌کنیم.

اکنون با افتخار نصاب‌های بازنگری شده رشته تاریخ نهایی شده در وزارت تحصیلات عالی افغانستان را جهت تطبیق در تمام پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی که این رشته را دارند، تقدیم جامعه علمی خویش می‌نماییم. امید داریم با تطبیق نصاب جدید بسا از خلأها و کاستی‌های قبلی رفع گردیده، ارائه خدمات تحصیلات با کیفیت بهتر و بازدهی مؤثرتر صورت گیرد.

در پایان از تمامی تهیه‌کننده‌گان نصاب تحصیلی رشته تاریخ، به‌خصوص از همکاران گرامی در وزارت تحصیلات عالی، اعضای کمیسیون ملی نصاب، استادان پرتلاش شامل در این پروسه، رؤسای پوهنچی‌ها و آمرین دیپارتمنت‌های مربوطه، کمال قدردانی و سپاس‌گزاری را می‌نمایم و برای‌شان موفقیت‌های مزید در عرصه خدمت به جامعه آکادمیک کشور را تمنا دارم.

پوهنمل دیپلوم انجینیر عبدالتواب بالاکرزی
معین علمی و سرپرست وزارت تحصیلات عالی

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب‌های تحصیلی

نصاب تحصیلی از عناصر مهم و کلیدی برنامه‌های علمی در وزارت تحصیلات عالی است. تطبیق نصاب تحصیلی معیاری منحصیث نقشه راه برای محصلان و تربیه نیروی بشری کشور، از یک سو باعث بهبود کیفیت تدریس و آموزش در نهادهای تحصیلی گردیده و از سوی دیگر فارغان با دانش و شایسته طبق نیاز بازار کار را به جامعه تقدیم می‌کند. از همین رو، وزارت تحصیلات عالی به‌عنوان اساسی‌ترین نهاد تنظیم‌کننده امور تحصیلات عالی در کشور، روند بازنگری و انکشاف نصاب‌های تحصیلی پوهنتون‌های کشور با اهداف تنظیم آن مطابق به نیاز بازار کار، ضرورت استخدام‌کنندگان با رعایت معیارهای پذیرفته‌شده جهانی در هر رشته تحصیلی را با شعار "ملت واحد - نصاب تحصیلی واحد" در تمامی پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی از سطح دیپارتمنت، پوهنخه، پوهنتون تا وزارت تحصیلات عالی، آغاز نموده و قرار است یک‌صد و شصت و پنج رشته مختلف فارغ ده دوره ليسانس موجود در کشور تحت پوشش این برنامه قرار گیرند.

روند انکشاف نصاب با مرحله نیازسنجی آغاز گردید که در آن به‌منظور تشخیص نیاز بازار کار، اعضای کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی اعم از دولتی و خصوصی با ادارات ذی‌دخل، نخبه‌ها و مراجع استخدام‌کننده نشست‌های مشورتی را دایر نموده و بعد از جمع‌آوری نظریات آن‌ها، آن‌ها به‌عنوان مواد کار در کلاس‌های تخصصی رشته توسط متخصصین نصاب ساز مورد تحلیل و تجزیه قرار داده و در تنظیم نصاب‌های تحصیلی جدید از آن استفاده صورت گرفته است.

کلاس‌های نصاب‌های تحصیلی عبارت از گروهی از افراد متخصص، مجرب و ذی‌دخل در رشته مربوطه اعم از استادان صاحب‌نظر پوهنتون‌های دولتی و خصوصی، نمایندگان استخدام‌کنندگان (دولتی و خصوصی)، متخصصین ورزیده از پوهنتون‌های خارجی، نماینده فارغ‌التحصیلان سال‌های اخیر و نماینده کمیسیون ملی نصاب وزارت تحصیلات عالی‌اند که بعد از مرور سایر نصاب‌های موجود و رفرنس‌های بین‌المللی نیازسنجی‌ها را کارشناسی نموده و در چندین مرحله نصاب‌ها را انکشاف می‌دهند.

در بازنگری نصاب‌های تحصیلی که بر اساس اهداف آموزشی هر رشته نصاب ترتیب شده و برای هر مضمون و درس اهداف آموزشی تعریف شده که با اهداف آموزشی رشته مطابقت دارد، بر علاوه سایر نصاب‌های رایج در کشور، رفرنس‌های معتبر رشته‌های مشابه در دیگر کشورها نیز مورد مطالعه قرار گرفته و از آن‌ها استفاده شده است. توجه به مهارت‌ها و توانایی‌های محصلان مانند، مهارت استفاده از تکنالوژی معلوماتی، طرز تفکر انتقادی یا (Critical thinking)، توجه به کار عملی (Internship)، مهارت محاوره و ارتباطات، بلدیت با کارگروپی و روحیه همکاری، تقویه خلاقیت و نوآوری، مهارت‌های حل مشکل، مهارت‌های آموزش مادام‌العمر (Life Time Learner)، آگاهی از کلتورهای متفاوت جهانی، تقویه حس وطن‌دوستی و روحیه اسلامی و علاوه بر آن به معیارهای که توسط سازمان یونسکو به‌عنوان مهارت‌های قرن بیست و یکم تعریف گردیده نیز پرداخته‌شده و رعایت گردیده است.

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب تحصیلی به همکاری کمیسیون ملی نصاب تحصیلی توسط ریاست انکشاف برنامه‌های علمی وزارت تحصیلات عالی تطبیق می‌گردد. جا دارد که از همکاری اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب و سایر اعضای ذی‌دخل برنامه که با زحمات خستگی‌ناپذیر خویش در اكمال این برنامه ملی سهم داشته‌اند، اظهار سپاس و قدردانی نماییم.

پوهنمل خواجه زبیر صدیقی

رئیس انکشاف برنامه‌های علمی

پس منظر بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی

وزارت تحصیلات عالی بازنگری و معیاری سازی نصاب های تحصیلی را یکی از اولویت های کاری خویش دانسته و در راستای آن برنامه بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی را طرح و تنظیم نمود است. بر اساس طرح فوق کمیسیون ملی نصاب تحصیلی؛ با در نظر داشت تعدد رشته ها، برنامه بازنگری را در مجموع 34 کلاستر اصلی و 164 کلاستر فرعی راه اندازی نمود. مبتنی بر پلان عملیاتی بازنگری نصاب هر رشته با حضور روسای فاکولته ها و اعضای کادر علمی همان رشته، ذینفع ها، متخصصین و مسئولین امور ذیربط صورت میگیرد. در همین راستا ما شاهد تدویر کلاستر رشته های مختلف جهت بازنگری، انکشاف و بروز سازی نصاب تحصیلی کشور یکی بعد دیگری تحت شعار ملت واحد-نصاب تحصیلی واحد هستیم. همچنان در نظر است تا نصاب های تحصیلی جدید به اساس لایحه سیستم کزیدت وزارت تحصیلات عالی تدوین گردد زیرا در این سیستم، واحدهای درسی برای تکمیل هر یک از دوره های تحصیلی معین می باشد. مضامین به کتگوری های اساسی، حتمی-تخصصی، پوهنتون شمول و اختیاری و کار عملی و منوگراف دسته بندی گردیده، حد اقل و حد اکثر کزیدت و یا واحد درسی در مطابقت به لایحه سیستم کزیدت، برای هر سمستر مشخص شده است. برای تعیین و تسلسل مضامین در دوره تحصیلی، پیش نیاز بودن یک مضمون برای مضمون دیگر مورد توجه قرار گرفته است. در کل وزارت تحصیلات عالی برنامه بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی را به منظور برآورده ساختن اهداف ذیل انجام می دهد:

عیار سازی نصاب های تحصیلی در مطابقت با معیار های ملی و بین المللی

به روز رسانی نصاب های تحصیلی با توجه به تحولات شگرف ساینس و تکنالوژی در مطابقت به نیاز بازار کار در تمام کلاستر های بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی رشته های مختلف، تحقق اهداف ذیل مطمح نظر است:

بازنگری مضامین به اساس تعداد کزیدت و محتوای مضمون؛

نیاز سنجی جهت حذف و اضافه نمودن مضامین به اساس اولویت بندی نیاز های همان رشته؛

ارزیابی مضامین پیش نیاز (مضامین اساسی، حتمی-تخصصی و اختیاری)؛

تطبیق اهداف آموزشی رشته با شیوه ها و مدل های جدید (OBE, SCL) آموزش مبتنی بر نتایج و شاگرد محوری؛

همسان سازی نام مضامین، تعداد کزیدت ها و کود گذاری مضامین؛

مشخص نمودن نتایج متوقعه از کزیکولم درسی و مطابقت آن با نتایج متوقعه رشته؛

تغییرات، تعدیلات و تعویض نام مضامین به اساس پیشنهاد اعضای کلاستر ها با استفاده از مآخذ معتبر کشور های منطقه و جهان؛ ازدیاد، حذف و ادغام مضامین مطابق نیاز محصلان کشور، معیاری و همسان سازی کزیکولم درسی با کشورهای منطقه و جهان و نیاز بازار کار.

پیش‌گفتار

یکی از اهداف آرمانی و کیفی تحصیلات عالی افغانستان، ارتقای کیفیت تحصیلات عالی، از طریق ارتقای ظرفیت علمی و مسلکی، اعتبار دهی نهاد های تحصیلی، تجهیز پوهنتون ها و تجدید مستمر نصاب تحصیلی پوهنتون‌های کشور است. از این‌رو وزارت تحصیلات کشور در سال 1398 هجری شمسی، با ایجاد طرح فراخوان ملی بازنگری و تجدید مستمر نصاب تحصیلی اکثریت رشته‌ها و خاصه رشته تاریخ پوهنځی‌های تعلیم و تربیه را در سه کلستر برگزار نمود که هدف آن داشتن یک نصاب معیاری در تمامی رشته‌های تعلیم و تربیه پوهنتون‌های افغانستان بود و بدون شک یک اقدام خوبی جهت ارتقای کیفیت آموزش در تحصیلات عالی افغانستان به شمار می‌رود. تمامی دیپارتمنت‌های تاریخ پوهنځی‌های تعلیم و تربیه پوهنتون‌های کشور که در دو دور کلستر تاریخ از جانب کمیسیون ملی نصاب وزارت تحصیلات عالی برگزار شده بود؛ نماینده داشتند. نماینده‌های دیپارتمنت‌های رشته تاریخ که همه‌گی استادان برحالی رشته تاریخ بودند در جریان دو-سه کلستر، جهت تهیه نصاب جدید رشته تاریخ بعد از گفت‌وگو و تبادل نظر محتوای نصاب جدید را مطابق به واقعیت‌های جامعه افغانستان و ضرورت نظام آموزشی آن طرح نموده و نهایی ساختند. به باور استادان دیپارتمنت‌های تاریخ پوهنځی‌های تعلیم و تربیه کشور، در صورتی که پوهنتون‌ها و کارگزاران تحصیلات عالی افغانستان، میان رشد سریع کمی تحصیلات عالی کشور و رشد کند کیفی آن تعادل ایجاد نکنند و عدم هماهنگی بین اهداف توسعه ای اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی کشور و توسعه تحصیلات عالی همچنان تداوم یابد، تا دو دهه آینده تحصیلات عالی کشور، بی مهارت و فاقد توانایی رقابت در بازار کار و همچنین در زمینه تحقیق و تدریس بزرگترین مشکلات را رقم خواهد زد. معیاری ساختن نصاب تحصیلی می تواند دسترسی ما را در ایجاد تعادل میان رشد سریع کمی تحصیلات عالی و رشد کند کیفی آسان سازد. نصاب تحصیلی حاضر، نصاب تحصیلی و مفردات درسی رشته تاریخ پوهنځی‌های تعلیم و تربیه کشور است که اهداف، رسالت، مفردات درسی و سایر فعالیت‌های اکادمیک رشته تاریخ و محصلان و استادان این رشته را در هشت سمستر تحصیلی نشان می‌دهد. نظریه‌ها و پیشنهاد‌های محصلان، فارغان و استادان رشته تاریخ نیز در مورد چه‌گونگی نصاب تحصیلی رشته تاریخ در نظر گرفته شده و در نصاب جدید 1398 گنجانیده شده است. در تجدید نصاب موجود، سعی لازم صورت گرفته تا اهداف و ساختار نصاب معیاری و متناسب به نیاز جامعه باشد. باید اذعان نمود که نصاب جدید به دلایل مختلف چون محدودیت زمانی در تهیه و تدوین آن و به دلیل مصروفیت بیش از حد استادان در پروسه تدریس و امور اداری، بدون کم و کاستی نیست و امید می‌رود در نصاب‌های آینده این کاستی‌ها رفع و به حداقل رسانده شود. کلستر رشته تاریخ، از مشورت و زحمات تمامی استادان دیپارتمنت‌های تاریخ پوهنځی تعلیم و تربیه پوهنتون‌های افغانستان و نیز کمیسیون ملی نصاب وزارت تحصیلات عالی که با مطالعه نصاب رشته تاریخ و مشورت های ارزشمند شان در تجدید نصاب، راه‌گشای اعضای کلستر تاریخ بوده و پیشنهادات سودمندی را ارائه نمودند، تشکر می نمایند و انتظار دارند تا نصاب کنونی از جانب مقامات علمی و عالی وزارت تحصیلات عالی کشور مورد تصویب و تأیید قرار گیرد تا در آینده نزدیک از آن بهره برده و در زمینه مشکلات و جود نداشته باشد.

با احترام

اعضای کلستر رشته تاریخ،

پوهنځی‌های تعلیم تربیه پوهنتون های افغانستان

فهرست مطالب

عناوین

صفحات

پیام مقام وزارت تحصیلات عالی.....	ب
برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب‌های تحصیلی.....	ج
پیش‌گفتار	ه
مقدمه	1
چشم‌انداز	4
دیدگاه.....	4
رسالت.....	4
ارزش‌ها	4
اهداف آموزشی رشته تاریخ	5
نتایج متوقعه	5
معلومات مختصر در مورد پوهنچی تعلیم و تربیه	5
نیاز سنجی.....	7
معرفی محتوی	8
پالیسی حاضری	9
قواعد کارخانگی.....	10
پالیسی تاخیر کاری	10
پالیسی نمره دهی	10
وجایب و مکلفیت‌های محصلین	10
پالیسی عدم صداقت اکادمیک	10
اشراک کنندگان کلستر	11
جدول سمسروار مضامین.....	11
مفردات درسی مضمون مبادی تاریخ	22

28.....	مفردات درسی مضمون تاریخ افغانستان باستان (1)
33	مفردات مضمون تاریخ جهان باستان (شرق).....
38	مفردات درسی مضمون مبانی جامعه شناسی.....
47	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی جغرافیا .....
52	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جهان بینی اسلامی.....
56	مفردات درسی مضمون مبانی بشر شناسی .....
64	مفردات درسی مضمون تاریخ افغانستان باستان (2).....
69	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ جهان باستان غرب .....
74	مفردات درسی هفته وار مضمون روش تحقیق در تاریخ .....
78	مفردات درسی مضمون باستانشناسی عمومی .....
83	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تربیت بدنی.....
91	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عبادات و حکمت های آن .....
96	مفردات درسی مضمون قرون وسطی افغانستان (1).....
101	مفردات درسی مضمون قرون وسطی شرق .....
106	مفردات درسی مضمون باستانشناسی افغانستان .....
111	مفردات درسی مضمون جامعه شناسی آموزش و پرورش .....
120	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اخلاقی اسلام .....
124	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ قرون وسطی افغانستان (2) .....
129	مفردات درسی مضمون تاریخ قرون وسطی غرب.....
135	مفردات درسی مضمون فلسفه تاریخ.....
140	مفردات درسی مضمون تاریخ تمدن اسلام.....
145	مفردات درسی مضمون تاریخ ادیان .....
149	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جغرافیای سیاسی جهان .....
156	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اجتماعی اسلام .....
161	مفردات درسی تاریخ قرون جدید افغانستان (1).....

166	مفردات تاریخ ممالک آسیایی قرون جدید (1)
171	مفردات درسی مضمون تاریخ قرون جدید اروپا
176	مفردات درسی مضمون میتود تدریس تاریخ
181	مفردات درسی مضمون منبع شناسی تاریخی
186	مفردات ایدئولوژیهای مدرن سیاسی
190	مفردات درسی و پلان هفته وار مضمون ساختار جامعه افغانستان
199	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام سیاسی اسلام
204	مفردات درسی تاریخ قرون جدید افغانستان (2)
209	مفردات درسی تاریخ ممالک آسیایی قرون جدید (2)
214	مفردات درسی مضمون تاریخ اوقیانوسیه
218	مفردات درسی تاریخ معاصر اروپا (1)
222	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اقتصادی اسلام
227	مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر افغانستان (1)
232	مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر ممالک آسیایی (1)
237	مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر اروپا (2)
242	مفردات درسی تاریخ آمریکا (1)
247	مفردات درسی تاریخ افریقا
252	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قرآن و علوم معاصر
256	مفردات درسی تاریخ معاصر افغانستان (2)
260	مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر ممالک آسیایی (2)
265	مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر اروپا (3)
271	مفردات درسی تاریخ آمریکا (2)
275	مفردات درسی مضمون تاریخ آسیای مرکزی
280	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تمدن اسلامی
284	لیست اعضای کلسترهای رشته تاریخ

نصاب درسی، بستر شکل‌گیری مهم‌ترین جریان آموزشی، یعنی یادگیری است. آموزش، تحقیق، عرضه‌ی خدمات تخصصی توسط نهادهای عالی آموزشی تا حدودی زیادی به پویایی و کیفیت نصاب تحصیلی و برنامه‌های درسی وابسته هستند. در کشور ما نظام آموزشی و تحصیلی در گذشته، خاصه در سه دهه اخیر بنا بر دلایل گونه‌گون با مشکلات بسیاری مواجه بوده است و نصاب‌های تحصیلی موجود در پوهنتون‌های افغانستان، جهت تربیت دانش‌آموختگان ماهر که پس از فارغ‌التحصیل شدن بتوانند متناسب با نیازها و ضرورت‌های جامعه جذب بازار کار شوند، پاسخ‌گو نبوده است. شاید یک علت ناکارآمدی آموزش در پوهنتون‌های کشور بدین خاطر است که نهادهای تحصیلی ما از موقعیت مساعد و شانس لازم برای همراه ساختن ابتکار و خلاقیت خود با آهنگ تحولات پیشروی جهانی باز مانده‌اند. در حال حاضر پوهنتون‌ها روز به روز احساس می‌کنند باید بیش از پیش، برون‌گرا و پاسخ‌گو به جامعه شوند و فارغ‌التحصیلان آن‌ها فاقد تبحر و مهارت نباشند. فراتر از آن امروزه، ارتباطات و جهانی شدن سبب شده است که پوهنتون‌ها به عنوان متولیان علم و تفکر، از قیومیت دولت‌ها بیرون بیایند و با جامعه و جهان ارتباط داشته باشند. اما در حالی که در بسیاری از کشورها و به ویژه افغانستان، مدیریت و فضای کاری آن‌ها همیشه تحت تأثیر شرایط و وضعیت کلان کشور بوده است و این مسأله سبب گردیده که کیفیت برنامه‌های درسی مطلوب در نظام آموزشی افغانستان دچار خدشه شود و شکاف عظیمی بین «آنچه هست» و «آنچه» باید باشد بوجود بیاید. از این‌رو در حال حاضر وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان و مدیران نهادهای تحصیلی کشور باورمند‌اند تا پوهنتون‌های افغانستان هرچه بیشتر و بهتر در راستای بسط روحیه تفکر و تحقیق، انصاف و احترام به حقایق علمی، تربیت فارغان خلاق و واگرا، احترام به علم به خاطر خود علم و نه هدف‌های انتفاعی، درک ضرورت یادگیری مداوم و تقویت هویت علمی گام بردارند و مداوم برنامه و نصاب‌های درسی شان را تغییر و تحول دهند. در این میان پوهنچی‌های تعلیم و تربیه کشور که تربیت معلمان متخصص و مسلکی را به عهده دارند، مسئولیت بس سنگین‌تری دارند؛ زیرا تربیت نسل آینده بستگی به انگیزه و عمل‌کرد بهتری معلمان آینده افغانستان دارد که اکنون و در آینده در پوهنچی‌های تعلیم و تربیه پوهنتون‌های کشور تحصیل می‌کنند؛ خاصه معلمان تاریخ. معلمان تاریخ برای بازگویی گذشته و تدریس تاریخ بسیار تعیین‌کننده هستند. استادان و معلمان تاریخ می‌توانند در بازنمایی درست و علمی از گذشته و هم‌چنین در راستای هم‌دگرپذیری و حل مشکلات واقعی جامعه، متعلمان و دانش‌آموختگان تاریخ را کمک نمایند. این همه زمانی امکان‌پذیر است که نصاب و برنامه‌های درسی رشته تاریخ مداوم مورد بازنگری قرار گرفته و تحول نمایند. در این زمینه، نظام تحصیلات عالی افغانستان، از دیپارتمنت‌ها شروع تا وزارت تحصیلات عالی، متعهد و مصمم هستند که نصاب تحصیلی تمامی رشته‌های نهادهای تحصیلی مورد بازنگری قرار گیرد.

بازنگری نصاب تحصیلی رشته تاریخ پوهنچی‌های تعلیم و تربیه کشور پس از ایجاد و طرح فراخوان ملی بازنگری نصاب‌های تحصیلی وزارت تحصیلات عالی در زمستان 1396 آغاز شد و سرانجام در تابستان و خزان سال 1398 در وزارت تحصیلات عالی توسط تیم تدوین و تدقیق در طی برگزاری سه کلستر، طرح، تکمیل و نهایی گردید. یکی از ویژه‌گی‌های نصاب جدید واحد بودن آن است که محصول نظر سنجی و مشورت جمعی استادان، فارغان، متقاضیان و محصلان رشته تاریخ از سراسر کشور می‌باشد. تدوین و تکمیل نصاب، فرایند طولانی داشت و چند مرحله را دربر گرفت. مرحله اول مرحله نیاز سنجی

بود. در این مرحله نیاز سنجی از محصلان، استادان، ذینفع‌ها و فارغان رشته از طریق نشست‌های مشترک، توزیع پرسش-نامه‌ها و تدویر ورکشاپ انجام یافت. نیز به منظور غنای بیشتر نصاب، از تجربیات سایر کشورها در زمینه بهره برده و برنامه‌ها و نصاب درسی تاریخ کشورهای چون هندوستان، ایران، ترکیه و قزاقستان مورد مطالعه قرار گرفت. علاوه بر آن، از تجربیات و مشورت‌های اعضای کمیته ملی بازرنگری نصاب وزارت تحصیلات عالی، معارف، اطلاعات و فرهنگ و سایر متخصصان داخلی نیز که در بخش انکشاف تحصیلات عالی به‌خصوص رشته تاریخ، باستان‌شناسی و تعلیم و تربیه دارای تجربه و تخصص بودند، استفاده بهینه صورت گرفت.

مرحله بعدی، بحث و بازرنگری در مورد نصاب رشته تاریخ در وزارت تحصیلات عالی تحت عنوان کلاستر تاریخ تدویر یافت که در آن نمایندگان کمیته ملی بازرنگری نصاب به تعداد زیادی از اعضای کادر علمی و جمعی از نمایندگان ذی‌نفع رشته از پوهنتون‌های مختلف اشتراک نموده بودند. اعضای کلاستر، گزارش‌های واصله از نظر سنجی در مورد نصاب تحصیلی تاریخ و نصاب‌های درسی گذشته را مورد مطالعه و بررسی قرار دادند. نیز نظریه‌ها و گزارشات واصله از ریاست‌های معارف و ریاست اطلاعات و فرهنگ و سایر نهادهای ذی‌نفع رشته تاریخ را بررسی نمودند. در نهایت مسوده نصاب و برنامه درسی رشته تاریخ پوهنچی‌های تعلیم و تربیه پوهنتون افغانستان، در سه کلاستر و در فاصله زمانی بیش از هفت ماه مطالعه و بررسی گردید. در هر یک از کلاسترها با در نظر داشت ضرورت موضوع، به تعداد 25 تا 30 تن اعضای کادر علمی رشته حضور داشتند. در پایان بعد از چند دور بازرنگری و اصلاح مجدد، نصاب درسی رشته تاریخ پوهنچی‌های تعلیم و تربیه مشتمل بر مضامین، کردیت‌ها، مفردات و پالیسی کورس‌های جداگانه برای هر مضمون توحید و نهایی گردید.

موجودیت نصاب‌های متعدد در سطح دیپارتمنت‌های تاریخ، عدم نقشه‌های مفهومی برای مضامین، تناقض بین نام بعضی از مضامین و محتوای آن‌ها، عدم هم‌خوانی تعدادی از مضمون‌ها با رشته تاریخ، کم بودن تعداد کردیت بعضی از مضامین، غیبت تعدادی مضامین مهم و کاربردی در برنامه‌های درسی رشته تاریخ (منبع شناسی تاریخی، روش‌های تاریخ نویسی، تاریخ استرالیا، تاریخ معاصر کشورهای آسیای میانه، ایدئولوژی‌های سیاسی و شناخت نوعیت و منبع مشروعیت نظام‌های سیاسی)، عدم تعریف دقیق از نوعیت مضمون و اهداف آن، تعریف نشدن منابع ملی و بین‌المللی برای مضامین، عدم تعریف دقیق از لایحه سیستم کردیت، عدم توضیح وظایف استاد و محصل و غیبت اهداف آموزشی رشته و سایر موارد؛ از جمله مشکلات بود که در نصاب‌های تحصیلی گذشته وجود داشت که تلاش شد تا در نصاب جدید رفع گردد. در نتیجه تغییرات اساسی در مفردات مضامین صورت گرفت و تعدادی مضامین جدید که برای رشته تاریخ مهم به نظر می‌رسید شامل ساختار برنامه درسی رشته شده و مطابق به نقشه راه کمیته ملی بازرنگری نصاب تحصیلی وزارت تحصیلات، نوعیت مضمون‌ها مشخص و برای هر مضمون اهداف و نقشه مفهومی تعریف گردید.

امید است که همه‌ی دیپارتمنت‌های تاریخ پوهنحی‌های تعلیم و تربیه، در راستای تحقق اهداف و رسالت اصلی پوهنتون‌ها که همانا، گسترش مسوولیت پذیری، بسط روحیه تفکر و تحقیق، خرد ورزی، انصاب و احترام به حقایق علمی و تربیت فارغان خلاق و هم‌دیگر پذیر و هم‌چنین در پیاده نمودن اهداف و محتوای نصاب هرچه بیش‌تر تلاش نمایند.

مجدداً از تمامی اعضای کادر علمی رشته تاریخ که از دور و نزدیک در تهیه نصاب همکاری نمودند، سپاس و قدردانی نموده و نیز از کمیسیون ملی بازنگری نصاب وزارت تحصیلات عالی تشکر می‌نماییم که با همکاری و پشت کار شان اعضای کلستر تاریخ را در موفقیت این پروسه کمک نمودند.

چشم انداز

آموزش علم تاریخ و کاربرد آن، نیازمند آموزش رسمی و تخصصی است. بدون آموزش تاریخ، نقد وقایع تاریخی از جمله رویداد های فاجعه بار و نیز استفاده از تحولات سازنده تاریخ، ممکن نیست. تاریخ می تواند ما را در درک علمی از گذشته کمک نماید؛ بدون درک گذشته، دست یافتن به ثبات، همدیگر پذیری و آینده سالم میسر نیست. دیپارتمنت تاریخ در سطح پوهنچای های تعلیم و تربیه تلاش می ورزد تا با آموزش معلمان مسلکی و کارشناسان تاریخ، نیازمندی جامعه، نهادهایی دولتی از جمله معارف و نهاد هایی خصوصی را در عرصه علم تاریخ تامین نماید.

دیدگاه

تربیت معلمان مسلکی و متخصص تاریخ برای معارف کشور و سایر سکتورهای دولتی و خصوصی.

رسالت

رشته تاریخ یکی از رشته های پوهنچای تعلیم و تربیت در نهادهای تحصیلات عالی کشور می باشد و شامل مجموعه ای از فعالیت های آموزشی و تحقیقی است. دانش تاریخ یکی از نیازهای اساسی جامعه بشری از جمله جامعه ماست. بررسی دقیق و علمی از گذشته تاریخی ما، این امکان را میسر خواهد نمود تا از ویژه گی های مثبت این تاریخ برای بنای یک آینده سالم و هم دلی و هم دیگر پذیری که بیش از هر زمانی دیگر جامعه ما به آن نیاز دارد، بهره برده و از باز تولید ویژه گی های منفی آن جلوگیری نمود. رشته تاریخ در سطح پوهنچای های تعلیم و تربیه در پی بررسی مبانی نظری، ارزش و بنیادهای است که برای محصلان و معلمان تاریخ مهم می باشد. آموزش رشته تاریخ بر بنیاد نصاب تحصیلی و معیاری واحد، محصلان را برای شناخت، درک و مطالعه گذشته تاریخی و کاربرد آن برای جامعه در حال تغییر ما آماده می سازد تا دانش آموختگان این رشته در پوهنتون ها، وزارت معارف، مکاتب، اطلاعات و فرهنگ و بخش آموزش تاریخ در کلیه نهادهای دولتی و غیر دولتی مفید و فعال باشند.

ارزش ها

با توجه به ارزش های حاکم بر جامعه افغانستان و نیازهای مبرم این جامعه و کشور ما، حفظ منافع جمعی ما، تحکیم وحدت و همدلی در کشور، تعهد به ارتقای کمی و کیفی آموزش تاریخ و تعمیم مسئولیت پذیری، ارزش های ذیل تعریف و طرح گردید:

- احترام به کرامت انسانی، عدالت و هم دیگر پذیری؛
- باور و احترام به ارزش های اسلامی و ملی؛
- درک ضرورت یادگیری مداوم و تقویت هویت علمی؛
- انصاف و احترام به حقایق علمی؛
- بسط روحیه تفکر و تحقیق؛
- قانون گرایی، مسئولیت پذیری، و کثرت گرایی؛

اهداف آموزشی رشته تاریخ

هدف رشته تحصیلی تاریخ در دوره لیسانس آموزش، عرضه دانش نظری و عملی تاریخ و مهارت های مسلکی با استفاده از منابع متعدد تاریخی از باب مثال از روی کتب، مقالات، عهدنامه‌ها، پیمان‌ها، فرمان‌های رسمی دولتی و اسناد و مدارکی که در آرشیوهای دولتی موجود بوده، جهت تربیت معلمان مسلکی و آگاه به رشته تاریخ، برای رفع نیازها در کتگوری های ذیل در سطح ملی و بین المللی می باشد:

- وزارت معارف، تحصیلات عالی، اطلاعات و فرهنگ و ریاست باستان‌شناسی؛
- تدریس در مکاتب و در بخش کلیه نهادهای دولتی و خصوصی؛
- آرشیف و موزیم

نتایج متوقعه

- کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ؛
- شناخت منابع تاریخی و تفکر انتقادی در علم تاریخ؛
- تحلیل حوادث تاریخی افغانستان، منطقه و جهان؛
- دانستن روش‌های تحقیق و تدریس در تاریخ؛
- توضیح کاربرد مطالعه تاریخ برای حال و آینده؛
- معرفت از مبانی، هدف و ماهیت علم و فلسفه تاریخ؛
- تقویه وانکشاف تفکر انتقادی؛
- تقویه حس انسان دوستی و وطن دوستی؛
- آشنایی با شیوه‌های تاریخ نگاری؛
- درک و تحلیل اهمیت و فایده علم تاریخ؛
- آگاهی از چه‌گونگی حفظ میراث و اسناد تاریخی؛

معلومات مختصر در مورد پوهنحی تعلیم و تربیه

در میان پوهنحی‌های تعلیم و تربیه پوهنتون‌های کشور، به عنوان نمونه پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون هرات و

دیپارتمنت تاریخ آن به طور مختصر معرفی می‌شود.

پوهنحی تعلیم و تربیه دارای 12 دیپارتمنت، 6 بلاک و یک تعمیر، در حدود 60 صنف درسی، 68 نفر استادان، 4 لابراتوار فعال (از جمله لابراتوار جیولوژی مربوط به دیپارتمنت جغرافیا)، یک کتابخانه و یک مرکز IT مجهز می باشد. این نهاد تحصیلی 51 سال قبل (سال 1957 م مطابق 1336 هـ ش) به نام دارالمعلمین اساسی طبق پروگرام مرتبه وزارت معارف کشور شروع به کار کرد. یک سال از عمرش نگذشته بود که نسبت پاره ای از مشکلات برای مدت 2 سال فعالیتش متوقف گردید. در سال 1959 میلادی، مطابق 1338 هجری شمسی با پذیرش محصلانی از ولسوالی‌های این ولایت و ولایات همجوار مانند غور، بادغیس، فراه و حتی فاریاب و مزار شریف که آن وقت فاقد دارالمعلمین اساسی بودند، مجدداً فعالیتش را از سر گرفت.

دارالمعلمین اساسی برای اینکه بتواند مشکل کمبود معلم را در ولسوالی های هرات و حتی شهر و ولایات همجوار سریعتر حل نماید، پروگرام مستعجل را هم در چوکات خود گنجانید. نخست آن عده فارغ التحصیلان ابتدایی (صنف ششم) را که به نسبت معازیری نتوانسته بودند تحصیل خود را الی صنف دوازدهم ادامه دهند، جذب این پروگرام نمود و با تکمیل نمودن صنف دهم مستعجل به صفت معلم به جامعه تقدیم نمود و سپس فارغ التحصیلان دوره متوسط (صنف نهم) را که نسبت نبود دوره لیسه در مناطق مربوط و یا معازیری دیگر نتوانسته بودند صنف دوازدهم تحصیل خود را به پایان برسانند، شامل این پروگرام مستعجل ساخت که با ختم این دوره (صنف دوازده) کار معلمی را آغاز می نمودند.

در سال 1365 هـ ش مؤسسه عالی تربیه معلم به انستیتوت پیداکوژی ارتقاء یافت که در چوکات آن سه پوهنچی (پوهنچی زبان و ادبیات، پوهنچی علوم طبیعی و پوهنچی علوم اجتماعی) به سویه لیسانس معلمان مسلکی فارغ میداد که در آغاز سال 1382 به اساس ریفرم وزارت محترم تحصیلات عالی به پوهنچی تعلیم و تربیه تبدیل و سه پوهنچی از تشکیل آن حذف گردید. این پوهنچی همین اکنون دارای بیش از 4000 محصل بوده که از طریق دو بخش تحصیلی یعنی انسرویس و پریسرویس مصروف تحصیل می باشند. از اول میزان 1392 منظوری تحصیلات شبانه از وزارت تحصیلات عالی مواصلت نمود، که از 27 میزان 1392 درس شبانه عملاً در چهار رشته روان شناسی، ریاضی، فیزیک و کیمیا برای حدود 500 محصل شروع گردید. امتحان دور دوم شبانه هم در برج اسد سال 1392 به رهبری ریاست پوهنتون هرات اخذ و حدوداً 250 نفر جذب گردیدند.

جهت نیل برای اهداف تربیتی، رشته های مختلف زبان و ادبیات دری، زبان و ادبیات پشتو، زبان و ادبیات انگلیسی، روانشناسی آموزشی، ریاضی، فیزیک، کیمیا، بیولوژی، تاریخ، جغرافیه و تربیت بدنی از طریق دیپارتمنت های مربوطه تنظیم و رهبری میشوند. قابل توجه است که عمدتاً محصلان این پوهنچی را بخش اناث تشکیل میدهند. این پوهنچی در رشته های زبان و ادبیات دری، زبان و ادبیات انگلیسی، زبان و ادبیات پشتو، کیمیا، بیولوژی، ریاضی، فیزیک، تاریخ، جغرافیه و تربیت بدنی معلمین مسلکی را برای صنوف ابتدایی، متوسطه و لیسه های مکاتب افغانستان به سطح لیسانس تربیت میکند که از آموخته های خوب میتودهای تدریس بهره مند میباشند. هم چنان اخیراً سالانه به تعداد دهها مشاور آموزشی را از رشته روانشناسی برای رفع مشکلات آموزشی و یادگیری معلمین و محصلان تربیت می کند که گامی است ارزنده. پوهنچی تعلیم و تربیه دارای لابراتوارهای مجهز در رشته های کیمیا، فیزیک، بیولوژی و جیولوژی، کتابخانه و نه دیپارتمنت فارغ ده است.

سیستم درسی پوهنچی تعلیم و تربیه بر اساس سیستم کردیت بوده که از سال 1383 بدین سو سیستم کردیت در این پوهنچی تطبیق گردیده و ده سال از تطبیق آن می گذرد؛ در این سیستم مضامین به سه دسته اساسی، اختصاصی و پوهنتون شمول تقسیم و تطبیق میگردد. پوهنچی تعلیم و تربیه در سه بخش محصل دارد که هر سه بخش پریسرویس، انسرویس و شبانه آن از طریق کانکور معرفی می گردند.

دیپارتمنت تاریخ پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون هرات، در چوکات دارالمعلمین عالی در سال 1351 ایجاد گردید که از آن زمان تا حال در رشته تاریخ کادرهای مسلکی و تخصصی تربیه می نماید. این دیپارتمنت با ظرفیت پذیرش بیش از 60 نفر از متقاضیان کانکور در سال، در صدد آن است تا خدمات شایسته ای را در زمینه تربیه معلمان مسلکی تاریخ انجام

دهد. در این دیپارتمنت به تعداد 5 نفر از اساتید مجرب و مسلکی به سویه ماستر و لیسانس به رتبه های علمی پوهندوی و پوهنیار مصروف تدریس و تحقیق در رشته تاریخ می باشند.

نیاز سنجی

یکی از شرایط تهیه نصاب جدید، نیاز سنجی در باره اولویت های مهم رشته است و این که آموزش کدام موضوعات برای محصلان، ذینفع های رشته تاریخ مهم به نظر می رسند تا در کریکولم تحصیلی این رشته گنجانیده شوند. از این رو برنامه نیاز سنجی به هدف بررسی مطابقت نصاب موجود دیپارتمنت های تاریخ پوهنخی های تعلیم و تربیه با سطح انتظارات از فارغان تاریخ و نیازمندی های ذینفعان اعم از مفید بودن و کاربردی بودن مضامین و معیاری بودن مفردات، معیاری بودن منابع درسی، شناسایی نکات ضعف و قوت کریکولم تحصیلی تاریخ و هم خوانی با استراتژی برنامه ملی بازنگری نصاب وزارت تحصیلات عالی و هم خوانی با معیارهای بین المللی، راه اندازی گردید. برای بار نخست بازنگری در مورد نصاب تحصیلی تاریخ، در زمستان سال 1396 در دیپارتمنت تاریخ پوهنخی تعلیم و تربیه پوهنتون هرات آغاز شد و به تعقیب آن در سراسر دیپارتمنت های تاریخ پوهنخی های تعلیم و تربیه سایر پوهنتون ها انجام شد. سرانجام داده های حاصل از پرسش نامه ها و داده های حاصل از فعالیت های گروهی توسط کلستر اول و دوم تاریخ در سال 1398 در سطح وزارت تحصیلات عالی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

جهت تجزیه و تحلیل ارزیابی و پرسش نامه اجراء ذیل صورت گرفته است:

1. ترتیب تیم کاری در قالب کمیته نصاب هر پوهنخی: به اساس جلسه کمیته نصاب پوهنخی های تعلیم و تربیه این تیم کاری با معرفی یک نماینده از سوی دیپارتمنت دیپارتمنت تاریخ و آمریت کمیته نصاب پوهنخی ها تشکیل گردید.

2. شناسایی ذینفعان: دیپارتمنت های تاریخ با ذینفعان متعددی در تماس و تعامل هستند که هر یک می توانند بر فعالیت های دیپارتمنت تاریخ اثر گذاشته و برعکس از فعالیت های دیپارتمنت اثر پذیر می باشند. هر یک از ذینفعان نیازها و انتظارات قابل توجهی دارند که دیپارتمنت تاریخ در راستای بازنگری نصاب آن را در نظر گرفت و در این میان با ذینفعان خویش نشست و گفت و گو داشته است. ذینفعان دیپارتمنت تاریخ قرار ذیل اند:

- وزارت معارف: وزارت معارف یکی از ذینفعان مهم رشته تاریخ پوهنخی های تعلیم و تربیه است؛ که از فعالیت و نتایج برنامه های آموزشی رشته تاریخ اثر پذیر است و فارغان این رشته را به عنوان معلم، کارشناس و در سایر بخش های این نهاد جذب می کند. به همین منظور نیازها و مشورت های وزارت و ریاست های معارف و علاوه بر آن مؤسسات تربیت معلم و مکاتب مدنظر قرار گرفت.
- ریاست باستان شناسی، توریسم و اطلاعات و فرهنگ: فارغان رشته تاریخ به علاوه میتود تدریس تاریخ و مضامین مربوط به مکاتب، مضامینی را در راستای شناخت میراث تاریخی و فرهنگی می خوانند و در زمینه مهارت های را فرا می گیرند که آن ها را قادر می سازد تا در ریاست باستان شناسی، توریسم، ریاست حفظ آبدات و میراث های فرهنگی، وزارت اطلاعات و فرهنگ و آرشوها نیز ایفای وظیفه نمایند.
- محصلان: این گروه از ذینفعان اثر پذیر اند و به صورت مستقیم خدمات آموزشی به آن ها ارئه می شود.
- فارغ التحصیلان: این گروه نیز از ذینفعان رشته تاریخ اند که در راستای تدوین کریکولم نیاز های ایشان در زمینه فراهم آوری فرصت های شغلی مساعد در نظر گرفته شد و با آن ها گفت و گو تبادل نظر صورت گرفت.

3. تدوین و توزیع پرسش‌نامه، برگزاری کارهای گروهی در قالب ورکشاپ‌ها با اشتراک ذینفع‌های دولتی، خصوصی و نهادهای همکار در سطح مرکز و ولایت‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌های واصله. هدف از تدوین و توزیع پرسش‌نامه، بررسی میزان پاسخ‌گویی نصاب و مطابقت آن با انتظارات و نیازمندی‌های ذینفع‌ها بوده است. مباحثی هم‌چون مفید و کاربردی بودن مضامین، بروز و معیاری بودن منابع درسی و شناسایی نکات ضعف و قوت نصاب تحصیلی تاریخ پوهنځی‌های تمرکز بیش‌تر گردیده است.

4. تدویر ورکشاپ‌ها به اشتراک ذینفع‌ها و نهاد‌های همکار در سطح مرکز و زون‌ها که هدف از برگزاری فعالیت‌های گروهی و تجزیه و تحلیل داده‌های آن‌سنجش نیازهای اساسی بازار کار در رشته حقوق و علوم سیاسی و فراهم‌آوری فرصت‌های شغلی بیشتر برای فارغ‌التحصیلان رشته تاریخ و با توجه به اشباع شدن بازار کار فعلی بوده است. اشتراک‌کنندگان درین ورکشاپ‌ها خلا‌های موجود در نصاب تحصیلی بخصوص در حوزه عملی را انعکاس داده، پیشنهادات خویش را ارائه نمودند. این پیشنهادات توحید در پروسه بازنگری نصاب به آنها ترتیب اثر داده شد.

5. بررسی و توحید پیشنهادات واصله از معارف، فارغان، اطلاعات و فرهنگ و سایر نهاد‌های ذی‌علاقه در سطح ولایات مختلف. این پیشنهادات به‌طور کلی بخشی از رهنمود اصلاح کریکلم تحصیلی در مراحل بعدی گردید.

6. تحلیل پرسش‌نامه‌ها: بعد از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها و داده‌های حاصل از این پرسش‌نامه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

معرفی محتوی

مدت دوره تحصیل: دوره لیسانس رشته تاریخ اولین مرحله تحصیلی تاریخ در نظام تحصیلات عالی افغانستان می‌باشد که به‌طور عادی چهار سال تحصیلی را دربر می‌گیرد.

کریدتها و کود نمبرهای مضامین: در این کریکولم مجموع تعداد کریدتها در کته‌گوری‌های چهارگانه فوق به 146 کریدت تثبیت گردید. تمام دیپارتمنت‌های تاریخ پوهنځی تعلیم و تربیه پوهنتون‌های دولتی و خصوصی و دیپارتمنت‌های مربوط آن‌ها مکلف به اجرای این نصاب تحصیلی می‌باشند.

مضامین درسی و کته‌گوری‌ها: ماده دوم لایحه سیستم کریدت موسسات تحصیلات عالی: (حداقل کریدت‌ها در دوره لیسانس 146 کریدت و حد اکثر آن مربوط به طول دوره‌ای تحصیلی رشته مربوطه بوده و از 21 کریدت در یک سمستر تجاوز نمی‌نماید).

ماده سوم لایحه مذکور سیستم کریدت موسسات تحصیلات عالی: «مضامین دوره لیسانس به مضامین اساسی، مضامین تخصصی، مضامین اختیاری و مضامین پوهنتون شمول تقسیم می‌شوند. مضامین اساسی باید حداکثر 30 فیصد مضامین تخصصی حداقل 50 فیصد، مضامین اختیاری به شمول مضامین پوهنتون شمول 12 فیصد، مونوگراف، سیمینار، امتحان دولتی و تکمیل پروژه دیپلوم 8 فیصد مضامین دوره لیسانس را احتوا می‌نماید و نمرات آن از 100 نمره محاسبه می‌گردد. فیصدی مضامین مذکور در پلان تعلیمی ضمیمه شماره 10 گنجانیده شده است.»

به اساس مواد فوق و مبتنی بر توافق‌های به عمل آمده در کلسترهای اول و دوم رشته تاریخ مضامین در نصاب درسی به اساس ایجابات تخصصی رشته و الزامات سیستم کریدت قرار ذیل تقسیم می‌گردد:

الف- مضامین بنیادی: در این کریکولم مجموع کریدت آن 39 کریدت که فیصدی آن 27 فیصد مجموع کریدت‌های این رشته را تشکیل می‌دهد. به این کتگوری اختصاص داده شده است.

ب - **مضامین تخصصی:** مجموعاً در این کریکولم 69 کریدت که 47 فیصد مجموع کریدت های این رشته را تشکیل می دهد. به این کتگوری اختصاص داده شده است.

ج - **مضامین اختیاری و پوهنتون شمول:** مجموعاً در این کریکولم 30 کریدت که فیصد مجموع کریدت های این رشته را تشکیل می دهد و به این کتگوری اختصاص داده شده است.

د - **مضامین کار عملی و پایان نامه تحصیلی؛** مجموعاً در این کریکولم 8 کریدت که 5 فیصد مجموع کریدت های این رشته را تشکیل می دهد. به این کتگوری اختصاص داده شده است.

مجموع			مضامین کار عملی و مونوگراف			مضامین اختیاری و پوهنتون شمول			مضامین تخصصی			مضامین بنیادی		
فیصدی	تعداد کریدت	تعداد مضامین	فیصدی	تعداد کریدت	تعداد مضامین	فیصدی	تعداد کریدت	تعداد مضامین	فیصدی	تعداد کریدت	تعداد مضامین	فیصدی	تعداد کریدت	تعداد مضامین
100%	146	70	5%	8	2	21%	30	19	47%	69	31	27%	39	18

د. **موجودیت انترنشیپ و سیر علمی:** مجموعاً در این نصاب 5 فیصد مجموع کریدت ها به کارهای عملی که شامل فعالیت های مختلف از جمله انترشیپ و سیر علمی می باشد اختصاص داده شده است.

ه. **تناسب کار عملی و نظری:** در پروسه بازنگری نصاب تحصیلی افزایش قابل توجه در فعالیت های عملی محصلان به میان آمده است از جمله در تعداد از مضامین اساسی و تخصصی برنامه درسی به گونه ی ترتیب گردیده است که شامل هر دو بخش عملی و نظری می باشد. نیز مضامین مستقل در جهت افزایش مهارت های عملی محصلان شامل نصاب گردید.

و. **روش های آموزش و تدریس:** تدریس به روش های متفاوت ذیل پیش بینی شده است:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- تدریس متقابل و تدریس توسط خود محصل؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- تحقیقات تاریخی گروهی؛
- ارائه سمینار توسط محصلان در بعضی از ساعات درسی؛
- ایفای نقش (رول پلی)؛
- تحقیقات ساحوی و گروهی؛
- ارائه سمینار توسط محصلان؛
- استفاده از مهارت های الکترونیکی؛

ز. **نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی محصلان:**

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20) %
- کار های عملی (بازدید از ساحات باستانی، تحقیقات و جمع‌آوری اطلاعات شفاهی) به صلاحیت استاد مضمون.
- امتحان وسط سمستر (20) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌شود که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می‌دهد.

• اداره پوهن‌خ‌ی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

اشراک کننده‌گان کلستر

الف: اعضای کلسترهای فرعی رشته تاریخ پوهن‌خ‌ی‌های تعلیم و تربیت پوهنتون‌های افغانستان، 40 تن استادان، آمرین دیپارتمنت‌های تاریخ پوهن‌خ‌ی‌های تعلیم و تربیه و نمایندگان معارف و تعدادی از نماینده‌های سایر سکتورهای دولتی و خصوصی که فارغان این رشته جذب می‌کنند.

ب: اعضای کلستر نهائی رشته تاریخ، 30 تن از استادان پوهنتون‌های دولتی و خصوصی از ولایت‌های مختلف و نماینده‌های معارف جمهوری اسلامی افغانستان بودند که سال 1398 دو مرحله در سطح وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان برگزار شده بود.

جدول سمستروار مضامین

دوره لیسانس رشته تاریخ در زیر مجموعه پوهن‌خ‌ی‌های تعلیم و تربیه، در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته ای درسی ارایه می‌گردد. در این رشته مجموعاً 70 مضمون که شامل 18 مضمون اساسی، 31 مضمون تخصصی و 19 مضمون اختیاری و پوهنتون شمول و 2 مضمون کار عملی می‌باشد که در طی 146 کریدت تدریس می‌گردد.

صنف اول - سمستر اول - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیشنیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ افغانستان (باستان) 1	Ed.His.0120	بنیادی	2	تاریخ	3		3	ندارد
2	تاریخ جهان باستان (شرق)	Ed.His.0121	بنیادی	4	تاریخ	2		2	ندارد
3	مبادی تاریخ	Ed.His.0122	بنیادی	2	تاریخ	2		2	ندارد
4	مبادی جامعه شناسی	Ss.So.0117	بنیادی	2	جامعه شناسی	2		2	ندارد
5	مبادی جغرافیا	Ed.Geo.0112	بنیادی	2	جغرافیا	2		2	ندارد
6	روانشناسی عمومی	Ps.Gp0106	بنیادی	2	روانشناسی	2		2	ندارد
7	آموزش کمپیوتر	Ed.Co.0103	عمومی	2	کمپیوتر	1		1	ندارد
8	زبان انگلیسی	Ed.En.0102	عمومی	2	انگلیسی	2		2	ندارد
9	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0101	عمومی	1	ثقافت اسلامی	2		2	ندارد
10		---							ندارد
				19		---			304
									--

لیست مضامین اختیاری سمستر اول رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	ديپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1							
2							
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	14	9.6%
2	تخصصی	0	0%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	5	3.4%
4	کار عملی و مونوگراف	0	0%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تأیید قرار گرفت.

صنف اول - سمستر دوم - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	دپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ افغانستان باستان(2)	Ed.His.0223	بنیادی	2	تاریخ	2		2	ندارد
2	تاریخ جهان باستان (غرب)	Ed.His.0224	بنیادی	3	تاریخ	3		3	ندارد
3	روش تحقیق در تاریخ	Ed.His.0225	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
4	بشر شناسی	Ss.So.0120	اختیاری	2	جامعه شناسی	2		2	ندارد
5	باستانشناسی عمومی	Ed.His.0226	بنیادی	2	تاریخ	2		2	ندارد
6	روانشناسی رشد	Ps.Gp.0207	بنیادی	2	روانشناسی	3		3	ندارد
7	تربیت بدنی	Ed.Ps.0206	عمومی	2	روان شناسی	2		2	ندارد
8	زبان انگلیسی	Ed.En.0202	عمومی	2	انگلیسی	3		3	ندارد
9	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0201	عمومی	1	ثقافت اسلامی	1		1	ندارد
10		---							ندارد
--		304		19	---			---	

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	دپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1	بشر شناسی	Ss.So.0242	2	جامعه شناسی	2		2
2							
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدی بر اساس کريدیت
1	اساسی	9	6.1%
2	تخصصی	3	2.0%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	5	4.8%
4	کار عملی و مونوگراف	0	0%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تأیید قرار گرفت.

برنامه درسی صنف دوم- سمستر سوم - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	دیارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ قرون وسطی افغانستان (1)	Ed.His.0327	تخصصی		تاریخ	2		2	ندارد
2	تاریخ قرون وسطی (شرق)	Ed.His.0328	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
3	باستانشناسی افغانستان	Ed.His.0329	بنیادی	2	تاریخ	2		2	ندارد
4	حقوق بشر و دموکراسی	Ed.His.0330	اختیاری	2	تاریخ	2		2	ندارد
5	مبانی اقتصاد	Ed.His.0331	بنیادی	2	اقتصاد	2		2	ندارد
6	جغرافیای عمومی افغانستان	Ed.Ge.0316	اختیاری	2	جغرافیا	3		3	ندارد
7	روانشناسی تربیتی	Ps.Gp.0327	بنیادی	2	روان‌شناسی	2		2	ندارد
8	جامعه‌شناسی تعلیم و تربیه	Ss.So.0318	بنیادی	2	جامعه‌شناسی	2		2	ندارد
9	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0301	عمومی	1	ثقافت اسلامی	1		1	ندارد
10		---							ندارد
--	مجموعه کردیت ها و ساعات درسی دریک سمستر			17		---			287

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کردیت	دیارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1	حقوق بشر و دموکراسی	Ed.His.0328	2	تاریخ	2		2
2	جغرافیای عمومی افغانستان	Ed.Geo.0316	3	جغرافیه	3		3
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	فیصدی بر اساس کردیت
1	اساسی	8	5.4%
2	تخصصی	4	2.7%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	5	3.4%
4	کار عملی و مونوگراف	0	0%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تأیید قرار گرفت.

صنف دوم - سمستر چهارم - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	دېپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ قرون وسطی افغانستان (2)	Ed.His.0432	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
2	تاریخ قرون وسطی غرب	Ed.His.0433	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
3	فلسفه تاریخ	Ed.His.0434	بنیادی	2	تاریخ	2		2	ندارد
4	تاریخ تمدن اسلام	Ed.His.0435	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
5	تاریخ ادیان	Ed.His.0436	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
6	جغرافیای سیاسی جهان	Ed.Ge.0435	اختیاری	2	جغرافیا	3		3	ندارد
7	اساسات آموزش و پرورش	Pe.Ed.0410	بنیادی	2	تعلیم و تربیه	2		2	ندارد
8	محیط زیست	Ag.Ho.0404	عمومی	2	زراعت	2		2	ندارد
9	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0401	عمومی	1	ثقافت اسلامی	2		2	ندارد
10		---							ندارد
	مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر			19		---			304

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	دېپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1	جغرافیای سیاسی جهان	Ed.Geo.0445	2	جغرافیه	2		2
2							
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدي بر اساس کريدیت
1	اساسی	2	2.7%
2	تخصصی	10	6.8%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	5	3.4%
4	کار عملی و مونوگراف	0	0%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تأیید قرار گرفت.

برنامه درسی صنف سوم- سمستر پنجم - رشته تاریخ										
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	دیارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها	
						نظری	عملی	مجموع		
1	تاریخ قرون جدید افغانستان (1)	Ed.His.0537	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد	
2	تاریخ قرون جدید ممالک آسیایی (1)	Ed.His.0538	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد	
3	تاریخ قرون جدید اروپا	Ed.His.0539	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد	
4	روش تدریس تاریخ	Ed.His.0540	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد	
5	منبع شناسی تاریخی	Ed.His.0541	بنیادی	2	تاریخ	2		2	ندارد	
6	ایدیولوژی‌های مدرن سیاسی	Ed.His.0542	تخصصی	3	تاریخ	2		2	ندارد	
7	ساختار جامعه افغانستان	Ss.So.0538	اختیاری	2	جامعه شناسی	2		2	ندارد	
8	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0501	عمومی	1	ثقافت اسلامی	1		1	ندارد	
9									ندارد	
10		---							ندارد	
---	مجموعه کريدیت ها وساعات درسی دریک سمستر			17				---	272	

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ								
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	دیارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته			مجموع ساعات درسی سمستر
					نظری	عملی	مجموع	
1	ساختار جامعه افغانستان	Ss.So.0538	2	جامعه شناسی	2		2	32
2								
3								
4								

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدی بر اساس کريدیت
1	اساسی	2	1.3%
2	تخصصی	12	8.2%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	3	2%
4	کار عملی و مونوگراف	0	0%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تائید قرار گرفت.

صنف سوم- سمستر ششم - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	دېپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ قرون جدید افغانستان (2)	Ed.His.0643	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
2	تاریخ قرون جدید ممالک آسیایی (2)	Ed.His.0644	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
3	تاریخ معاصر اروپا (1)	Ed.His.0645	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
4	تاریخ اوقیانوسیه	Ed.His.0646	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
5	سیر علمی	Ed.His.0647	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
6	مدیریت آموزشی	Pe.Em.0611	اختیاری	2	مدیریت	2		2	ندارد
7	ارزیابی تربیتی	Pe.Ed.0610	بنیادی	2	تعلیم و تربیه	2		2	ندارد
8	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0601	عمومی	1	ثقافت اسلامی	1		1	ندارد
9									ندارد
10		---							ندارد
مجموعه کريدیت ها و ساعات درسی دریک سمستر				17	---			272	--

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کريدیت	دېپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1	مدیریت آموزشی	Ed.Ps.0611	2	روان شناسی	2		2
2							
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کريدیت	فیصدی بر اساس کريدیت
1	اساسی	2	1.3%
2	تخصصی	12	8.2%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	3	2%
4	کار عملی و مونوگراف	0	0%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تائید قرار گرفت.

برنامه درسی صنف چهارم - سمستر هفتم - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	دپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ معاصر افغانستان (1)	Ed.His.0748	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
2	تاریخ معاصر ممالک آسیایی (1)	Ed.His.0749	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
3	تاریخ معاصر اروپا (2)	Ed.His.0750	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
4	تاریخ امریکا (1)	Ed.His.0751	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
5	تاریخ افریقا	Ed.His.0752	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
6	مونوگراف	Ed.His.0753	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
7	تکنولوژی کاربردی	Ed.His.0711	تخصصی	2	روان‌شناسی	2		2	ندارد
8	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0701	عمومی	1	ثقافت اسلامی	1		1	ندارد
9									ندارد
10									ندارد
		مجموعه کردیت ها و ساعات درسی در یک سمستر		18	---			288	--

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کردیت	دپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1							
2							
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	فیصدی بر اساس کردیت
1	اساسی	0	0%
2	تخصصی	15	10%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	1	0.6%
4	کار عملی و مونوگراف	2	1.3%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تائید قرار گرفت.

صنف چهارم - سمستر هشتم - رشته تاریخ									
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	دپارتمنت مربوطه	ساعات درسی در هفته			پیش‌نیازها
						نظری	عملی	مجموع	
1	تاریخ معاصر افغانستان (2)	Ed.His.0854	تخصصی	3	تاریخ	3		3	ندارد
2	تاریخ معاصر ممالک آسیایی (2)	Ed.His.0855	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
3	تاریخ معاصر اروپا (3)	Ed.His.0856	تخصصی	4	تاریخ	4		4	ندارد
4	تاریخ امریکا (2)	Ed.His.0857	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
5	تاریخ آسیای مرکزی	Ed.His.0858	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
6	مونوگراف	Ed.His.0859	تخصصی	2	تاریخ	2		2	ندارد
7	تدریس آموزی	Ed.His.0860	تخصصی	4	تاریخ	2	2	4	ندارد
8	ثقافت اسلامی	Ed.Is.0801	عمومی	1	ثقافت اسلامی	1		1	ندارد
9									ندارد
10		---							ندارد
مجموعه کردیت ها و ساعات درسی در یک سمستر				20	---			304	--

لیست مضامین اختیاری سمستر دوم رشته تاریخ							
شماره	نام مضمون	کودنمبر مضمون	تعداد کردیت	دپارتمنت مربوطه	تعداد ساعات درسی در هفته		
					نظری	عملی	مجموع
1							
2							
3							
4							

شماره	نوعیت مضمون	تعداد کردیت	فیصدی بر اساس کردیت
1	اساسی	0	0%
2	تخصصی	14	9%
3	پوهنتون شمول و اختیاری	1	0.6%
4	کار عملی و مونوگراف	6	4%
5			

قرار شرح فوق نصاب درسی این سمستر رشته تاریخ مورد تائید قرار گرفت.

نوت: مفردات مختلف مضامین شامل کریکولوم یا نصاب تحصیلی رشته تاریخ از جانب کمیته تخصصی بازنگری و معیاری سازی نصاب رشته تاریخ و کلستر های سه گانه این رشته؛ به حمایت وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان تکمیل و مورد تأیید قرار گرفت. اینک قرار ضمیمه هذا به تمام پوهنتون ها و مراکز تحصیلات عالی دولتی و خصوصی سراسر کشور اخبار می گردد تا با اجراءات همسان و واحد؛ از چندگانگی و غیر معیاری بودن اجراءات اکادمیک در رشته حقوق جلوگیری به عمل آید.

دیپارتمنت ها از افزایش یا کاهش تعداد کریدیت ها، تغییر کد نمبر ها و نوع مضامین بصورت جدی خودداری می نمایند.

در مجموعه هذا مفردات و پالیسی کورس های، زبان خارجی، کامپیوتر، محیط زیست و تاریخ معاصر افغانستان، شامل نمی باشد. مفردات مضمون های نام برده پس از برگزاری کلستر «مضمون های پوهنتون شمول» در اختیار دیپارتمنت ها قرار خواهد گرفت. نیز مفردات مضمون های مربوط به دیپارتمنت روان شناسی و علوم تربیتی پس از تکمیل کلستر دوم و سوم این رشته، توسط استادان مضامین با دیپارتمنت های تاریخ شریک می شود.

تکمیل مونیوگراف نیز تابع طرز العمل ها و لوایح وزارت محترم تحصیلات عالی و طرز العمل های داخلی دیپارتمنت ها حسب ایجابات علمی و مسلکی شان می باشد.

پوهنځی تعلیم و تربیه

رشته تاریخ

مفردات درسی

صنف اول

مفردات درسی مضمون مبادی تاریخ

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	آموزش و پرورش
دبپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	مبادی تاریخ
کود مضمون:	Ed.His.0122
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح فشرده مضمون

مبادی تاریخ، از مضامین اساسی رشته تاریخ می باشد که در یک سمستر تدریس می گردد. این مضمون علاوه بر رشته تاریخ در برخی رشته های علوم انسانی دیگر نیز به منظور آشنا ساختن محصلان با مفاهیم و اساسات دانش تاریخ تدریس می گردد. این مضمون در واقعیت مدخلی است برای درک علمی و مستدل دوره ها و زمینه های تاریخی. با مطالعه این مضمون محصلان در ختم سمتسر قادر می گردند تا در رابطه به مفهوم و محتوی دانش تاریخ، رابطه قاعده تاریخی با سایر قواعد تنظیم کننده جامعه، خصوصیات و مبنای قواعد تاریخی و همچنان تقسیمات این رشته شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی با مفاهیم، قاعده و اصطلاحات تاریخی
- ✓ شناخت دوره های تاریخی، مبنای، ساختار، منابع و چه گونه گی تصنیف تاریخ
- ✓ آشنایی با منابع و مبنای تاریخ در افغانستان و جهان
- ✓ کسب مهارت به ارتباط تشخیص متون تاریخی از متون غیر تاریخی
- ✓ کسب مهارت به ارتباط تحلیل تاریخی نقد متون در حین بیان و نگارش

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گیرد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث، گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛

- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه‌ها و تصاویر تاریخی؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده و تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20%.
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20) %
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^۱، سرقت علمی^۲ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده و مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.

¹ Wrong Citation

² Plagiarism

- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
  - تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.
- برنامه درسی مضمون مبادی تاریخ (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)**

- مفهوم لغوی و اصطلاحی تاریخ
- ماهیت و هدف تاریخ
- ارزش تاریخ و فواید مطالعه آن
- مساله علمیت تاریخ
- دسته‌بندی ادوار تاریخی
- کرونولوژی و اهمیت آن در تاریخ
- شیوه جمع‌آوری اطلاعات تاریخی
- اسناد و منابع تاریخی
- شیوه تحلیل وقایع تاریخی
- انشاء، ترکیب و تدوین تاریخ
- شیوه تاریخ نویسی در دوران باستان
- شیوه تاریخ نویسی دوره اسلامی
- تاریخ نویسی در دوره معاصر
- ارتباط تاریخ با سایر علوم
- انواع تاریخ

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
تقویم تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات تاریخی؛	۱
1	1	3	2	1	3	شناخت منابع و سرنخ‌های تاریخی و انواع آن؛	۲
2	1	2	3	1	3	رشد قدرت تحلیل و تبیین متون تاریخی؛	۳
2	1	2	1	1	3	کسب مهارت‌های مسلکی در تدریس تاریخ؛	۴
2	1	1	1	1	۲	ایجاد توانایی در تفکیک اسناد موثق و غیرموثق تاریخی؛	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
2						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع و مأخذ	
1. انصاری، پوهاند سلطان محمد. (1387). مبادی تاریخ. مزار شریف: انتشارات موسسه تحصیلات عالی خصوصی راه سعادت.	مأخذ اساسی
1. الویری، محسن. (1392). تاریخ‌نگاری اسلامی. تهران: انتشارات سمت. 2. ایگرس، گئورگ. (1396). تاریخ‌نگاری در قرن بیستم. ترجمه ابراهیم باسط، تهران: انتشارات سمت. 3. براندیج، آنتونی. (1396). راهنمای نگارش تاریخ. ترجمه محمد غفوری، تهران: انتشارات سمت. 4. جرمی بلک-دونالد م. مکرایلد. (1393). مطالعه تاریخ. ترجمه محمدتقی ایمان پور، مشهد: دانشگاه فردوسی. 5. خاوری، حسن رضا. (1385). بنیامین و تاریخ؛ تزهایی در باره مفهوم تاریخ. تهران: گام. 6. سیمین، فصیحی. (1387). آدمیت و تاریخ نگاری. تهران: پایگاه مجلات تخصصی نور. 7. فلسفی، نصرالله. (1391). فایده تاریخ و چگونگی تدریس آن. تهران: پایگاه مجلات تخصصی نور. 8. مسلمی، شهناز. (1391). ساز و کار محرک تاریخ. تهران: دانشگاه تهران. 9. مفتخری، حسین. (1394). مبانی علم تاریخ. ناشر: انتشارات: سمت.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ افغانستان باستان (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ افغانستان باستان (1)
کود مضمون:	Ed.His.0120
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح فشرده مضمون

تاریخ افغانستان باستان، از مضامین بنیادی رشته تاریخ می‌باشد که در دو سمستر (اول و دوم) تدریس می‌گردد. این مضمون به منظور آشنا ساختن محصلان با پیشینه تاریخی سرزمین کهن آریانا و خراسان و پیوند آن با دوره‌های بعدی خوانده می‌شود. این مضمون در واقعیت سرآغازیست برای درک علمی و زمان‌بندی دوره‌ها و زمینه‌های تاریخی این سرزمین. با مطالعه این مضمون محصلان در ختم سمتسر قادر می‌گردند تا در رابطه به دوره‌های تاریخی پیش از میلاد و بعد از میلاد سرزمین آریانا و خراسان معلومات علمی و جامع دریافت نمایند.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی با منابع، دوره‌ها و درک کلیات وقایع تاریخی آریانای کهن.
- ✓ ایجاد حس پیوند میان پیشینه تاریخی افغانستان با دوره‌های (خراسان) سده‌های میانه.
- ✓ تحکیم مهارت‌های تدریسی در زمینه تاریخ افغانستان قدیم در محصلان.
- ✓ ایجاد حس کنجکاوی در زمینه درک عمیق و مفصل شیوه زندگی مردمان قدیم کشور مان.
- ✓ درک علمی و مسلکی سلسله‌های تاریخی و باستانی آریانای کهن و شخصیت‌های مهم آن دوره.

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه ها و تصاویر تاریخی؛

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیش تر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

امتحان صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده و تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20) ٪
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60) ٪
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^۳، سرقت علمی^۴ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنحی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنحی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

برنامه درسی مضمون تاریخ افغانستان باستان (1) (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)

- نام‌ها و دوره‌های تاریخی افغانستان
- موقعیت جغرافیایی افغانستان
- مدنیت‌ها و راه‌های باستانی افغانستان
- حدود سیاسی افغانستان باستان و نوعیت پرچم‌های آن
- اقوام باستانی افغانستان
- آریانا
- جغرافیای طبیعی و تاریخی آریانا
- کُتب، هنر، معماری و اوضاع بشری در آریانا
- سازمان سیاسی، اجتماعی و مذهبی آریانا

³ Wrong Citation

⁴ Plagiarism

- تاریخ اسطوره‌یی و دوره حماسی افغانستان
- نفوذ هخامنشی‌ها و یونانی‌ها در قلمرو افغانستان باستان
- نفوذ موریایی‌ها و انتشار بودیزم در افغانستان
- حکومت‌های باستانی افغانستان (دولت یونان-باختری) و میراث آن
- حکومت‌های باستانی افغانستان (ساک‌ها و پارت‌ها)

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تکمیل هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانشستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آن.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	2	2	1	3	بازشناسی ریشه‌های دیرین هویت تاریخی کشور.	۱
3	3	3	2	2	3	کسب معرفت علمی جهت تقویت رویکرد عقلانی نسبت به تاریخ باستانی افغانستان؛	۲
2	2	2	3	3	3	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ افغانستان باستان؛	۳
3	2	2	1	2	3	آشنایی محصلان با آموزه‌های ارزشمند فرهنگ باستانی کشور؛	۴
2	2	2	2	3	۲	درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ افغانستان باستان؛	۵
2.4	2.2	2.2	2.2	2.2	2.8	مجموع	
2.33						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

تابع یا مأخذ	
1. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. فرهنگ، میر محمد صدیق. (1390). افغانستان در پنج قرن اخیر. تهران: انتشارات عرفان. 8. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 9. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب.	مأخذ کمکی

مفردات مضمون تاریخ جهان باستان (شرق)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون	-----
پوهنچی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ جهان باستان (شرق)
کود مضمون:	Ed.His.0121
تعداد کردیت:	4 کردیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح فشرده مضمون

مضمون تاریخ جهان باستان یک مضمون اختصاصی و بنیادی است که از چگونگی آغاز تاریخ و ظهور تمدن های اولیه در مشرق زمین (بین النهرین، مصر، آسیای صغیر، فنیقیه، فلسطین و یهودیه، آریانا، هند و چین) و چگونگی انتشار آن در مغرب زمین بحث کرده و نمایانگر تلاش های پیگیر و سهم بارز مردمان شرق قدیم در تمدن جهانی است و نشان می دهد که نخستین بار هسته تمام علوم ابتداء در مشرق زمین به میان آمده و با انتقال آن به مغرب زمین در دوره های بعدی اساس تمدن امروزی قرار گرفت.

اهداف آموزشی:

- ✓ محصلان درک نمایند که انسان منحیث یک موجود برتر پس از ظهور بر روی زمین چگونه توانست، محیط ماحول را به نفع خویش تغییر دهد.
- ✓ انسان های پیشین تمدن های اولیه را یکی پی دیگری با استفاده از قدرت، استعداد، عقل، خرد و حریت زمان خویش چگونه ایجاد نمودند.
- ✓ درک عوامل اساسی در ایجاد تمدن های اولیه در کشور های شرق قدیم و سیر تکامل آن ها.
- ✓ آشنایی با چگونگی اختراع خط و سیر تحول آن در جوامع مختلف.
- ✓ آشنایی با راه های تجارتی در شرق باستان و اهمیت فرهنگی آنها.

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛

- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر تاریخی؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

امتحان صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) (20) %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20) %
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^۵، سرقت علمی^۶ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

برنامه درسی مضمون تاریخ جهان باستان شرق (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)

- مفهوم لغوی و اصطلاحی تمدن
- پیدایش خط و بررسی دوره‌های تاریخی
- تاریخ و تمدن بین‌النهرین
- مصر باستان
- آسیای صغیر در عصر باستان
- تمدن اورارتو
- فنقیه در دوران باستان
- تاریخ باستان فلسطین
- یهودی‌ها در دوران قدیم
- ایران در دوران قدیم
- هند باستان
- چین در دوران باستان

---

⁵ Wrong Citation

⁶ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس مهین دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانشستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	2	1	2	3	آشنایی با مدنیت‌های نخستین در شرق باستان.	۱
2	3	3	2	2	3	شناخت از میراث تمدن‌های شرق برای توسعه جوامع باستان؛	۲
2	1	3	3	2	3	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ افغانستان باستان؛	۳
2	3	2	2	3	3	آشنایی محصلان با آموزه‌های ارزشمند فرهنگ جهان باستان شرق؛	۴
3	2	2	3	3	2	درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ جهان باستان شرق؛	۵
2.2	2.2	2.4	2.2	2.4	2.8	مجموع	
2.3						اوسط عمومی	

منابع یا مأخذ	
۱= کمترین اشتراک	۲= اشتراک متوسط
۳= اعظمی ترین اشتراک	
<p>1. کاژدان، آ و دیگران. (1382). تاریخ جهان باستان. ترجمه باقر مؤمنی، صادق انصاری و علی همدانی، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p>	<p>مأخذ اساسی</p>
<p>1. دوبلويس، لوکاس و روبرتوس وان دراسپک. (1393). دیباچه‌ای بر جهان باستان. ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران: نشر ققنوس.</p> <p>2. مالستانی، منورشاہ. (1386). تاریخ جهان باستان شرق. کابل: مطبعه وزارت تحصیلات عالی.</p> <p>3. بکر، کارل و فریدریک دنکاف. (1337). سرگذشت تمدن. مترجم: علی محمد زهما، کابل: پوهنتون کابل.</p> <p>4. هرذمن، شارلوت، فلیپ استیل و ریچارد تامس. (1395). تاریخ مصور دنیای باستان. ترجمه تبسم آتشین جان، تهران: نشر نی.</p> <p>5. حکمت، علی اصغر. (1370). تاریخ جامع ادیان. تهران: انتشارات آموزش انقلاب اسلامی.</p> <p>6. فوگل، اشپیل. (1396). تمدن مغرب زمین. ترجمه محمد حسین آریا، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p> <p>7. دورانت، ویل. (1370). مشرق زمین گاهواره تمدن. مترجمان: احمد آرام و امیر حسین آریا، تهران: نشر انقلاب اسلامی.</p> <p>8. کهزاد، احمدعلی. (1324). تاریخ افغانستان باستان. ج-1، کابل: مطبعه عمومی.</p> <p>9. لاسیور، آلیسون. (1394). مصریان باستان. مترجم: نادر میر سعیدی.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات درسی مضمون مبانی جامعه شناسی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی
پوهن خُی:	علوم اجتماعی/ تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	جامعه شناسی
اسم مضمون:	مبانی جامعه شناسی
کود مضمون:	Ss.So-0117
تعداد کریدیت:	4 کریدیت
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

این مضمون از جمله مضامین بنیادی می باشد. در طول دو سمستر، ۶ کریدیت که در سمستر اول ۴ کریدیت مطابق به ۶۴ ساعت درسی و در سمستر دوم ۲ کریدیت مطابق به ۳۲ ساعت درسی تدریس می شود.

اهداف آموزشی:

جامعه شناسی اینک به مرحله ای رسیده است که قادر است آموزش تاریخی و فلسفی را تکمیل کند. جامعه شناسی به ما اجازه می دهد تا نتایج کلی را که بر اساس مطالعه پدیده های واقعی به دست آمده اند تعمیم دهیم؛ جامعه شناسی آغاز مرحله ای از تحقیقات گرانبهاست. ما می کوشیم در اینجا با آوردن شواهد و مثالها، و نه از طریق مباحثات انتزاعی، اثبات کنیم که جامعه شناسی دیگر به راه افتاده است و آرام آرام از جمله اعضای خانواده علوم به حساب می آید. مبانی جامعه شناسی طوریکه از نام آن پیدا است؛ با اساسات و اصول اولیه علم جامعه شناسی محصلان آشنایی پیدا می کند. این اصول اولیه محصلان را برای مباحث تخصصی نظریه ها و مکاتب جامعه شناسی آماده می سازد. با فرا گرفتن این کورس محصلان می توانند که به راحتی در حوزه تخصصی جامعه شناسی مطالعات خود را ادامه بدهند. مبانی جامعه شناسی محصلان را وادار به تحقیق و علمی نمودن اندیشه آنها می نماید.

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛

بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛

ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛

کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول:

تعریف، اهمیت و سیر تاریخی پیدایش جامعه شناسی.

فصل دوم:

روش تحقیق

فصل سوم:

جامعه

فصل چهارم:

فرهنگ

فصل پنجم:

جامعه پذیری و رشد شخصیت

فصل ششم:

گروه های اجتماعی

فصل هفتم:

ساختها و نهاد های اجتماعی

فصل هشتم:

خانواده، ازدواج و خویشاوندی

فصل نهم:

قشر بندی اجتماعی

فصل دهم:

کجروی های اجتماعی

فصل یازدهم:

دین

فصل دوازدهم:

جنگ

فصل سیزدهم:

کار و زندگی اقتصادی

فصل چهاردهم:

شهر نشینی

فصل پانزدهم:

جهانی شدن و زندگی اجتماعی

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.

بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.

نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.

سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.

در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰) %

کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

امتحان وسط سمستر (۲۰) %

امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %

مجموع ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت های محصلین

تکالیف متوجه محصلان:

حاضری:

بنابر معیار های موجود در سطح وزارت و پوهنتون ها، دیپارتمنت جامعه شناسی نیز مکلف به رعایت از این معیار ها می باشد. بنا محصلان عزیز ملزم به رعایت این اصل می باشند تا در صنف حضور دایمی و قطعی داشته باشند. برای بلند بردن ظرفیت ها، مهارت ها و دانش خود «محصل» پیشنهاد می گردد که هیچ جلسه درس را محصل محترم از دست ندهد. هر محصل، بیشتر از ۲۵ درصد غیر حاضر باشد، محروم سمستر در همین مضمون محسوب می گردد. محصل که کمتر از ۸۵ درصد حاضری دارد مستحق امتیاز حاضری نمی گردد. هر محصل مکلف به حضور خود، قبل از حضور یافتن استاد به صنف است، در صورت مشکل الی ۱۵ دقیقه با تأخیر می تواند وارد صنف شود. هر گاه محصل بعد از سپری شدن ۱۵ دقیقه وارد صنف شود، وی «محصل» غیر حاضر محسوب می شود. در صورت که محصل نتواند به درس مضمون حاضر شود، می تواند که رسماً از آمر دیپارتمنت و یا هم از رئیس پوهنچی امر مرخصی را تایید نموده و به استاد مضمون تسلیم نماید.

اشتراک در درس ها:

برای درک درس و اثر بخشی در فعالیت های محصلان، پیشنهاد می گردد که هر محصل برای بالا بردن ظرفیت خود طبق آداب و اخلاقیات تعیین شده توسط استاد مضمون به اشتراک در دروس، خود را آماده نماید. اشتراک محصلان نه تنها بمنظور حضور صرف در صنف تلقی گردد، بلکه برای فعالیت و ارتقای ظرفیت خود و هم صنفیان خود از طریق بحث، گفتگوی علمی، پیش خوانی متن های درسی و مواد ممد درسی تلاش نماید. اشتراک محصل در سیمینارها، کنفرانس ها، و برنامه های علمی تعیین شده توسط استاد، دیپارتمنت و پوهنچی الزامی بوده و در صورت تعلل، باعث کاهش امتیاز وی می گردد. استاد مضمون برای بالابردن سطح اشتراک در صنف از طریق طرح سوال و یا هم کار های گروهی درون صنفی استفاده می نماید.

کارخانگی:

برای انجام کارخانگی محصلان نیازمند توجه به نکات زیر اند:

محصل خود را باید از اصل عنوان کارخانگی آگاه سازد.

محصل باید کار خانگی را به وقت معین تسلیم استاد مضمون نماید.

محصل مکلف به تسلیم نمودن کارخانگی بصورت چاپی و تایپی است.

محصل برای نوشتن کارخانگی خود از رهنمای که در ضمیمه این کورس پالیسی است استفاده نماید.

در صورت از محصل خواسته شود که کارخانگی خود را به شکل سیمینار ارائه نماید، وی مکلف به ارائه آن می باشد.

شیوه نوشتن کارخانگی:

برای بهبود و نهادینه سازی معیار های نوشتاری، محصل مکلف است که از شیوه ارجاع دهی و نوشتاری APA

پیروی نماید. شیوه ارجاع دهی را محصلان می توانند که در ضمیمه همین کورس پالیسی دریافت نمایند.

معیار امتیاز دهی:

برای ارزیابی عملکردهای محصلان در نوشتن مقاله «کارخانگی» و ارائه سیمینارهای علمی میکانیزم های مشخص

برای آن ها تعریف گردیده است که می توانند از ضمیمه، این میکانیزم ها را دریافت نمایند.

ارزیابی استاد مضمون:

محصلان در جریان سمستر حق دارند که استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند. برگه ارزیابی «ارزیابی خودی»

از طرف استاد مضمون در هفته های نخست شروع سمستر و در اواخر سمستر خود را مورد ارزیابی قرار می دهد. بنا از

محصلان محترم خواهشمندیم که بر اساس اصل شایستگی و بی طرفی، استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند.

اصل صداقت علمی:

ارزش کارهای علمی و تحقیقی، در رعایت نمودن اصل صداقت آنها است. برای ایجاد یک فضای کاملاً علمی و محیط معیاری آموزشی محصلان مکلف به دوری از موارد زیر اند:

نقل کردن

استفاده عمدی یا اقدام به استفاده از حيله گری

فريب کاری و استفاده از کارخانگی دیگران منحيث کارخانگی خود

جعل عمدی هر گونه اطلاعات و یا نقل قول ها

سرقت ادبی - آگاهانه وانمودن کردن کلمات و یا ایده های دیگران به عنوان کار شخصی خود

زمينه سازی و عدم شفافیت - یا - کمک و تلاش آگاهانه برای یک عمل نادرست

محصل که مرتكب به اعمال فوق شود، نظر به تخطی انجام شده در نخست، وظیفه خانگی وی صفر می گردد. در

قدم دوم اگر تخطی عامدانه ثابت شود، امکان ناکام شدن وی در این کورس می باشد.

اصل آزادی علمی:

برای رشد افکار و مطرح شدن ایده های جدید، محصلان ترغیب و تشویق می شوند تا به تبادل نظر و مباحثه های علمی در داخل صنف بپردازند. اصل آزادی علمی، از مهمترین معیارهای مکان های آکادمیک شمرده می شود. بنا از تمام محصلان توقع می رود که به حقوق، نظریات، دیدگاه ها، مواد های ارائه شده در این کورس، احترام بگذارند. نظریات تمام محصلان قابل احترام می باشد، هیچ محصل، حق تمسخر و توهین را ندارد. با اینکه هر محصل حق نقد و تحلیل علمی را دارد.

اصل رعایت حقوق افراد دارای معلولیت:

محصلان که دارای معلولیت فیزیکی، یادگیری و یا غیره هستند قبل از شروع درس با استاد یا اداره مربوطه در مورد نیازمندیهای خود صحبت نمایند. استاد و یا هم اداره مربوطه در حد توان خود مکلف به فراهم سازی امکانات و سهولت ها می باشد.

درس های جبرانی:

محصلان باید بدانند که سیستم آموزشی ما بر اساس کريدت، ايجاد می نماید که هر گاه استاد مضمون نتواند به درس خود برای یک یا چند جلسه حاضر شود، درس «های» جبرانی برگزار کند. در این صورت محصل مکلف است به وقت تعیین شده از طرف استاد و یا هم دیپارتمنت مربوطه به صنف حاضر شود، در صورت غیر حاضری، محصل به درس های جبرانی در قسمت حاضری و امتیازات طبق معیارهای آموزشی برخورد صورت خواهد گرفت.

حفاظت از دارای های عامه نهادهای تحصیلی

محصلان مکلف اند تا از تمام دارای های منقل، غیر منقل، مادی و معنوی در سطوح متفاوت (فردی، جمعی و سازمانی) حفاظت نمایند. تمام محصلان مکلف اند که از اسناد علمی و حقوقی نهادهای تحصیلی در هر سطح آن، حفاظت

نمایند. بطور مثال: محصل در حفاظت از چوکی، میز، دیوارهای صنف، لکچرنوت ها، کتاب ها، ساحات سبز و غیره کوشا باشد.

قوانین، لوایح، مقررات و استراتژی پلان ها:

محصل حق دارد که از تمام قوانین، لوایح و مقررات که در سطوح مختلف (پوهنتون، پوهنچی و دیپارتمنت) مری الاجرا است، بداند. مهم ترین موارد که در این زمینه برای یک محصل لازم است که بداند: قانون تحصیلات عالی؛ مقررہ نظم و دسپلین؛ مقررہ امتحان؛ طرز العمل سیستم آموزشی کربدت؛ پالیسی منع آزار و اذیت جنسی؛ استراتژیک پلان ها و....

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.

استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

تکالیف متوجه استاد مضمون:

استاد مضمون مکلف است که غیر حاضری نداشته باشد، در صورت که نمی تواند که به درس حاضر شود، استاد مضمون باید که درس جبرانی برای صنف برگزار نماید و محصلان مکلف به اطاعت از استاد مضمون اند که هر زمانی صنف جبرانی برگزار نماید، اشتراک فعال داشته باشند.

استاد مضمون مکلف به ترتیب و روشن نمودن مواد درسی است. مواد درسی باید قابل دست رس باشد، در صورت که مواد در اختیار همه قرار ندارد استاد با کمک و همکاری محصلان، دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون اقدام به تهیه مواد درسی نماید.

استاد مضمون مکلف است که در اول روز درسی خود برنامه درسی «کورس پالیسی» را برای محصلان تشریح نماید. استاد مضمون از همه فعالیت هاو مکلفیت ها برای محصلان در این مضمون مد نظر گرفته است توضیحات لازم ارایه نماید.

استاد مضمون مکلف به ارزیابی خودی است. استاد مضمون بعد از ارزیابی نتایج را با امر دیپارتمنت و محصلان شریک سازد، تا در صورت لزوم دید مشوره ها و همکاری های لازم انجام یابد.

استاد مضمون مکلف است که محصلان را به رعایت و اطاعت از قانون اساسی، قانون تحصیلات عالی، معیار ها، مقررہ ها و اصول اخلاقی در سطح نهادہای تحصیلی، اساسات و معیارہای مهم دیگر کہ بیانگر اصل مبارزہ فساد، افراط گرایی و ... است، نماید.

استاد مضمون، محصلان را از رفتارہای (آزاد و اذیت، تبیعض، تعصب و ...) کہ در قوانین و مقررہ های نافذہ کشور پیش بینی شدہ اند بشکل عمومی باخبر سازند.

استاد مضمون، محصلان را بہ حفاظت از محیط زیست، کہ شامل صنف، فضای عمومی در سطح پوهنجی و پوهنتون می شود، ترغیب نماید.

استاد مضمون، محصلان را آگاہ سازند تا از دارای های عامہ (چوکی، میز، صنف، ساحات سبز و...) بشکل کہ شخصیت شان ایجاب می کند، حفاظت نمایند.

استاد مضمون، مکلف است کہ تمام امتیازات کہ متوجہ محصلان می باشد در وقت معینہ بہ محصلان و ادارہ مربوطہ اعلام بدارد.

ادارہ پوهنخُی در زمینہ مطابق قانون اجراءات نمودہ و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگہداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته		نتایج متوقعه مضمون		تکرار	تکرار
توانایی های تحلیلی و منطقی فارغان ایجاد ظرفیت منجیث تحلیل گر مسائل اجتماعی و برنامه های توسعه وی نظام آموزشی تحلیل اثرات مثبت ارتقاء علمی بالای نظام معارف کشور و رابطه متقابل آن با سایر نظام های آموزشی تحلیل ری مؤثر در پیشرفت نظام معارف و تحصیلات عالی کشور	توانایی های کاربردی محصلان خلق ظرفیت در انجام تحقیقات بینادی و کاربردی بمنظور ارتقاء نظام معارف کشور خلق ظرفیت منجیث برنامه ریز و پلان گذار، پالیسی ساز مسائل اجتماعی و نظام آموزش کشور توانایی استفاده از تکنالوژی معلوماتی به شکل مؤثر آن در جهت تطبیق نتایج تحقیقات	توانایی های نظری محصلان داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور و سایر کشورها چشم انداز علمی و عادلانه در شرایط فعلی کشور درک تیوری های معاصر آموزشی برای بهبود نظام معارف	شایستگی های فارغان داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور توام با درک اولویت ها و حفظ اعتبار آنها خلق ظرفیت برای مشاور شدن برای سازمان های دولتی و خصوصی در مطابقت با تعمیم قوانین		
				۲	۳
				۳	۳
				۳	۳
				مجموع	۳
				اوسط عمومی	2.9/3
				۳= اعظمی ترین اشتراک	۲= اشتراک متوسط
				۱= کمترین اشتراک	

منابع یا مأخذ	
1. کوئن، بروس، 1388، مبانی جامعه شناسی، مترجم: غلام عباس توسلی، تهران، سمت	مأخذ اساسی
<p>و ثوقی، منصور. و علی اکبر نیک خلق. مبانی جامعه شناسی. تهران: بهینه، 1381.</p> <p>محسنی، منوچهر. <u>مقدمات جامعه شناسی</u>. تهران: دوران، 1382.</p> <p>مقدم، امان اله قرائی. <u>مبانی جامعه شناسی</u>. تهران: ابجد، 1374.</p> <p>مندراس، هانری. <u>مبانی جامعه شناسی</u>. ترجمه، باقر پرهام. تهران: امیر کبیر، 1350.</p> <p>گیدنز، انتونی. <u>جامعه شناسی</u>. ترجمه، منوچهر صبوری. تهران: نشر نی، 1376.</p>	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون مبادی جغرافیا

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	جغرافیه
اسم مضمون:	مبادی جغرافیه
کود مضمون:	
تعداد کریدت:	2 کریدت نظری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

مبادی جغرافیه از اساسات این علم مثل ماهیت، محتوا، نظام شمس، زمین و خصوصیات و ساختار زمین و موضوعات مربوطه دیگر بحث می کند. در این مضمون موضوعات مهم ذیل شامل است :

بخش اول: معنی، مفهوم و محتوای جغرافیه، نظام شمسی، حرکت های چرخشی و انقلابی زمین، خط بین‌المللی زمان، طول البلد و عرض البلد، محاسبه زمان.

بخش دوم: لیتوسفر- ساختار زمین، انواع سنگ ها- آتش فشانی، متحوله و رسوبی و اهمیت آنها.

بخش سوم: ساختار و ترکیبات اتموسفر، سیستم های باد، سایکلون و انتی سایکلون، جت ستریم، مونسون، ال-نینو، لا-

نینا، گرم شدن جهان

بخش چهارم: هایدروسفر- سایکل آب، جریان های بحری، جذر و مد، موج، تسونامی

بخش پنجم: بایوسفر- بایوسفر بعنوان یک ایکوسیستم، سایکل بیوجیوشیمی، تنوع حیات و اهمیت آن، حفاظت و

مدیریت جنگلات، پالیسی ملی جنگلات.

اهداف آموزشی:

محصّلین بعد از ختم تحصیل به اهداف آموزشی ذیل نائل خواهند شد

آشنای و تحلیل معنی، مفهوم و محتوای جغرافیه، نظام شمسی، حرکت های چرخشی و انقلابی زمین، خط بین‌المللی زمان، طول البلد و عرض البلد، محاسبه زمان.

دانستن و تحلیل لیتوسفر- ساختار زمین، انواع سنگ ها- آتش فشانی، متحوله و رسوبی و اهمیت آنها.

تشخیص و تبیین ساختار و ترکیبات اتموسفر، سیستم های باد، سایکلون و انتی سایکلون، جت ستریم، مونسون، ال-نینو،

لا-نینا، گرم شدن جهان

با هایدروسفر- سایکل آب، جریان های بحری، جذر و مد، موج، تسونامی آشنا خواهند شد

در زمینه های بایوسفر- بایوسفر بعنوان یک ایکوسیستم، سایکل بیوجیوشیمی، تنوع حیات و اهمیت آن، حفاظت و

مدیریت جنگلات، پالیسی ملی جنگلات دانش و معلومات کافی پیدا خواهند کرد

نقش علم جغرافیه را در رشد و توسعه پایدار خواهند دانست

تقویه و انکشاف تفکر انتقادی

رشد و تقویه حس انسان دوستی و وطن دوستی

شیوه‌های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- درمجموع استفاده از میتود جدید (OBE&SCL).

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

بخش اول: معنی، مفهوم و محتوای جغرافیه، نظام شمسی، حرکت های چرخشی و انقلابی زمین، خط بین‌المللی زمان،

طول البلد و عرض البلد، محاسبه زمان.

بخش دوم: لیتوسفیر- ساختار زمین، انواع سنگ ها- آتش فشانی، متحوله و رسوبی و اهمیت آنها.

بخش سوم: ساختار و ترکیبات اتموسفیر، سیستم های باد، سایکلون و انتی سایکلون، جت ستریم، مونسون، ال-نینو، لا-

نینا، گرم شدن جهان

بخش چهارم: هایدروسفر- سایکل آب، جریان های بحری، جذر و مد، موج، تسونامی

بخش پنجم: بایوسفر- بایوسفر بعنوان یک ایکوسیستم، سایکل بیوجیوشیمی، تنوع حیات و اهمیت آن، حفاظت و

مدیریت جنگلات، پالیسی ملی جنگلات.

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد ارزیابی روزه مره و هفته وار و فعالیت های صنفی

- ارزیابی روزانه و هفته وار محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- فعالیت های محصلین در پروسه تدریس از 10 نمره محاسبه می شود.
- نمرات ارزیابی و فعالیت های صنفی محصل در جمع نمرات نهایی (20٪ در وسط سمستر و 60٪ در آخر سمستر)، آن محاسبه میگردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، اشتراک در فعالیت های گروهی) (10) %
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

فیصدی پروژه های صنفی (کار خانگی): 10%

فیصدی امتحان وسط سمستر: 20%

فیصدی امتحان نهایی: 60%

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرو سه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست⁷، سرقت علمی⁸ و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهن خئی اطلاع می دهد. اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

⁷ Wrong Citation

⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقع مضمون و رشته

نتایج متوقع جغرافیه								نتایج متوقع مضمون	کلاس
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
8.	همه جانبه و پایدار، اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی کشور؛	1	8.	بررسی و تبیین مفهوم مولفه های توسعه پایدار و استفاده از اصول آن در توسعه همه جانبه و پایدار، اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی کشور؛	1	1	تشخیص و تحلیل ماهیت و محتوای جغرافیه و اصطلاحات و مفاهیم بنیادی آن	1	
7.	بررسی و تشخیص عناصر، عوامل و پدیده ها اقلیمی و تاثیرات متقابل آن با موجودات حید و بالخصوص جوامع انسانی، مشکلات اقلیمی و راه های حل آن؛	1.2	7.	بررسی و تشخیص عناصر، عوامل و پدیده ها اقلیمی و تاثیرات متقابل آن با موجودات حید و بالخصوص جوامع انسانی، مشکلات اقلیمی و راه های حل آن؛	1.2	2	تشخیص و تبیین ساختار و ترکیبات اتموسفر و عوامل و نتایج پدیده های مربوطه	2	
6.	بررسی و تشخیص علل بی ثباتی های سیاسی و بحران های مربوطه که صلح و ثبات نظام های دولت ها را در سطوح مختلف محلی، ملی و جهانی تهدید می کنند و یافتن راه حل آن؛	2	6.	بررسی و تشخیص علل بی ثباتی های سیاسی و بحران های مربوطه که صلح و ثبات نظام های دولت ها را در سطوح مختلف محلی، ملی و جهانی تهدید می کنند و یافتن راه حل آن؛	2	3	با هایدروسفر- سایکل آب، جریان های بحری و عواو نتایج پدیده های مربوطه	3	
5.	توانایی علمی و عملی برای بررسی و سنجش حوادث و بحران های طبیعی و بشری و آرایه راه حل های بیرون رفت از آنها؛	2	5.	توانایی علمی و عملی برای بررسی و سنجش حوادث و بحران های طبیعی و بشری و آرایه راه حل های بیرون رفت از آنها؛	2	2	مفاهیم در جغرافیا (پراکندگی، کرویت ، دگرگونی بستر زمین،)	3	
4.	بررسی و تبیین ماهیت، محتوا، اصول و نظریه های جغرافیایی اقتصادی، خصوصیات و توزیع منابع اقتصادی، مشکلات و نحوه استفاده سالم آن و همچنین توضیح و نشان دادن عوامل و نتایج نابرابری های اجتماعی-اقتصادی و راه های	1.5	4.	بررسی و تبیین ماهیت، محتوا، اصول و نظریه های جغرافیایی اقتصادی، خصوصیات و توزیع منابع اقتصادی، مشکلات و نحوه استفاده سالم آن و همچنین توضیح و نشان دادن عوامل و نتایج نابرابری های اجتماعی-اقتصادی و راه های	1.5	3	بررسی نقش جغرافیا در دوره های رنسانس ،	2	
3.	تحلیل و بررسی عوامل توسعه و عقب ماندگی فرهنگی و تکنالوجیکی و نتایج آن و یافتن راه حل های مناسب برای توسعه فرهنگی کشور؛	2	3.	تحلیل و بررسی عوامل توسعه و عقب ماندگی فرهنگی و تکنالوجیکی و نتایج آن و یافتن راه حل های مناسب برای توسعه فرهنگی کشور؛	2	2	مجموع	1.6	
2.	تحلیل و بررسی ارتباط متقابل انسان و محیط (طبیعت) و اصول حاکم بر تاثیرات متقابل آنها برای استفاده سالم از محیط و توسعه پایدار، جوامع بشری؛	3	2.	تحلیل و بررسی ارتباط متقابل انسان و محیط (طبیعت) و اصول حاکم بر تاثیرات متقابل آنها برای استفاده سالم از محیط و توسعه پایدار، جوامع بشری؛	3	3	اوسط عمومی		
1.	تشخیص و تبیین ماهیت، محتوا و کار برد دسپلین جغرافیه و ارتباط آن با جامعه انسانی؛	3	1.	تشخیص و تبیین ماهیت، محتوا و کار برد دسپلین جغرافیه و ارتباط آن با جامعه انسانی؛	3	3	۱= کمترین اشتراک		
							۲= اشتراک متوسط		
							۳= اعظمی ترین اشتراک		

منابع یا مأخذ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. امان، محمد عثمان، 1398، مبادی جغرافیه، پوهنچی علوم اجتماعی، کابل، انتشارات نویسا. 2. Gohchungleong, Certificate of Physical and Human Geography. 3. D.R. Khullar, India- A Comprehensive Geography.	ماخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. Majid Hussain, Fundamentals of Physical Geography, Rawat Publication, New Delhi. 2. 3. D.R. Khullar, India- A Comprehensive Geography. 3. 4. D.R. Khullar, Practical Geography.	ماخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جهان بینی اسلامی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهن‌خ‌ی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	جهان بینی اسلامی
کود مضمون:	Ed-Is 0101
تعداد کردیت:	1 کردیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون:

جهان بینی اسلامی در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی اولین و مهمترین مضمون از مضامین پوهنتون شمول ثقافت اسلامی است که محصلان را بعد از آشنایی به مفهوم ثقافت اسلامی و انواع جهان بینی های مطرح در جهان، به اساسات جهان بینی اسلامی به گونه علمی و مستدل آگاه می سازد. قرار گرفتن مضمون جهان بینی اسلامی به عنوان نخستین مضمون ثقافت اسلامی در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی بر حسب رعایت تسلسل منطقی و علمی صورت گرفته است، زیرا با توجه به اینکه عقاید و باور ها، اساس و بستر احکام تکلیفی به شمار می روند، این مضمون بنیادین، مناسبترین مدخلی برای سایر مضامین ثقافت به شمار می رود. محصلان در ختم سمستر با مطالعه و آگاهی ازین مضمون توانایی خواهند داشت تا پیرامون موضوعات اساسی جهان بینی که عبارت از شناخت: خدا، انسان و هستی می باشد ، همراه با براهین و به گونه آکادمیکی ، شناخت کلی حاصل نموده و در نتیجه می توانند به تنظیم رابطه درست و شایان یک انسان آگاه و خردمند، با پروردگار هستی ، انسان با انسان و چگونگی بهره گیری از نعمت عالم هستی اقدام نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی ثقافت اسلامی، ابزار شناخت و گونه های شناخت، جهان بینی اسلامی و بیان آیات و احادیثی که در باره جهان بینی و عقاید اسلامی آمده است
- تشخیص و شناخت درست جهان بینی اسلامی و مقایسه آن با دیگر جهان بینی های غیر اسلامی.
- تبیین و توضیح نقش ایمان و عقیده اسلامی و ضرورت استفاده از وحی در تنظیم سالم حیات دنیوی و اخروی و بیداری حس حضور خدا در همه عرصه های زندگی.
- ارایه دلایل نقلی و عقلی بر اعتدال گرایی و فطری بودن ارزش های عقاید اسلامی و رابطه شرایع آسمانی و برتریت جهان بینی اسلامی بر سایر جهان بینی ها .
- توانایی دفاع علمی و آکادمیکی از عقاید و باور های اسلامی و تلاش در ترویج آن.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- ورود به مضمون ثقافت اسلامی
  - تعریف ثقافت اسلامی
  - منابع ثقافت اسلامی
  - اهداف ثقافت اسلامی
  - فهم واستحکام عقیده اسلامی
  - فهم درست عبادات اسلامی
  - تربیه شخصیت اسلامی
  - دفاع از معتقدات و اندوخته های اسلامی
- تعریف و انواع جهان بینی
- انواع جهان بینی
- جهان بینی توحیدی، جهان بینی فلسفی و جهان بینی علمی
- تعریف دین ، ایمان ، اسلام و شریعت
- برتریت جهان بینی اسلامی
- موضوعات جهان بینی اسلامی
- ایمان
- بیان واژه های : معجزه ، کرامت – شفاعت – توسل اتفاقی و اختلافی.
- انسان شناسی
- معرفت
- عبادت
- اعمار زمین
- اقامت شریعت اسلامی
- طبیعت شناسی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						شماره
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شناسایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشناسام با حقایق، مبانی، معطرح و ارتباط اسلام با دستاورد های، علوم معاصر	نتایج متوقعه مضمون
1	3	1	2	2	3	۱
1	3	1	2	2	3	۲
1	1	2	۱	3	3	۳
1	3	2	1	2	3	۴
1	2	1	2	2	3	۵
1	2.4	2.4	1.8	2.2	3	مجموع
						۱=کمترین مطابقت
						۲=مطابقت نسبی
						۳=مطابقت کامل

منابع یا مأخذ:	
ماخذ اساسی	جهان بینی اسلامی – دیپارتمنت ثقافت اسلامی
ماخذ کمکی	<ol style="list-style-type: none"> 1. سلجوقی، صلاح الدین (1346)، تجلی خدا در آفاق و آنفس 2. مطهری، مرتضی صدرا (1377)، مقدمه بر جهان بینی اسلامی. 3. قرضاوی، یوسف (1388)، حقیقت توحید. 4. حوی، سعید، اسلام دین فطرت 5. ریگی شفا، عبدالرؤف (1394)، اسلام از دیدگاه عقل، اول (دیجیتال) www.Aqeedeh.com 6. افغانی، سید جمال الدین، رد نیچیریه 7. مودودی، ابو اعلی (1362)، مبادی اسلام، 1362، دارالعروه للدعوه الاسلامیه 8. محمودی، بابک، (1395)، از نجوم شناسی تا خدا شناسی،

مفردات درسی مضمون مبانی بشرشناسی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی
پوهن‌خانی:	علوم اجتماعی / تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	جامعه‌شناسی
اسم مضمون:	مبانی بشرشناسی
کود مضمون:	
تعداد کریدیت:	۲ کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون:

این مضمون از جمله مضامین بنیادی می باشد. در طول یک سمستر، ۲ کریدیت تدریس می شود که هر هفته در یک سمستر ۲ ساعت درسی و در طول دو سمستر ۳۲ ساعت درسی را تشکیل می دهد، تدریس می گردد. انسان شناسی با وسعت قلمرو و تحقیقات که در جهان دارد، هنوز در کشور ما ناشناخته مانده است. اهداف عمومی این مضمون شناخت زندگی انسان از زاویه های مختلف چون: فرهنگی، مذهبی، قومی، نژادی و اقتصادی می باشد؛ تا بتواند شناخت کامل از انسان را ارائه نماید.

اهداف آموزشی:

انسان شناسی و مردم شناسی، همانطور که از نامشان بر می آید، کوششی برای شناخت انسان و مردم است و در این راه مجموعه علوم و مدارک و شواهد و وسایل و روشها را به یاری می طلبند. اگر انسان شناسی به عنوان ارابه ای که در بُعد زمان رد پای کاروان بشریت را در نشیب و فراز ماهورها و بیابان های اعصار و قرون می جوید، راهی مطمئن به سر منزل مقصود نبرد؛ ارابه دیگر مردم شناسی، در بُعد مکان به سیر آفاق و انفس می پردازد تا جوامع مختلف انسانی را به خصوصیات قومی متمایز، ابزار و ادوات گوناگون قوانین و رسوم متنوع و زبان و معتقدات ملاحظه نماید، تا به میراث فرهنگی و تمدنی انسان ها دست یابند.

شیوه های تدریس و آموزش:

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛

بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛

ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛

کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

سیر تاریخی به منشا انسان

انسان شناسی

قلمرو انسان شناسی

مردم نگاری

نظریه های انسان شناسی

انسان شناسی جسمانی

فرهنگ

مردم شناسی و خانواده

مردم شناسی اقتصادی

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.

بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.

نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.

سرقه ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.

در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین

می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰) %

کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

امتحان وسط سمستر (۲۰) %

امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %

مجموع ۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت های محصلین

تکالیف متوجه محصلان:

حاضری:

بنابر معیار های موجود در سطح وزارت و پوهنتون ها، دیپارتمنت جامعه شناسی نیز مکلف به رعایت از این معیار ها می باشد. بنا محصلان عزیز ملزم به رعایت این اصل می باشند تا در صنف حضور دایمی و قطعی داشته باشند. برای بلند بردن ظرفیت ها، مهارت ها و دانش خود «محصل» پیشنهاد می گردد که هیچ جلسه درس را محصل محترم از دست ندهد. هر محصل، بیشتر از ۲۵ درصد غیر حاضر باشد، محروم سمستر در همین مضمون محسوب می گردد. محصل که کمتر از ۸۵ درصد حاضری دارد مستحق امتیاز حاضری نمی گردد. هر محصل مکلف به حضور خود، قبل از حضور یافتن استاد به صنف است، در صورت مشکل الی ۱۵ دقیقه با تأخیر می تواند وارد صنف شود. هر گاه محصل بعد از سپری شدن ۱۵ دقیقه وارد صنف شود، وی «محصل» غیر حاضر محسوب می شود. در صورت که محصل نتواند به درس مضمون حاضر شود، می تواند که رسماً از آمر دیپارتمنت و یا هم از رئیس پوهنچی امر مرخصی را تایید نموده و به استاد مضمون تسلیم نماید.

اشتراک در درس ها:

برای درک درس و اثر بخشی در فعالیت های محصلان، پیشنهاد می گردد که هر محصل برای بالا بردن ظرفیت خود طبق آداب و اخلاقیات تعیین شده توسط استاد مضمون به اشتراک در دروس، خود را آماده نماید. اشتراک محصلان نه تنها بمنظور حضور صرف در صنف تلقی گردد، بلکه برای فعالیت و ارتقای ظرفیت خود و هم صنفیان خود از طریق بحث، گفتگوی علمی، پیش خوانی متن های درسی و مواد ممد درسی تلاش نماید. اشتراک محصل در سیمینارها، کنفرانس ها، و برنامه های علمی تعیین شده توسط استاد، دیپارتمنت و پوهنچی الزامی بوده و در صورت تعلل، باعث کاهش امتیاز وی می گردد. استاد مضمون برای بالابردن سطح اشتراک در صنف از طریق طرح سوال و یا هم کار های گروهی درون صنفی استفاده می نماید.

کارخانگی:

برای انجام کارخانگی محصلان نیازمند توجه به نکات زیر اند:

- محصل خود را باید از اصل عنوان کارخانگی آگاه سازد.
- محصل باید کار خانگی را به وقت معین تسلیم استاد مضمون نماید.
- محصل مکلف به تسلیم نمودن کارخانگی بصورت چاپی و تایپی است.
- محصل برای نوشتن کارخانگی خود از رهنمای که در ضمیمه این کورس پالیسی است استفاده نماید.
- در صورت از محصل خواسته شود که کارخانگی خود را به شکل سیمینار ارائه نماید، وی مکلف به ارائه آن می باشد.

شیوه نوشتن کارخانگی:

برای بهبود و نهادینه سازی معیار های نوشتاری، محصل مکلف است که از شیوه ارجاع دهی و نوشتاری APA پیروی نماید. شیوه ارجاع دهی را محصلان می توانند که در ضمیمه همین کورس پالیسی دریافت نمایند.

معیار امتیاز دهی:

برای ارزیابی عملکردهای محصلان در نوشتن مقاله «کارخانگی» و ارائه سیمینارهای علمی میکانیزم های مشخص برای آن ها تعریف گردیده است که می توانند از ضمیمه، این میکانیزم ها را دریافت نمایند.

ارزیابی استاد مضمون:

محصلان در جریان سمستر حق دارند که استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند. برگه ارزیابی «ارزیابی خودی» از طرف استاد مضمون در هفته های نخست شروع سمستر و در اواخر سمستر خود را مورد ارزیابی قرار می دهد. بنا از محصلان محترم خواشمندیم که بر اساس اصل شایستگی و بی طرفی، استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند.

اصل صداقت علمی:

ارزش کارهای علمی و تحقیقی، در رعایت نمودن اصل صداقت آنها است. برای ایجاد یک فضای کاملا علمی و محیط معیاری آموزشی محصلان مکلف به دوری از موارد زیر اند:

نقل کردن

استفاده عمدی یا اقدام به استفاده از حيله گری

فريب كارى و استفاده از كارخانگى ديگران منحيث كارخانگى خود

جعل عمدى هر گونه اطلاعات و يا نقل قول ها

سرقت ادبى – آگاهانه وانمودن كردن كلمات و يا ايده هاى ديگران به عنوان كار شخصى خود

زمينه سازى و عدم شفافيت – يا – كمك و تلاش آگاهانه براى يك عمل نادرست

محصل كه مرتكب به اعمال فوق شود، نظر به تخطى انجام شده در نخست، وظيفه خانگى وى صفر مى گردد. در

قدم دوم اگر تخطى عامدانه ثابت شود، امكان ناكام شدن وى در اين كورس مى باشد.

اصل آزادی علمی:

برای رشد افکار و مطرح شدن ایده های جدید، محصلان ترغیب و تشویق می شوند تا به تبادل نظر و مباحثه های علمی در داخل صنف بپردازند. اصل آزادی علمی، از مهمترین معیارهای مکان های آکادمیک شمرده می شود. بنا از تمام محصلان توقع می رود که به حقوق، نظریات، دیدگاه ها، مواد های ارائه شده در این کورس، احترام بگذارند. نظریات تمام محصلان قابل احترام می باشد، هیچ محصل، حق تمسخر و توهین را ندارد. با اینکه هر محصل حق نقد و تحلیل علمی را دارد.

اصل رعایت حقوق افراد دارای معلولیت:

محصلان که دارای معلولیت فیزیکی، یادگیری و یا غیره هستند قبل از شروع درس با استاد یا اداره مربوطه در مورد نیازمندیهای خود صحبت نمایند. استاد و یا هم اداره مربوطه در حد توان خود مکلف به فراهم سازی امکانات و سهولت ها می باشد.

درس های جبرانی:

محصلان باید بدانند که سیستم آموزشی ما بر اساس کزیدت، ایجاب می نماید که هر گاه استاد مضمون نتواند به درس خود برای یک یا چند جلسه حاضر شود، درس «های» جبرانی برگزار کند. در این صورت محصل مکلف است به وقت تعیین شده از طرف استاد و یا هم دیپارتمنت مربوطه به صنف حاضر شود، در صورت غیر حاضری، محصل به درس های جبرانی در قسمت حاضری و امتیازات طبق معیارهای آموزشی برخورد صورت خواهد گرفت.

جدول دروس جبرانی

کزیدت	زمان و مکان			بحث کننده	موضوع درس
	مکان	ساعت	روز		

حفاظت از دارای های عامه نهادهای تحصیلی

محصلان مکلف اند تا از تمام دارای های منقل، غیر منقل، مادی و معنوی در سطوح متفاوت (فردی، جمعی و سازمانی) حفاظت نمایند. تمام محصلان مکلف اند که از اسناد علمی و حقوقی نهادهای تحصیلی در هر سطح آن، حفاظت نمایند. بطور مثال: محصل در حفاظت از چوکی، میز، دیوارهای صنف، لکچرنوت ها، کتاب ها، ساحات سبز و غیره کوشا باشد.

قوانین، لوایح، مقررات و استراتژی پلان ها:

محصل حق دارد که از تمام قوانین، لوایح و مقررات که در سطوح مختلف (پوهنتون، پوهنچی و دیپارتمنت) مری الاجرا است، بداند. مهم ترین موارد که در این زمینه برای یک محصل لازم است که بداند: قانون تحصیلات عالی؛ مقرره نظم و دسپلین؛ مقرره امتحان؛ طرز العمل سیستم آموزشی کزیدت؛ پالیسی منع آزار و اذیت جنسی؛ استراتژیک پلان ها

.....

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری

می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.

استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهن خُی اطلاع می دهد.

اداره پوهن خُی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

تکالیف متوجه استاد مضمون:

استاد مضمون مکلف است که غیر حاضری نداشته باشد، در صورت که نمی تواند که به درس حاضر شود،

استاد مضمون باید که درس جبرانی برای صنف برگزار نماید و محصلان مکلف به اطاعت از استاد مضمون اند که هر زمانی صنف جبرانی برگزار نماید، اشتراک فعال داشته باشند.

استاد مضمون مکلف به ترتیب و روشن نمودن مواد درسی است. مواد درسی باید قابل دست رس باشد، در

صورت که مواد در اختیار همه قرار ندارد استاد با کمک و همکاری محصلان، دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون اقدام به تهیه مواد درسی نماید.

استاد مضمون مکلف است که در اول روز درسی خود برنامه درسی «کورس پالیسی» را برای محصلان تشریح نماید. استاد مضمون از همه فعالیت هاو مکلفیت ها برای محصلان در این مضمون مد نظر گرفته است توضیحات لازم ارایه نماید.

استاد مضمون مکلف به ارزیابی خودی است. استاد مضمون بعد از ارزیابی نتایج را با آمر دیپارتمنت و محصلان شریک سازد، تا در صورت لزوم دید مشوره ها و همکاری های لازم انجام یابد.

استاد مضمون مکلف است که محصلان را به رعایت و اطاعت از قانون اساسی، قانون تحصیلات عالی، معیار ها، مقرر ها و اصول اخلاقی در سطح نهادهای تحصیلی، اساسات و معیارهای مهم دیگر که بیانگر اصل مبارزه فساد، افراط گرایی و ... است، نماید.

استاد مضمون، محصلان را از رفتارهای (آزاد و اذیت، تبعیض، تعصب و ...) که در قوانین و مقرر ها های نافذ کشور پیش بینی شده اند بشکل عمومی باخبر سازند.

استاد مضمون، محصلان را به حفاظت از محیط زیست، که شامل صنف، فضای عمومی در سطح پوهنچی و پوهنتون می شود، ترغیب نماید.

استاد مضمون، محصلان را آگاه سازند تا از دارای های عامه (چوکی، میز، صنف، ساحات سبز و...) بشکل که شخصیت شان ایجاب می کند، حفاظت نمایند.

استاد مضمون، مکلف است که تمام امتیازات که متوجه محصلان می باشد در وقت معینه به محصلان و اداره مربوطه اعلام بدارد.

اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

نتایج متوقعه رشته				نتایج متوقعه مضمون	شماره
توانایی های تحلیلی و منطقی فارغان - ایجاد ظرفیت منجیت تحلیل گر مسایل اجتماعی و برنامه های توسعه وی نظام آموزشی تحلیل اثرات مثبت ارتقاء علمی بالای نظام معارف کشور و رابطه متقابل آن با سایر نظام های آموزشی تحلیل منطقی پالیسی و پلانگذاری مؤثر در پیشرفت نظام معارف و تحصیلات عالی کشور	توانایی های کاربردی محصلان خلق ظرفیت در انجام تحقیقات بینادی و کاربردی بمنظور ارتقاء نظام معارف کشور خلق ظرفیت منجیت برنامه ریز و پلان گذار، پالیسی ساز مسایل اجتماعی و نظام آموزش کشور توانایی استفاده از تکنالوژی معلوماتی به شکل مؤثر آن در جهت تطبیق نتایج تحقیقات	توانایی های نظری محصلان داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور و سایر کشورها چشم انداز علمی و عادلانه در شرایط فعلی کشور درک تئوری های معاصر آموزشی برای بهبود نظام معارف	شایستگی های فارغان داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور توام با درک اولویت ها و حفظ اعتبار آنها خلق ظرفیت برای مشاور شدن برای سازمان های دولتی و خصوصی در مطابقت با تممیل قوانین نافذه ایجاد ذمیت خدمت گزاری به کافه ملت		
ن. ۳	ن. ۳	ن. ۳	ن. ۳	۱	شناخت از فرهنگ ها، اقوام، ساختارهای نهادهای خانواده، سیاست و اقتصاد حاصل نمایند.
۳	۳	۳	۳	۲	شکل گیری فهم عمیق از نوع انسان
۳	۳	۳	۳	۳	آشنایی با نظریه های انسانشناسی
۳	2.6	3	3	مجموع	
2.9/3				اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک		۲= اشتراک متوسط		۳= اعظمی ترین اشتراک	

مفردات درسی مضمون تاریخ افغانستان باستان (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون	-----
اسم پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپیارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ افغانستان باستان (2)
کود مضمون:	Ed.His.0223
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح فشرده مضمون

بخش دوم تاریخ افغانستان باستان که دوره نسبتاً پرمجاړای را احتوا می‌نماید از مهاجرت آریایی‌ها به بیرون از سرزمین کنونی افغانستان و یورش اسکندر مقدونی به این سرزمین الی نفوذ موریای هند به خاک آریانا و پیدایش و گسترش آیین بودایی تا تجزیه و تحلیل مهم‌ترین وقایع تاریخ افغانستان پیش از اسلام را در بر می‌گیرد. درک علمی و زمان‌بند این مقطع از تاریخ افغانستان راهگشای فهم اساسی تاریخ افغانستان در دوره‌های بعدی می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی محصلان بامنابع مآخذ تاریخ قدیم افغانستان؛
- ✓ معلومات درموردسیرتکامل وانکشاف تمدن های بشری و گذشته کشورما؛
- ✓ آشنایی با نام‌های تاریخی افغانستان از گذشته دور تا امروز؛
- ✓ آگاهی حاصل نمودن محصلان از وسعت خاک کشور، از رنگ نشان بیرق ها از گذشته تا حال؛
- ✓ معلومات درمورد آریایی‌ها و خط السیر حرکت آن‌ها و حدود و وسعت آریانا؛
- ✓ آشنایی با منابع و مبانی تاریخ افغانستان باستان؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گیرد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر تاریخی؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^۹، سرقت علمی^{۱۰} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهن‌چی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)

- بنیان‌گذاری شهنشاهی کوشانی
- سلاطین کوشانی
- فرهنگ و تمدن کوشانی
- سیاست مذهبی دولت کوشانی
- میراث کوشانی‌ها در افغانستان
- کیداری‌ها
- تشکیل دولت یفتلی
- سلاطین یفتلی
- فرهنگ و مذهب یفتلی‌ها
- میراث یفتلی‌ها در افغانستان
- کابل‌شاهان

⁹ Wrong Citation

¹⁰ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	اسپاره
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	2	2	1	3	بازشناسی ریشه‌های دیرین هویت تاریخی کشور.	۱
3	3	3	2	2	3	کسب معرفت علمی جهت تقویت روی‌کرد عقلانی نسبت به تاریخ باستانی افغانستان؛	۲
2	2	2	3	3	3	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ افغانستان باستان؛	۳
3	2	2	1	2	3	آشنایی محصلان با آموزه‌های ارزشمند فرهنگ باستانی کشور؛	۴
2	2	2	2	3	۲	درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ افغانستان باستان؛	۵
2.4	2.2	2.2	2.2	2.2	2.8	مجموع	
2.33						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. فرهنگ، میر محمد صدیق. (1390). افغانستان در پنج قرن اخیر. تهران: انتشارات عرفان. 8. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 9. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب.	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ جهان باستان غرب

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دبپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	جهان باستان غرب
کود مضمون:	Ed.His.0224
تعداد کريدیت:	3 کريدیت تيوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح فشرده مضمون

مضمون تاریخ غرب باستان (یونان و روم) در دوران قدیم یک کورس اختصاصی و بنیادی است که از اوضاع طبیعی، سوابق تاریخی و عوامل به میان آمدن تمدن در یونان و روم بحث کرده و تمام دست‌آورد های یونانی‌ها و رومیان را به ترتیب کروئولوژی تحت مطالعه قرار می‌دهد. مطالعه این مضمون برای محصلان تاریخ کمک می‌نماید تا ریشه‌ها و سرچشمه‌های برخی از ارزش‌ها و نمادهای تمدنی که بعداً جهانی شدند درک و تحلیل کنند، که این کورس در تاریخ جهان از نقش و اهمیت تخصصی و مسلکی برخوردار است.

اهداف آموزشی:

- ✓ شناخت محصلان از ریشه‌ها و فرایند شکل‌گیری تمدن و تاریخ باستان اروپا؛
- ✓ آشنایی با میراث تاریخ و تمدن غرب؛
- ✓ درک علمی و عمیق سیر تکامل تمدن از شرق به غرب و انکشاف آن به وسیله ملل مختلف؛
- ✓ آشنایی با اثرپذیری و تأثیرپذیری تمدن و تاریخ اروپا با تمدن و تاریخ دنیای شرق؛
- ✓ تفهیم دوره‌بندی تاریخ اروپا و سیر تحول اجتماعی در جوامع غرب از کمون اولیه تا قرون وسطی؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گیرد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر تاریخی؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20)٪
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60)٪
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۱۱}، سرقت علمی^{۱۲} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهن‌چی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

¹¹ Wrong Citation

¹² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
تقویر تفکر انتقادی و تحریک حسن میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	2	3	2	3	آشنایی با تاریخ و تمدن باستان غرب؛	۱
3	3	3	2	2	3	شناخت از میراث تمدن‌های غرب برای توسعه جوامع باستان غرب؛	۲
2	2	3	3	2	3	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ باستان غرب؛	۳
2	3	2	2	3	2	آشنایی محصلان با آموزه‌های ارزشمند فرهنگ یونان روم؛	۴
2	3	2	2	3	3	درک و تحلیل ویژگی‌های مثبت و منفی تاریخ جهان باستان غرب؛	۵
2	2.6	2.4	2.4	2.4	2.8	مجموع	
2.4						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. کاژدان، آ و دیگران. (1382). تاریخ جهان باستان. ترجمه باقر مؤمنی، صادق انصاری و علی همدانی، تهران: انتشارات امیر کبیر.	مأخذ اساسی
<p>1. دوبلويس، لوکاس و روبرتوس وان دراسپک. (1393). دیباچه‌ای بر جهان باستان. ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران: نشر ققنوس.</p> <p>2. مالستانی، منور شاه. (1390). تاریخ جهان باستان غرب. کابل: مطبوعه وزارت تحصیلات عالی.</p> <p>3. بکر، کارل و فریدریک دنکاف. (1337). سرگذشت تمدن. مترجم: علی محمد زهما، کابل: پوهنتون کابل.</p> <p>4. هرمن، شارلوت، فلیپ استیل و ریچارد تامس. (1395). تاریخ مصور دنیای باستان. ترجمه تبسم آتشین جان، تهران: نشر نی.</p> <p>5. حکمت، علی اصغر. (1370). تاریخ جامع ادیان. تهران: انتشارات آموزش انقلاب اسلامی.</p> <p>6. فوگل، اشپیل. (1396). تمدن مغرب زمین. ترجمه محمد حسین آریا، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p> <p>7. دورانت، ویل. (1378). یونان باستان. مترجمان: احمد آرام و احمد بطحائی، ایالات متحده امریکا: انتشارات علمی و فرهنگی.</p> <p>8. فرد، غفاری. (1387). تاریخ اروپا (از آغاز تا پایان). چاپ اول، تهران: انتشارات: اطلاعات.</p> <p>9. بیگدلی، علی. (1390). تاریخ یونان و روم. چاپ سوم، تهران: انتشارات: دانشگاه پیام نور.</p>	مأخذ کمکی

مفردات درسی هفته وار مضمون روش تحقیق در تاریخ

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون	-----
پوهنکۍ:	تعلیم و تربیه
دبپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	روش تحقیق در تاریخ
کود مضمون:	Ed.His.0225
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح فشرده مضمون

مضمون روش تحقیق تاریخ یکی از مضمون‌های اختصاصی رشته تاریخ است که به دلیل اهداف و محتوای آن برای محصلان رشته تاریخ ارزش و سودمندی زیادی دارد. محصلان با خواندن این مضمون با روش و طرح تاریخ نگاری و علاوه بر آن با انواع از منابع تاریخی و روش‌های تحقیق و منبع‌شناسی در تاریخ آشنا شده و قادر خواهند بود تا از ارزش و مفاد آن در جریان تدریس و تحقیق تاریخ استفاده نمایند. بدون خوانش و درک آن محصلان قادر به روش و طرح تحقیق در تاریخ نیستند. بناً خواندن آن مهم و ارزشمند است.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی با مفاهیم تحقیق، اصول تحقیق و اصطلاحات پژوهشی در تاریخ؛
- ✓ شناخت فرضیه، پرسش تحقیق، منابع تحقیق و تحلیل و تجزیه داده‌ها.
- ✓ آشنایی با بی‌طرفی در تحقیق و عدم دخالت گرایش‌های شخصی در قضاوت تاریخی.
- ✓ کسب مهارت به ارتباط تشخیص اسناد موثق از اسناد جعلی و در پژوهش‌های تاریخی.
- ✓ کسب قدرت تجزیه و تحلیل وقایع تاریخی و تبیین و توضیح مسائل به شیوه علمی.

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گیرد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز کار علمی در مورد تحقیق در تاریخ؛
- مرور و مطالعه مدل‌های تحقیق در تاریخ؛

مفردات درسی مضمون روش تحقیق در تاریخ (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)

- عمومیات تحقیق
- روش تحقیق در تاریخ
- مفاهیم و مبانی پژوهش در تاریخ
- روش‌شناسی تحقیقات تاریخی
- طرح تحقیق
- شناسایی منابع تحقیق
- نقد و پالایش داده‌ها
- تحلیل داده‌ها و بازآفرینی
- اجزای شکل دهنده پژوهش و نگارش متن تحقیق
- ملاحظات در مورد پایان نامه و نقد آثار پژوهشی
- انشاء، ترکیب و تدوین تاریخ

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
  - کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
  - آزمون وسط سمستر (20٪)
  - آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
  - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۱۳}، سرقت علمی^{۱۴} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهن‌خُی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

¹³ Wrong Citation

¹⁴ Plagiarism

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	سازمان
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	2	1	1	2	آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات تحقیق در تاریخ؛	۱
2	2	3	2	1	3	شناخت منابع و سرنخ‌های تاریخی و انواع آن؛	۲
2	1	3	3	2	3	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ افغانستان باستان؛	۳
2	2	2	2	3	3	رشد قدرت تحلیل و تبیین متون تاریخی؛	۴
2	2	3	1	2	3	ایجاد توانایی در تفکیک اسناد موثق و غیرموثق تاریخی؛	۵
1.8	1.8	2.6	1.8	1.8	2.8	مجموع	
2.1						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک			۲=اشتراک متوسط		۳=اعظمی ترین اشتراک		

مفردات درسی مضمون باستان‌شناسی عمومی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	باستان‌شناسی عمومی
کود مضمون:	Ed.Hi. 0226
تعداد کردیت:	2 کردیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح فشرده مضمون

باستان‌شناسی عمومی یکی از مضمون‌های بنیادی در رشته تاریخ است. این مضمون به لحاظ اهداف و روش میانه‌ی نزدیک با رشته تاریخ دارد. باستان‌شناسی که هدف آن آشکار ساختن بناها و آثار قدیمی و جان دادن به تمدن‌های از بین رفته می‌باشد؛ اسناد و مدارک را در اختیار تاریخ قرار می‌دهد تا علم تاریخ به رویت آن اوضاع گونه‌گون گذشته جامعه بشری را مطالعه و تحلیل نماید. باستان‌شناسی به سوال‌های پاسخ می‌دهد که تاریخ قادر به پاسخ‌دادن آن‌ها نیست که این پاسخ‌ها اهمیت تعیین‌کننده‌ی برای رشته تاریخ دارد. از اینرو برای بررسی گذشته جوامع، رشته تاریخ به یافته‌های باستان‌شناسی نیاز دارد.

در این مضمون محصلان با تاریخ‌چه، ارزش، کاربرد، شعبات علم باستان‌شناسی، رابطه باستان‌شناسی با تاریخ، کاوش‌های باستان‌شناسی، اصول حفاریات، مدارک و اسناد علم باستان‌شناسی و شیوه‌های حفظ میراث‌های فرهنگی آشنا می‌شوند و با سپری نمودن این کورس قادر می‌شوند تا اهمیت و کاربرد علم باستان‌شناسی برای تاریخ و توسعه جوامع بشری تجزیه و تحلیل نمایند.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی با تاریخ و ارزش علم باستان‌شناسی؛
- ✓ شناخت از رابطه علم باستان‌شناسی با علم تاریخ؛
- ✓ اهمیت اکتشافات باستان‌شناسی؛
- ✓ شناخت اسناد و مدارک مورد ضرورت باستان‌شناسی؛
- ✓ درک شیوه‌های حفظ میراث‌های فرهنگی جوامع؛
- ✓ آگاهی پیرامون انواع آثار باستانی؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از آثار تاریخی و باستانی کشور؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه ها و تصاویر باستان شناسی؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معنی لغوی و اصطلاحی باستان شناسی و اهداف علم باستان شناسی؛
- اهمیت و ارزش علم باستان شناسی؛
- تاریخ علم باستان شناسی (قرن شش ق.م تا اواخر قرن بیستم؛
- شعبات علم باستان شناسی؛
- ارتباط باستان شناسی با سایر علوم؛
- انواع آثار باستانی؛
- مراحل اولیه باستان شناسی علمی؛
- مدارک و اسناد باستان شناسی؛
- مطالعات و تحقیقات باستان شناسی؛
- تاریخ گذاری مطلق و نسبی؛
- اصول و وسایل مورد ضرورت حفریات باستان شناختی؛
- شیوه های حفظ میراث های فرهنگی؛
- اهمیت و ارزش میراث های باستانی؛
- سازمان های حفظ میراث فرهنگی؛

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.

- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست¹⁵، سرقت علمی¹⁶ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهن‌خُی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

¹⁵ Wrong Citation

¹⁶ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سازمان
تقویر تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	2	1	2	3	آشنایی با تاریخ و ارزش علم باستان‌شناسی؛	۱
3	3	2	1	2	3	درک شیوه‌های حفظ میراث‌های فرهنگی جوامع؛	۲
3	2	2	1	3	2	شناخت از رابطه علم باستان‌شناسی با علم تاریخ؛	۳
2	1	3	1	3	1	آگاهی پیرامون انواع آثار باستانی؛	۴
2	3	2	1	3	2	اهمیت اکتشافات باستان‌شناسی؛	۵
2.6	2.2	2.2	1	2.6	2.2	مجموع	
2.5						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

	منابع یا مأخذ
<p>1. پنچیک، ریچارد. (1390). باستان‌شناسی. ترجمه: ساقی نخعی‌زاده، تهران، انتشارات: ققنوس.</p>	<p>مأخذ اساسی</p>
<p>1. اهلرز، اکارت. (1372). مبانی یک کشور شناسی جغرافیایی. ترجمه: محمد تقی، تهران، انتشارات: مؤسسه‌ی جغرافیایی و کارتوگرافی سحاب. 2. بندیزو، خولیو، سرمینتو و رسول نادری. (1396). باستان‌شناسی افغانستان از ماقبل التاريخ تا دوره اسلامی. کابل: مطبعه شمشاد.</p> <p>2. بهبودی، مرتضی. (1392). آثار باستانی افغانستان. اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان.</p> <p>3. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا.</p> <p>4. حق‌شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه‌سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل.</p> <p>5. خلیلی، عبدالوحید. (1395). معماری، فرهنگ و زندگی مغاره در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل.</p> <p>6. عزیزی، نظر محمد. (1381). باستان‌شناسی در افغانستان. پشاور: انتشارات: سیار اریک.</p> <p>7. عثمانی، پوهاند عصمت‌الله. (1390). باستان‌شناسی عمومی. پوهنتون کابل.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تربیت بدنی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی
پوهنچی:	تربیت بدنی و علوم ورزشی
دیپارتمنت:	تربیت بدنی عمومی
اسم مضمون:	تربیت بدنی
کود مضمون:	Ed. PE. 0106
تعداد کریدیت:	2 کریدیت
نوعیت مضمون:	عمومی
پیش نیاز مضمون:	جمناسستیک اساسی
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

امروز دولت‌ها دریافته‌اند که به کمک تربیت بدنی و علوم ورزش می‌توانند شهروندان مفیدتر و مؤثرتری داشته باشند. تربیت بدنی و علوم ورزشی با پیشرفت‌های چشمگیری که در دهه اخیر داشته است، بیشتر از هر رشته درسی آموزشی و پرورشی می‌توان به توسعه، پیشرفت، آگاهی، دانش، قدرت و تزکیه‌ی اعتماد پرنفس انسان به‌خصوص نوجوان و جوان کمک نماید. امروز مضمون تربیت بدنی و علوم ورزش یکی اموری است که به‌عنوان مضمون اختصاصی اساسی یا پایه و فراتر از آن در جهان مطرح است و گروه‌های زیادی به اشکال گوناگون با آن سروکار دارند.

این مضمون درجهت آگاهی بخشی است که وضعیت فعلی تحصیلی به تربیت بدنی و علوم ورزش در عرصه آموزش و پرورش نیاز است. از سوی دیگر درک و فهم یادگیری معلمان در ساحه تربیت بدنی علوم ورزشی به‌عنوان یکی از ضرورت‌های روز الزامی می‌باشد.

انتظار آن را داریم که تربیت بدنی و علوم ورزش در پیوند با آموزش و پرورش افراد نقش کلیدی را ایفا کند و از نقش خاص اجتماعی برخوردار گردد. مشکلات تعلیم و تربیه امروزه به‌خصوص در ساحه ی تربیت بدنی و ورزش از آن جمله فضای نامساعد تدریس و نبود مدیران و رهبران ورزش پاسخگوی نیازمندی‌های جامعه ما نیست، بر علاوه استفاده از روش‌های مؤثر در پروسه تدریس کافی و قابل قبول اداره ورزش نیست. امیدواریم در آینده بتوانیم کار گردهای تربیت بدنی و علوم ورزش و پیوند آن را تنها در آموزش بلکه در اجتماع از لحاظ مهارت‌های ذهنی و جسمی افراد به جهت تقویت نظام ورزشی در سطح ملی آماده و از طریق تربیت بدنی و علوم ورزش بازار کار و حل مشکل را در آن‌ها بهبود بخشیم.

اهداف آموزشی

- تربیت‌بدنی با مفاهیم کلیات
- مفهوم واژه‌های کلیدی و ارتباط آن با سایر رشته به حیث یک مضمون اساسی
- تربیت‌بدنی در جهت کسب دانش مسلکی
- کسب مهارت‌های جسمی و ذهنی رابطه ذهن با جسم در جهت تقویه ی حافظه، ناتوانی بدنی و گوشه نشینی شاگردان و جوانان است وایشان را می توان ازاین طریق به هدف مطلوب رسانید و یادگیری آنها را افزایش داد
- تقویت صحتی، روحی، جسمی و دسپلین پذیری در جامعه.

اهمیت و ضرورت کورس

از آنجاییکه تربیت‌بدنی یکی از مضامین مهم و اساسی تعلیم و تربیه به شمار می رود و نیز به‌عنوان یکی از شاخه های اساسی تربیت جسمی و ذهنی بوده و جریان رشد و انکشاف فرد را در مراحل مختلف به‌صورت واضح و مشخص بیان می دارد.

تدریس این مضمون به اساس اهداف و پالیسی پوهنچی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی که تربیت معلمان مسلکی و مدیریت ورزشی می باشد، صورت می پذیرد. دراین مضمون کوشیده می‌شود تا مهارت‌های علمی و مسلکی محصلان به صفت معلمان آینده و میران فعال برای جامعه افغانی باشد.

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش‌های مختلف (نظری و عملی) در قالب روش تدریس قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری
- بحث گفتگو و مناقشه علمی در بحث تربیت‌بدنی و علوم ورزشی و مفهوم آن، انواع و کاربرد واژه‌های تخصصی مضمون
- ارائه سؤالات در داخل صنف و کمک کردن در فعالیت‌های عملی
- کارهای گروهی در جهت کسب مهارت‌های تکنیک و تاکتیک‌ها به‌صورت عملی
- یادگیری علوم ورزشی در جهت کمک به سایر رشته‌ها ورزش.

مفردات درسی مضمون: (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

معرفی کورس پالیسی تربیت‌بدنی و علوم ورزش و روش‌های تدریس

فصل اول

- کلیات
- شناخت انسان و چگونگی ارتباط آن با تربیت‌بدنی
- اثبات ضرورت پرورش استعداد‌های انسان از نظر اسلام.
- آگاهی از اهداف و وظایف تربیت‌بدنی و علوم ورزشی

فصل دوم

- اصول و مبانی تربیت‌بدنی و ورزش
- حیطه‌ی اصول و مبانی ورزش و معانی لغوی و تعاریف بازی‌ها
- اصول و مبانی تربیت‌بدنی و ورزش
- تعاریف بعضی از اصطلاحات تربیت‌بدنی و علوم ورزش

فصل سوم

- آمادگی جسمانی
- تاریخچه آمادگی جسمانی
- انواع آمادگی جسمانی
- آمادگی عمومی انکشاف دهنده
- آمادگی تخصصی
- آمادگی کششی
- آماده تابی

فصل چهارم

- نگاهی با علوم ورزشی
- عناصر علوم ورزشی
- مبانی علوم انسانی
- مبانی علوم زیستی
- مبانی علوم فناوری
- امتحان وسط سمس‌تر 20 فیصد

فصل پنجم

- ورزش در حوزه تحصیلی
- ورزش در نظام تعلیم و تربیت
- ورزش به‌عنوان یک محیط تربیتی

فصل ششم

- رویداد المپیک
- دوران باستان بازی‌های المپیک

فصل ششم

- رویداد المپیک
- دوران عصر نوین المپیک
- فصل هفتم
- تاریخچه برخی از ورزش‌ها
- ارائه کنفرانس‌های محصلان
- حل مشکلات درسی و پاسخ به سؤالات محصلان

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است
- محصلان با عذر معقول تا 25 درصد غیر حاضری نموده می‌توانند
- بیشتر از 25٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد

فواید کار خانگی

- کار خانگی محصل از 10 نمره محاسبه می‌گردد
- نمره کار خانگی محصل در جمع نمرات آن محاسبه می‌گردد
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای عملی - تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کار خانگی می‌شود
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم میعاد معین استاد را در جریان می‌گزارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کار خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً درزمینه‌ی مشکل پیش‌آمده استاد را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدت قرار زیر صورت می‌گیرد.

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) 10٪
- کارهای عملی (بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون 10 درصد
- امتحان وسط... 20 درصد

• امتحان نهایی سمستر حداکثر. 60٪

• مجموع ... 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان

- کارهای گروهی در جهت ارتقا مهارت و سلوک لازم
- حاضر شدن به وقت معین در صنف
- خودداری از ایجاد بی‌نظمی در صنف
- اشتراک نمودن در فعالیت‌های صنفی
- استفاده‌ی اعظمی از لکچرنوت
- اجرای کارهای خانگی و ارائه کنفرانس به وقت معین
- احترام گذاشتن به استاد و هم‌صنفان.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، اسناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگر می‌گردد؛ که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به‌هیچ‌وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت عملی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل درزمینه‌ی معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد درزمینه‌ی برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلان را تحت‌الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی درزمینه‌ی مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6- انکشاف مهارت‌های تکنیکی و تاکتیکی و خواص فیزیکی	5- کسب مهارت‌های لازم در زمینه آگاهی تربیت بدنی مضمون	4- مسلط شدن با انواع دسپلین‌های تربیت بدنی	3- شناخت و آگاهی تربیت بدنی در ارتباط با سایر رشته‌ها	2- کسب دانش به منظور یادگیری و مهارت‌های دسپلینی	1- اساسات آمادگی و کلیات		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	3	2	3	3	2	فهم واژه‌ها و سیر تاریخی و انکشاف مضمون	۱
3	3	3	3	2	3	اساسات واژه‌های در ارتباط با اهمیت و ضرورت آن با رشته تربیت بدنی	۲
2	2	3	3	2	3	معلومات عمومی دانش مسلکی یادگیری دسپلین‌های ورزشی	۳
3	3	3	2	3	3	کسب دانش و مهارت آموزشی و طرز استفاده آن	۴
3	3	3	2	3	3	کسب تکنیک و تاکتیک‌ها در جریان تمرین نظر به امکانات	۵
2.6	2.8	2.8	2.6	2.6	2.8	مجموع	
5.4						اوسط عمومی	
۳= اعظمی ترین اشتراک ۲= اشتراک متوسط ۱= کمترین اشتراک							

<ul style="list-style-type: none"> - آذر بانی، احمد و کلاتری، رضا. (1382). اصول و مبانی تربیت بدنی و ورزش. تهران: انتشارات آبیژ. - الیونسکو. (1986). الرياضة ومظاهرها السياسة والاجتماعية والتربوية، تعريب، عبدالحميد سلامة، طرابلس: الدار العربي للكتاب. - اسماعیلی، محمدرضا. (1389). تاریخ تربیت بدنی و ورزش. تهران: سمت. - تئودور شلتز. (1975). القيمة الاقتصادية للتربية، ترجمة عفيفي. القاهرة: مكتبة الانجلوالمصرية. - حسینی، معصومه. (1388). اساسات تربیت بدنی. کابل: انتشارات ورزشکاران بی سرحد. - حولی، امین انور. (1381). ورزش و جامعه. تهران: انتشارات سمت. - خضری، ایوب. (1380). جمناسٹیک جلد 1. خالدین: انتشاران خوزستان. - دهخدا، علی اکبر. (1377). لغت نامه دهخدا. تهران: دانشگاه تهران. - زلمی، رسول. (1385). تاریخچه تربیت بدنی افغانستان. پیام معرفت، مجله علمی - تحقیقی پوهنتون تعلیم و تربیه ی کابل. کابل: مطبعه تحصیلات عالی. - شماره، 1-2 سال سوم، 1385 ص 42-46. - زلمی، رسول. (1385). بررسی ورزشها در نظامهای اجتماعی. کابل: پوهنتون تعلیم و تربیه ی کابل. مطبعه تحصیلات عالی. - شعبانی بهار، غلامرضا. (1384). اصول و مبانی تربیت بدنی و ورزش. همدان: دانشگاه بوعلی سینا. - صادقی، مهدی. (1381). اسرار قهرمانی. اصفهان: انتشارات حسین فهمیده. - طلعت، ابراهیم لطفی. (1981). مبادئ علم الاجتماع. ریاض: النجلوالمصرية. - حق شناس، علی. (1394). دانشنامه هنرهای رزمی. تهران: نشرات بوستان. - عمید، حسن. (1383). فرهنگ فارسی. تهران: انتشارات امیرکبیر. - عبدالفتاح لطفی و ابراهیم سلامه. (1960). المدخل فی اصول التریبئة الریاضیة تاریخها. السکندریه: دارلکتب الجامعة. - علیخانی، نوربخش. (1366). روانشناسی. تهران: انتشارات دفتر آموزشی و تحقیقات سازمان تربیت بدنی. - غفوری غلام قادر. (1383). پهلوانی سپورتی. تهران: انتشارات سمت. - فرهاد فر، الهام. (1388). تاریخ تربیت بدنی و ورزش. تهران: انتشارات بامداد. 	<p>مأخذ اساسی</p>
--	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - فراخانلو، رضا و دیگران. (1387). پیشگیری درمان آسیب‌های ورزشی. تهران. پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی. - قهفرخی، ابراهیم دوست. (1387). تربیت‌بدنی عمومی. تهران: دانشگاه سمت. - گائینی و رجبی. (1382). آمادگی جسمانی. تهران: انتشارات سمت. دانشگاه‌ها سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی. - محمدعلی نژاد، عطا اله. (1360). علم ورزش و اصول آماده‌سازی. تهران: انتشارات علم ورزش. - مطهری، مرتضی. (1373). تعلیم و تربیت در اسلام. تهران: صدرا. - نیری، مصطفی. (1357). اصول آموزش برای مدارس. تهران: پوهنحی علوم تربیت‌معلم. - نمازی زاده، مهدی. (1383). تربیت‌بدنی عمومی. تهران: دانشگاه سمت. - Chu, Donald, (1982). Dimensions of Sports Studies, John Wile. and.Sons NY - Grope, O, (1973). ET. Eds. The Scientific View of Sport, N.Y, Springer-Village. - Kraus, Richard (1984). Recreation & Leisurein Modem 	<p style="text-align: right;">بیلیو گرافی</p> <ul style="list-style-type: none"> - تا فر، آل وین، (1377). آموختن برای فردا. ترجمه بابک پاکزاد، تهران: انتشارات بی‌نا. - سخی زاده، محمد شفیع. (1393). کمک‌های اولیه سپورتی. کابل: انتشارات نامی - صادقی، حیدری، (1384). مقدمات بیومیکانیک ورزشی. تهران: دانشگاه سمت. - مایر، فردریک. ترجمه علی‌اصغر فیاض، (1973). تاریخ اندیشه‌های تربیتی. تهران: دانشگاه سمت. - گائینی، و رجبی، (1382). آمادگی جسمانی. تهران: دانشگاه سمت. - Kenyon, G.S. (1969). Aspects of Contemporary Sport Sociligy. The Athletic Institute, Palm Beach, flu. - Larson, Leoard. (1986). A.Foundation of physical Activity. Mae Millan. Co, NY
---	--

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عبادات و حکمت های آن

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	عبادات و حکمت های آن
کود مضمون:	Ed-Is 0201
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون:

در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی عبادات و حکمت های آن دومین مضمون از مضامین پوهنتون شمول ثقافت اسلامی می باشد، که محصلان را به مفهوم عبادات که هدف اساسی آن بیان شمولیت عبادت در تمام عرصه های زنده گی انسان است به گونه علمی و مستدل آگاه می سازد. عبادات در حقیقت ثمره ایمان و شناخت معبود یکتا و آگاهی از نیاز های روحی و مادی انسانی است که در سمستر اول تحت عنوان جهان بینی اسلامی به بحث گرفته شده است ولزوماً مناسبت دارد تا به تعقیب آن عبادات و حکمت های آن به بحث گرفته شود. محصلان در ختم سمستر با مطالعه و آگاهی از این مضمون توانایی خواهند داشت تا پیرامون مفهوم عبادات، انواع، شروط و حکم هر یک با حکمت ها و آثار مرتبه بر آنها شناخت کلی حاصل نموده و در نتیجه بدانند که عبادت یک ضرورت مبرم و فطری انسانی بوده، همانگونه که انسان جهت تقویه امور فیزیکی خویش به آب و غذا ضرورت دارد؛ جهت تقویه امور روحی و معنوی خویش نیز به عبادت ضرورت دارد و با توجه به وسعت مفهوم عبادت، انسان را به عنوان عضو وقت شناس، منظم، مفید و پرتلاش در جامعه تقدیم می نماید.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی عبادات، انواع، شروط، احکام و حکمت های هر یک.
- شناخت و درک تفاوت عبادات اسلامی از عبادات شعائری سایر کیش های ساختگی بشری
- تشریح و توضیح احکام عبادات خاص و عام به گونه علمی و اکادمیکی، شناخت پیامد های فردی و اجتماعی ترک عبادات اسلامی در روشنایی دلایل شرعی.
- ارایه دلایل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه بر رعایت عبادات مالی و نقش آن در بر بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی جامعه اسلامی و انسانی.
- شناخت بدعت ها و آثار مرتبه بر آن، دوری از قضاوت های افراطی و تفریطی در احکام عبادات.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار

فصل اول : تعریف عبادت در لغت و اصطلاح

- شروط عبادت
- اهداف عبادت
- مراتب عبادت
- شمولیت و فراگیری عبادت در اسلام

فصل دوم: ارکان اسلام و حکمت های آنها

- کلمه شهادت و جایگاه آن در عبادات
- نماز و حکمت های آن
- روزه و حکمت های آن
- زکات و حکمت های آن
- حج و حکمت های آن

فصل سوم : حکم تارک عبادات

- تارک نماز
- تارک روزه
- تارک زکات
- تارک حج

فصل چهارم: بدعت در عبادات

- تعریف بدعت
- اقسام بدعت
- دلایل تحریم بدعت
- اسباب انتشار بدعت
- پیامد های زشت بدعت

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						در اخیر این مضمون محصلین قادر خواهند بود:	نوع
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
ارزشده عالم هستی . انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات	ارزنده عالم هستی . بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تکمیل صلاحات کشف و تکمیل تعالیم حیات بخش اسلام	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگ ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	در اخیر این مضمون محصلین قادر خواهند بود:	نوع
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۱	۱
1	3	1	2	2	3	آشنایی کامل با مفاهیم اساسی عبادات، انواع ، شروط ، احکام و حکمت های هر یک..	۱
1	1	2	2	2	3	شناخت و درک تفاوت عبادات اسلامی از عبادات شعائری سایر کیش های ساختگی بشری	۲
1	3	2	2	3	3	تشریح و توضیح احکام عبادات خاص و عام به گونه علمی و آکادمیکی ، شناخت پیامد های فردی و اجتماعی ترک عبادات اسلامی در روشنایی دلایل شرعی.	۳
1	1	2	2	2	3	ارایه دلایل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه بر رعایت عبادات مالی و نقش آن در بر بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی جامعه اسلامی و انسانی .	۴
1	2	1	2	3	3	شناخت بدعت ها و آثار مرتبه بر آن ، دوری از قضاوت های افراطی و تفریطی در احکام عبادات.	۵
1	2	1.6	2	2.4	3	مجموع	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= کمترین مطابقت	

منابع یا مأخذ:	
عبادات و حکمت های آن – دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1 . مأخذ اساسی
<p>1. قرضاوی، یوسف (1394)، عبادت در اسلام، اول (دیجیتال) www.Aqeedeh.com</p> <p>1. اصلاحی، مولانا یوسف (1383)، فقه آسان، انتشارات میوند</p> <p>2. قادر مرزی، ملا مسعود (1394)، تجلی حکمت در فلسفه ی پزشکی احکام، 1394</p> <p>3. سید سابق (1394)، فقه السنه،</p> <p>4. الموصلی (1377)، الاختیار لتعلیل المختار،</p> <p>5. شیخ صدوق (1390)، علل الشرایع، انتشارات وانک</p>	2 . مأخذ کمکی

پوهنځی تعلیم و تربیه

رشته تاریخ

مفردات درسی

صنف دوم

مفردات درسی مضمون قرون وسطی افغانستان (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	قرون وسطی افغانستان (1)
کود مضمون:	Ed.His.0327
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح فشرده مضمون

مضمون قرون وسطی افغانستان یکی از مضامین بنیادی رشته تاریخ می‌باشد که در طی دو کريدیت تدریس می‌گردد. با مطالعه این مضمون از فتوحات و لشکر کشی های اعراب در افغانستان و پای‌گاه های نظامی در این سرزمین و پیشرفت‌های آن در دوره‌های مختلف و ایجاد دولت های مستقل آشنایی لازم حاصل می‌گردد.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی با سقوط بزرگترین امپراطوری ساسانی در ایران و پیامدهای آن؛
- ✓ شناخت اولین بار مسلمانان در این سرزمین؛
- ✓ آشنایی با فتوحات اعراب در این سرزمین؛
- ✓ ظهور اولین دولت‌های مستقل در خراسان؛
- ✓ کسب مهارت استفاده از منابع این دوره؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای قرون وسطی در افغانستان؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر تاریخی؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- ورود اسلام به افغانستان
- نام خراسان
- جغرافیایی طبیعی و تاریخی خراسان
- شهرهای تاریخی خراسان
- جغرافیای تاریخی سیستان
- ایجاد پای‌گاه نظامی در افغانستان
- ایجاد پای‌گاه نیشاپور و پای‌گاه سیستان
- فتوحات مسلمانان در دوره حضرت عثمان و حضرت علی
- فتوحات مسلمانان در دوره اموی ها
- عباسیان و روابط آن‌ها با دولت‌های محلی و مردم خراسان؛
- شاهان و حاکمان خراسان و سیستان
- طاهریان هرات

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایداری به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۱۷}، سرقت علمی^{۱۸} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهن‌خُی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

¹⁷ Wrong Citation

¹⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
*	*	*	*	*	*		
تفویه تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانشن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.		
1	2	1	2	1	1	آشنایی با سقوط بزرگترین امپراطوری ساسانی در ایران و پیامدهای آن؛	۱
2	1	1	2	2	1	آگاهی از نحوه ورود مسلمانان در افغانستان و پیامدهای آن؛	۲
1	2	3	2	3	1	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در مضمون قرون وسطی شرق؛	۳
2	2	2	2	2	2	تحلیل ظهور اولین دولت‌های مستقل در افغانستان	۴
1	1	2	3	2	2	شناخت از وضع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این دوره از تاریخ شرق؛	۵
1.4	1.6	1.8	2.2	2	1.4	مجموع	
1.7%						اوسط عمومی	
۱ = کمترین اشتراک						۲ = اشتراک متوسط	۳ = اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. کزهاده، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه‌سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. فرهنگ، میر محمد صدیق. (1390). افغانستان در پنج قرن اخیر. تهران انتشارات عرفان. 8. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 9. کزهاده، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون قرون وسطی شرق

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	قرون وسطی شرق
کود مضمون:	Ed.His.0328
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح فشرده مضمون

مضمون قرون وسطی شرق نیز یکی از مضامین بنیادی و مهم رشته تاریخ است که در آن از وقایع و مهم رویداد جهان شرق بحث می‌شود و محصلان با خوانش آن می‌توانند از رخ داده‌های این دوره، روش‌های تاریخ نگاری، وضع فرهنگی، اقتصاد و وضع بشری و نحوه تعامل و روابط دنیای شرق با کشورهای اروپایی و اعراب آگاهی یافته و نیز اپیامد سلطه حکمرانان جدیدی را که دنیای شرق را در معرض دگرگونی و وضع کاملاً متفاوت از گذشته قرار دادند؛ به خاطر سپرده و آن را تحلیل نمایند. رخ داد و اتفاق فیودالیزم و میراث آن و مواجهه دنیای شرق با جنگ‌ها و حاکمان جدید که از راه رسیدند، لازم به مطالعه تاریخی داشته و فهم آن ارزش و اهمیت تاریخی دارد. علاوه بر آن این مضمون تاریخ اکثریت کشورهای تعیین کننده شرق را نیز مورد مطالعه و بررسی قرار داده است.

اهداف آموزشی

- آشنایی با تاریخ قرون وسطی شرق و رابطه دنیای شرق با کشورهای اروپایی و جهان عرب؛
- شناخت با حوادث و وقایع تاریخی کشورهای شرقی در قرون وسطی؛
- درک مفهوم و پیامدهای فیودالیزم و جنگ‌های این دوره تاریخی دنیای شرق؛
- تحلیل اوضاع مختلف قرون وسطی کشورهای شرقی مانند کشور ایران، هند، ترکیه، جاپان، چین و...؛
- آشنایی با متون و روش‌های تاریخ نگاری کشورهای شرقی در قرون وسطی؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای قرون وسطی شرق؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه ها و تصاویر تاریخی قرون وسطی شرق؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم و اصطلاح قرون وسطی؛
- دوران شناسی قرون وسطی؛
- ویژه گی های قرون وسطی؛
- قرون وسطی در شرق؛
- کشورهای آسیایی در قرون وسطی؛ (مقدمه و یک نگاه کلی)
- ایران در قرون وسطی؛
- هند در قرون وسطی؛
- ترکیه در قرون وسطی
- روسیه در قرون وسطی

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست¹⁹، سرقت علمی²⁰ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنحی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنحی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

¹⁹ Wrong Citation

²⁰ Plagiarism

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	1	2	3	2	3	آشنایی با مفهوم، ویژه‌گی و تاریخ قرون وسطی شرق؛	۱
1	1	3	3	2	2	شناخت وقایع تاریخی جهان شرق در قرون وسطی؛	۲
1	2	2	3	1	2	درک پیامدهای فیودالیزم و جنگ‌های این دوره تاریخی دنیای شرق؛	۳
1	2	2	3	1	2	تحلیل اوضاع مختلف کشورهای شرقی در قرون وسطی؛	۴
1	2	3	3	1	2	آشنایی با متون و روش‌های تاریخ‌نگاری کشورهای شرقی در قرون وسطی؛	۵
1.2	1.6	2.4	3	1.4	2.2	مجموع	
2.36%						اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک						۲= اشتراک متوسط	۳= اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ

<p>1. دورانت، ویل. (1378). مشرق زمین، گهواره تمدن. مترجمان: احمد آرام و احمد بطحائی، ایالات متحده امریکا: انتشارات علمی و فرهنگی.</p>	<p>مأخذ اساسی</p>
<p>1. اسپنسر، ویلیام. (1394). سرزمین و مردم ترکیه. مترجم: علی اصغر بهرام بیگی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.</p> <p>2. لاپیدوس، ایرام. (1394). تاریخ جوامع اسلامی. مترجم: علی بختیاری زاده. تهران: نشر اطلاعات.</p> <p>3. پیرنیا، حسن (مشیرالدوله). (1395). تاریخ کامل ایران. تهران: انتشارات پر.</p> <p>4. صفوی، سیدیحیی. (1393). مجموعه کتاب‌های جهان اسلام. تهران: انتشارات امیر کبیر.</p> <p>5. طلوعی، محمود. (1377). فرهنگ جامع سیاسی. تهران: نشر علم.</p> <p>6. نهر، جواهر لعل. (1382). نگاهی به تاریخ جهان. ترجمه محمود تفضلی، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p> <p>7. بلنيسکی، آ. (1371). خراسان و ماورالنهر (آسیای میانه). ترجمه پرویز ورجاوند. تهران: مرکز اسناد فرهنگی آسیا.</p> <p>8. دولاندلن، شارل. (1392). تاریخ جهانی. ترجمه احمد بهبهش، تهران: دانشگاه تهران.</p> <p>9. سعیدیان، عبدالحسین. (1389). کشورهای جهان. مشهد: چاپخانه جام.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات درسی مضمون باستانشناسی افغانستان

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	آموزش و پرورش
دیپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	باستانشناسی افغانستان
کود مضمون:	Ed_His.0329
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح فشرده مضمون

از آنجایی که افغانستان یک کشور باستانی است، پس شناسایی آثار و آبدات تاریخی آن از اهمیت خاصی تاریخی برخوردار است. این مضمون از جمله مضمون‌های تخصصی در رشته تاریخ می‌باشد که با دو کریدیت در یک سمستر تدریس می‌گردد. هدف از تدریس این مضمون آشنایی محصلان با آثار و آبدات تاریخی و دیگر میراث‌های فرهنگی افغانستان است که از دوران سنگ تا دوره‌های مختلف تاریخی آن را دربر می‌گیرد.

اهداف آموزشی:

- ✓ آشنایی با تاریخ مطالعات باستانشناسی افغانستان؛
- ✓ شناخت از مطالعات و کاوش‌های باستانشناسی در نیمه اول قرن بیستم؛
- ✓ آگاهی از سیر مطالعه و کاوش‌های باستانشناسی در نیمه دوم قرن بیستم؛
- ✓ آشنایی با آبدات و آثار قبل از تاریخ و میراث‌های مدنیت یونان و باختر افغانستان؛
- ✓ آشنایی با آبدات و میراث‌های فرهنگی دوران کوشانیان؛
- ✓ شناخت و آگاهی پیرامون آثار دوره اسلامی؛
- ✓ درک ارزش معنوی و مادی آثار تاریخی و باستانی کشور؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از آثار تاریخی و باستانی کشور؛

- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه‌ها و تصاویر باستان‌شناسی؛

مفردات درسی مضمون: (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- تاریخ مطالعات باستان‌شناختی در افغانستان
- نگاهی به کاوش‌های غیر رسمی در افغانستان
- سیر مطالعات و کاوش‌های باستان‌شناختی در نیمه اول قرن بیست
- سیر مطالعات و کاوش‌های باستان‌شناختی در نیمه دوم قرن بیست
- سیر مطالعات و کاوش‌های باستان‌شناختی در قرن بیست و یک
- نتایج مطالعات و کاوش‌های باستان‌شناسی در افغانستان
- آبدات و آثار دوران قبل از تاریخ افغانستان
- بررسی میراث‌های مدنیت یونان و باختر افغانستان
- آبدات و میراث‌های فرهنگی دوران کوشانی‌ها
- بررسی مکتب هنری گریک و بودیک
- آثار دوره اسلامی
- ارزش مادی و معنوی آثار تاریخی و باستانی افغانستان؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
  - کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

(20) %

حد اکثر (60) %

٪ ۱۰۰

• آزمون وسط سمستر

• آزمون نهایی سمستر

مجموع

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورده آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۲۱}، سرقت علمی^{۲۲} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

²¹ Wrong Citation

²² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سپاه
تقویر تفکر انتقادی و تحریک حس مبین دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	2	1	2	3	آشنایی با تاریخ مطالعات باستانشناسی در افغانستان	۱
3	3	2	1	2	3	شناخت سیر مطالعات و کاوش‌های باستانشناسی در نیمه اول قرن بیستم؛	۲
3	2	2	1	3	2	آشنایی با سیر مطالعات و کاوش‌های باستانشناسی در نیمه دوم قرن بیستم؛	۳
2	1	3	1	3	1	شناخت و تفکیک انواع آثار تاریخی و باستانی؛	۴
2	3	2	1	3	2	درک ارزش مادی و معنوی آثار تاریخی افغانستان؛	۵
2.6	2.2	2.2	1	2.6	2.2	مجموع	
2.56						اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک			۲= اشتراک متوسط		۳= اعظمی ترین اشتراک		

منابع یا مأخذ	
1. عثمانی، پوهاند عصمت‌الله. (1390). باستان‌شناسی عمومی. پوهنتون کابل.	مأخذ اساسی
<p>1. بندیزو، خولیو، سرمینتو و رسول نادری. (1396). باستان‌شناسی افغانستان از ماقبل التاريخ تا دوره اسلامی. کابل: مطبعه شمشاد.</p> <p>2. بهبودی، مرتضی. (1392). آثار باستانی افغانستان. اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان.</p> <p>3. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا.</p> <p>4. پنچیک، ریچارد. (1390). باستان‌شناسی. ترجمه: ساقی نخعی‌زاده، تهران، انتشارات: ققنوس.</p> <p>5. حق‌شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه‌سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل.</p> <p>6. خلیلی، عبدالوحید. (1395). معماری، فرهنگ و زندگی مغاره در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل.</p> <p>7. عزیزی، نظر محمد. (1381). باستان‌شناسی در افغانستان. پشاور: انتشارات: سیار اریک.</p>	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون جامعه شناسی آموزش و پرورش

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی
پوهنځی:	علوم اجتماعی / تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	جامعه شناسی
اسم مضمون:	جامعه شناسی آموزش و پرورش
کد مضمون:	Ss.So-0327
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

این مضمون از جمله مضامین اختصاصی دیپارتمنت جامعه هست که دارای ۲ واحد بوده و در سمستر سوم تدریس میشود که مجموعاً ۳۲ ساعت درسی را دربر میگیرد. هر هفته ۲ ساعت درسی و در طول سمستر ۳۲ ساعت درسی تدریس میگردد.

اهداف آموزشی:

هدف اصلی از تدریس این مضمون مطالعه مسائل آموزش و پرورش از دیدگاه جامعه شناسی است و چگونگی شکل گیری اهمیت، ضرورت، مفاهیم و دیدگاه های تثبیت شده جامعه شناسانه در حوزه آموزش و پرورش مطرح و معرفی میشود تا بتوانند با استفاده از جامعه شناسی به تحلیل وضعیت آموزش و پرورش افغانستان بپردازند. چون آموزش و پرورش به مثابه نیازمندی جهان شمول برای ادامه حیات انسانی ضروری است.

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تاریخچه جامعه شناسی آموزش و پرورش
- قلمرو جامعه شناسی آموزش و پرورش
- نقش و اهمیت جامعه شناسی آموزش و پرورش
- اصول و ضرورت جامعه شناسی آموزش و پرورش
- روند رشد و شکل گیری نهاد آموزش و پرورش
- کارکرد های آموزش و پرورش
- عوامل اجتماعی موثر بر آموزش و پرورش
- آموزش و پرورش در دیدگاه کارکرد گرایانه
- دیدگاه لیبرال و آموزش و پرورش
- دیدگاه سوسیال دموکراسی در مورد آموزش و پرورش
- آموزش و پرورش از دیدگاه مکتب تضاد
- رویکرد کنش متقابل نمادین
- خصوصیات نظام آموزشی کشور های جهان سوم

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است؛
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند؛
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه میگردد؛
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد؛
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود؛
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را در جریان بگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون (۲۰) %
- امتحان وسط سمستر (۶۰) %
- امتحان نهایی سمستر (۱۰۰) %
- مجموع

وجایب و مکلفیت های محصلان

تکالیف متوجه محصلان:

حاضری:

بنابر معیار های موجود در سطح وزارت و پوهنتون، دیپارتمنت جامعه شناسی نیز مکلف به رعایت از این معیار ها می باشد. بنابراین محصلان عزیز ملزم به رعایت این اصل می باشند تا در صنف حضور دایمی و قطعی داشته باشند. برای بلند بردن ظرفیت ها، مهارت ها و دانش «محصل» پیشنهاد می گردد که هیچ جلسه درس را از دست ندهد. هر محصل، بیشتر از ۲۵ درصد غیر حاضر باشد، محروم سمستر در همین مضمون محسوب می گردد. محصلی که کمتر از ۸۵ درصد حاضری دارد مستحق امتیاز حاضری نمی گردد. هر محصل مکلف به حضور خود، قبل از حضور یافتن استاد به صنف است، در صورت مشکل الی ۱۵ دقیقه با تأخیر می تواند وارد صنف شود. هر گاه محصل بعد از سپری شدن ۱۵ دقیقه وارد صنف شود، وی «محصل» غیر حاضر محسوب می شود. در صورتی که محصل نتواند به درس مضمون حاضر شود، می تواند که رسماً از امر دیپارتمنت و یا هم از رئیس پوهنچی امر مرخصی را تایید نموده و به استاد مضمون تسلیم نماید.

اشتراک در درس ها:

برای درک درس و اثر بخشی در فعالیت های محصلان، پیشنهاد می گردد که هر محصل برای بالا بردن ظرفیت خود طبق آداب و اخلاقیات تعیین شده توسط استاد مضمون به اشتراک در درس، خود را آماده نماید. اشتراک محصلان نه تنها بمنظور حضور صرف در صنف تلقی گردد، بلکه برای فعالیت و ارتقای ظرفیت خود و هم صنفیان خود از طریق بحث، گفتگوی علمی، پیش خوانی متن های درسی و مواد ممد درسی تلاش نماید. اشتراک محصل در سیمینارها، کنفرانس ها، و برنامه های علمی تعیین شده توسط استاد، دیپارتمنت و پوهنچی الزامی بوده و در صورت تعلل، باعث کاهش امتیاز وی می گردد. استاد مضمون برای بالابردن سطح اشتراک در صنف از طریق طرح سوال و یا هم کار گروهی درون صنفی استفاده نماید.

کارخانگی:

برای انجام کارخانگی محصلان نیازمند توجه به نکات زیر اند:

- محصل خود را باید از اصل عنوان کارخانگی آگاه سازد؛
- محصل باید کار خانگی را به وقت معین تسلیم استاد مضمون نماید؛
- محصل مکلف به تسلیم نمودن کارخانگی بصورت چاپی و تایپی است؛
- محصل برای نوشتن کارخانگی خود از رهنمای که در ضمیمه این کورس پالیسی است استفاده نماید؛
- در صورتی از محصل خواسته شود که کارخانگی خود را به شکل سیمینار ارائه نماید، وی مکلف به ارائه آن می باشد.

شیوه نوشتن کارخانگی:

برای بهبود و نهادینه سازی معیار های نوشتاری، محصل مکلف است که از شیوه ارجاع دهی و نوشتاری APA پیروی نماید. شیوه ارجاع دهی را محصلان می توانند که در ضمیمه همین کورس پالیسی دریافت نمایند.

معیار امتیاز دهی:

برای ارزیابی عملکردهای محصلان در نوشتن مقاله (کارخانگی) و ارائه سیمینارهای علمی میکانیزم های مشخص برای آن ها تعریف گردیده است که می توانند از ضمیمه، این میکانیزم ها را دریافت نمایند.

ارزیابی استاد مضمون:

محصلان در جریان سمستر حق دارند که استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند. برگه ارزیابی (ارزیابی خودی) از طرف استاد مضمون در هفته های نخست شروع سمستر و در اواخر سمستر توزیع می گردد و بر مبنای آن استاد خود را ارزیابی می کند. بنابراین از محصلان محترم خواهشمندیم که بر اساس اصل شایستگی و بی طرفی، استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند.

اصل صداقت علمی:

ارزش کارهای علمی و تحقیقی، در رعایت نمودن اصل صداقت آنها است. برای ایجاد یک فضای کاملا علمی و محیط معیاری آموزشی محصلان مکلف به خود داری از موارد زیر اند:

- نقل کردن؛
- استفاده عمدی یا اقدام به استفاده از حيله گری؛
- فریب کاری و استفاده از کارخانگی دیگران منحصی کارخانگی خود؛
- جعل عمدی هر گونه اطلاعات و یا نقل قول ها؛
- سرقت ادبی – آگاهانه وانمودن کردن کلمات و یا ایده های دیگران به عنوان کار شخصی خود؛
- زمینه سازی و عدم شفافیت – یا – کمک و تلاش آگاهانه برای یک عمل نادرست؛

محصلی که مرتکب به اعمال فوق شود، نظر به تخطی انجام شده در نخست، وظیفه خانگی وی صفر محسوب می شود و در قدم دوم اگر تخطی عامدانه ثابت شود، امکان ناکام شدن وی در این کورس می باشد.

اصل آزادی علمی:

برای رشد افکار و مطرح شدن ایده های جدید، محصلان ترغیب و تشویق می شوند تا به تبادل نظر و مباحثه های علمی در داخل صنف بپردازند. اصل آزادی علمی، از مهمترین معیارهای مکان های اکادمیک شمرده می شود. از اینرو از تمام محصلان توقع می رود که به حقوق، نظریات، دیدگاه ها، مواد های آموزشی ارائه شده در این کورس، احترام بگذارند. نظریات تمام محصلان قابل احترام می باشد، هیچ محصل، حق تمسخر و توهین را ندارد. با اینکه هر محصل حق نقد و تحلیل علمی را دارد.

اصل رعایت حقوق افراد دارای معلولیت:

محصلی که دارای معلولیت فیزیکی، یادگیری و یا غیره هستند قبل از شروع درس با استاد یا اداره مربوطه در مورد نیازمندیهای خود صحبت نماید. استاد و یا هم اداره مربوطه در حد توان خود مکلف به فراهم سازی امکانات و سهولت ها به وی می باشد.

درس های جبرانی:

محصلان باید بدانند که سیستم آموزشی ما بر اساس کزیدت، ایجاب می نماید که هر گاه استاد مضمون نتواند به درس خود برای یک یا چند جلسه حاضر شود، درس های جبرانی برگزار کند. در این صورت محصل مکلف است به وقت تعیین شده از طرف استاد و یا هم دیپارتمنت مربوطه به صنف حاضر شود، در صورت غیر حاضری محصل به درس های جبرانی در قسمت حاضری و امتیازات طبق معیارهای آموزشی با او برخورد قانونی صورت خواهد گرفت.

جدول دروس جبرانی

کزیدت	زمان و مکان			بخت کننده	موضوع درس
	مکان	ساعت	روز		

حفاظت از دارایی های عامه نهادهای تحصیلی

محصلان مکلف اند تا از تمام دارایی های منقول، غیر منقول، مادی و معنوی در سطوح متفاوت (فردی، جمعی و سازمانی) حفاظت نمایند. تمام محصلان مکلف اند که از اسناد علمی و حقوقی نهادهای تحصیلی در هر سطح آن، حفاظت نمایند. بطور مثال: محصل در حفاظت از چوکی، میز، دیوارهای صنف درسی، لکچرنوت ها، کتاب ها، ساحات سبز و غیره کوشا باشند.

قوانین، لوایح، مقررات و استراتژی پلان ها:

محصل حق دارد که از تمام قوانین، لوایح و مقررات که در سطوح مختلف (پوهنتون، پوهنچی و دیپارتمنت) قابل تطبیق است، آگاه باشد. مهم ترین موارد که در این زمینه برای یک محصل لازم است که بداند: قانون تحصیلات عالی؛ مقررہ نظم و دسپلین؛ مقررہ امتحان؛ طرز العمل سیستم آموزشی کریدت؛ پالیسی منع آزار و اذیت جنسی؛ استراتژیک پلان ها و....

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد قانونی میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می دهد.
- اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

تکالیف متوجه استاد مضمون:

- استاد مضمون مکلف است که غیر حاضری نداشته باشد، در صورتی که نمی تواند به درس حاضر شود، باید درس جبرانی برای صنف برگزار نماید و محصلان مکلف به اطاعت از استاد مضمون هستند و هر زمانی صنف جبرانی برگزار نماید، اشتراک فعال داشته باشند؛
- استاد مضمون مکلف به ترتیب و روشن نمودن مواد درسی است. مواد درسی باید قابل دسترس باشد، در صورتی که مواد درسی در اختیار همه قرار نداشته باشد، استاد به کمک و همکاری محصلان، دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون اقدام به تهیه آن نماید؛
- استاد مضمون مکلف است که در اول روز درسی خود برنامه درسی (کورس پالیسی) را برای محصلان تشریح نماید. استاد مضمون از همه فعالیت ها و مکلفیت ها برای محصلان در این مضمون در نظر گرفته است توضیحات لازم ارایه نماید؛
- استاد مضمون مکلف به ارزیابی خودی است و بعد از ارزیابی نتایج را با آمر دیپارتمنت و محصلان شریک سازد، تا در صورت لزوم دید مشوره ها و همکاری های لازم انجام یابد؛

- استاد مضمون مکلف است که محصلان را ملزم به رعایت و اطاعت از قانون اساسی، قانون تحصیلات عالی، معیارها، مقررہ ها و اصول اخلاقی در سطح پوهنتون، اساسات و معیارهای مهم دیگر که بیانگر اصل مبارزه با فساد، افراط گرایی و ... است، نماید؛
  - استاد مضمون، محصلان را از رفتارهای چون (آزار و اذیت، تبعیض، تعصب و ...) که در قوانین و مقررہ های نافذہ کشور بازتاب یافته است بشکل عمومی باخبر سازد؛
  - استاد مضمون، محصلان را به حفاظت از محیط زیست، که شامل صنف درسی، فضای عمومی در سطح پوهنچی و پوهنتون می شود، ترغیب نماید؛
  - استاد مضمون، محصلان را آگاه سازد تا از دارایی های عامه (چوکی، میز، صنف درسی، ساحات سبز و...) بگونه ای که قوانین و لوایح اکادمیک ایجاب می کند، حفاظت نمایند؛
  - استاد مضمون، مکلف است که تمام امتیازات که متوجه محصلان می باشد در وقت معینہ آن به محصلان و اداره مربوطہ اعلام دارد.
- اداره پوهنچی در زمینہ مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته				نتایج متوقعه مضمون	اساس
توانایی های تحلیلی و منطقی فارغان: ایجاد ظرفیت منجیث تحلیلیگر مسایل اجتماعی و برنامه های توسعه وی نظام آموزشی؛ تحلیل اثرات مثبت ارتقاء علمی بالای نظام معارف کشور و رابطه متقابل آن با سایر نظام های آموزشی؛ تحلیل منطقی پالیسی و پلانگذارى مؤثر در پیشرفت نظام معارف و تحصیلات عالی کشور	توانایی های کاربردی محصلان: خلق ظرفیت در انجام تحقیقات بنیادی و کاربردی بمنظور ارتقاء نظام معارف کشور؛ خلق ظرفیت منجیث برنامه ریز و پلانگذار، پالیسی ساز مسایل اجتماعی و نظام آموزش کشور؛ توانایی استفاده از تکنالوژی معلوماتی به شکل مؤثر آن در جهت تطبیق نتایج	توانایی های نظری محصلان: داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور و سایر کشورها؛ چشم انداز علمی وعادلا نه در شرایط فعلی کشور؛ درک نیروی های معاصر آموزشی برای بهبود نظام معارف.	شایستگی های فارغان: داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور توأم با درک اولویتها و حفظ اعتبار آنها؛ خلق ظرفیت مشاور شدن برای سازمان های دولتی و صوصی در مطابقت با تعمیم قوانین نافذه کشور؛ ایجاد ذهنیت خدمت گزاری به کافه ملت.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2.75	3	3	آشنایی محصلان با اساسات و اصول اولیه جامعه شناسی	۱
3	2.5	3	3	آماده ساختن محصلان با مباحث تخصصی نظریه ها و مکاتب جامعه شناسی	۲
3	2.5	3	3	وادار کردن محصلان به تحقیق و علمی نمودن اندیشه های آنها	۳
3	2.583	3	3	مجموع	
2.89575				اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک				۲= اشتراک متوسط	۳= اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
2. شارع پور، محمود. <u>جامعه شناسی آموزش و پرورش</u> . تهران: سمت، 1383.	مأخذ اساسی
1. توسلی، غلام عباس. <u>جامعه شناسی آموزش و پرورش</u> . تهران: علم، 1386. 2. علاقه بند، علی. <u>جامعه شناسی آموزش و پرورش</u> . تهران: دوران، 1390. 3. گلشن فومنی، محمد رسول. <u>جامعه شناسی آموزش و پرورش</u> . تهران: دوران، 1387. 4. کوی، لوتان. <u>آموزش و پرورش، فرهنگها و جوامع</u> . ترجمه، محمد یعنی، دوری سرخابی، تهران: سمت، 1389.	مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اخلاقی اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهن‌ساز:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	نظام اخلاقی اسلام
کود مضمون:	Ed-Is 0301
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون:

نظام اخلاقی اسلام که متأسفانه در جوامع اسلامی امروزی کمتر جنبه تطبیقی و عملی دارد، در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی سومین مضمون از مضامین پوهنتون شمول ثقافت اسلامی می باشد، این مضمون ارتباط انسان را با نفس خودش و افراد جامعه از حیث اخلاق نیکو و یا رفتاری های نا شایسته مورد بررسی قرار می دهد. نظام اخلاقی در اسلام سرچشمه تمامی نظامهای دیگر است. از همینجاست که پیامبر اسلام اخلاق را مستقیماً با عقیده و عبادت ارتباط داده است. محصلان در ختم سمستر با مطالعه و آگاهی از این مضمون توانایی خواهد داشت تا در مورد مفهوم اخلاق، فضایل و مکارم اخلاق در فرد و جامعه و تأثیرات آن و در مورد رذایل اخلاقی در فرد و جامعه و پیامدهای بد آن، راه های علاج آن، شناخت و معلومات کامل بدست آورده و در نتیجه، با دوری از علل و اسباب آغشته شدن در اخلاق رذیله و تلاش در الگو گیری از اسوه حسنه می توانند خود را به اخلاق نیکو و حمیده مزین سازند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی علم اخلاق، مبانی اخلاق اسلامی، فضایل و رذایل اخلاقی از دیدگاه اسلام ارتباط اخلاق و عقاید و عبادات اسلامی.
- تشخیص و شناخت درست اخلاقیات اسلامی و مقایسه آن با دیدگاه سایر مکاتب اخلاق غیر اسلامی.
- شناخت مکلفیت های اخلاقی یک مسلمان از منابع اخلاق اسلامی و سهگیری فعالانه در نشر دعوت و ارزش های اخلاقی اسلام.
- ارایه دلایل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه ارزش های اخلاقی و پیامد گرفتاری به رذایل اخلاقی
- اسباب آغشته شدن به رذایل اخلاقی و طرق درمان آن از منظر اخلاق اسلامی.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار - محتویات مضمون:

فصل اول: مفهوم نظام اخلاقی

- تعاریف نظام اخلاقی
- اخلاقی اسلام
- فلسفه انواع اخلاق
- منابع اخلاق اسلامی
- مبانی نظام اخلاق اسلامی

فصل دوهم: ارزشهای اخلاقی در نگرش اسلامی

- فضایل اخلاق
- ارشادات قرآن، سنت و سلف صالح در ارتباط به اخلاق
- ارتباط اخلاق با ایمان، عبادات و معاملات
- تربیه و پرورش اخلاق { تزکیه نفس - عرایز انسانی و طرق دیگر }

فصل سوم: مکارم اخلاق

- نمونه های از مکارم اخلاقی فردی
- نمونه های از مکارم اخلاقی اجتماعی
- پیامد های مکارم اخلاقی در اصلاح فرد و جامعه

فصل چهارم: رذایل اخلاقی

- نمونه های از رذایل اخلاقی فردی
- نمونه های از رذایل اخلاقی اجتماعی
- علل و اسباب آغشته شدن به رذایل اخلاقی
- پیامدهای زشت رذایل اخلاقی در انحراف فرد و جامعه
- علاج رذایل اخلاقی در اسلام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
اکتشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با دیو، دگای و جامعه انسانی. و بهره گیری، سالم، از نعمات آفریده عالم هستی.	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم اکتشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در بزوی تعالیم حیات بخش های هر موضوع.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلائل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط مساز، سعادت دنیا و آخرت هماهنگ، ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شناسی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان سبز، های، مطرح و ارتباط اسلام با دستاورد های، علوم معاصر .		
3	1	1	2	2	3	۱	آشنایی کامل با مفاهیم اساسی علم اخلاق ، مبانی اخلاق اسلامی ، فضایل و رذایل اخلاقی از دیدگاه اسلام ارتباط اخلاق و عقاید و عبادات اسلامی.
1	1	2	1	2	3	۲	تشخیص و شناخت درست اخلاقیات اسلامی و مقایسه آن با دیدگاه سایر مکاتب اخلاق غیر اسلامی.
2	1	1	2	2	3	۳	شناخت مکلفیت های اخلاقی یک مسلمان از منابع اخلاق اسلامی و سهگیری فعالانه در نشر دعوت و ارزش های اخلاقی اسلام.
3	2	1	2	3	3	۴	ارایه دلائل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه ارزش های اخلاقی و پیامد گرفتاری به رذایل اخلاقی
2	1	2	1	2	3	۵	اسباب آغشته شدن به رذایل اخلاقی و طرق درمان آن از منظر اخلاق اسلامی.
2.2	1.2	1.4	1.6	2.2	3	مجموع	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= کمترین مطابقت	

منابع یا مأخذ:	
نظام اخلاقی اسلام - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
1. محمد غزالی، اخلاق مسلمان 2. طباره، عقیف عبدالفتاح (1388)، روح الدین اسلامی، 3. محسنی، محمد آصف (1365)، روش جدید اخلاق اسلامی، انتشارات قبادی 4. امام غزالی (1393)، احیاء علوم الدین، فردوس 5. ناصع علوان، عبدالله (1394)، چگونه فرزندان خود را تربیت کنیم، دیجیتال	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تاریخ قرون وسطی افغانستان (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دبپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ قرون وسطی افغانستان (2)
کود مضمون:	Ed.His.0432
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

تاریخ قرون و سطلی افغانستان که شامل دو کريدیت می باشد که یکی از مضامین تخصصی در دبپارتمنت تاریخ تدریس می گردد. بامطالعه تاریخ قرون وسطی افغانستان در سمستر چهارم پیرامون موضوعات چون آغاز حکومت ساسانیان و وضعیت اجتماعی و فرهنگی این دوره، شتافت از اوضاع عمومی غزنویان و میراث آن‌ها، دوره حکومت سلجوقیان و خوارزمشاهیان هم‌چنان درباره ظهور حکومت مغولان و عوامل سقوط آن از موضوعات کلیدی است که محصلان در این زمینه آگاهی حاصل خواهد کرد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با ویژه‌گی‌ها و اوضاع قرون وسطی افغانستان؛
- آگاهی از حکومت‌ها و وضع گونه‌گون قرون وسطی افغانستان؛
- آشنایی با حکومت سامانیان، غزنویان و میراث آن‌ها برای تاریخ افغانستان؛
- درک پیش‌زمینه و چه‌گونه‌گی آغاز سلطه مغولان؛
- شناخت از ویژه‌گی‌های مثبت و منفی سطره مغول‌ها در افغانستان؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از آثار تاریخی قرون وسطی افغانستان؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از تاریخ این دوره؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفهوم و ویژه‌گی‌های قرون وسطی؛
- ویژه‌گی‌های قرون وسطی افغانستان؛
- اوضاع کلی قرون وسطی افغانستان؛
- حکومت‌های قرون وسطی افغانستان؛
- حکومت سامانیان؛
- غزنویان و میراث آن‌ها در تاریخ کشور؛
- دوره غوریان؛
- حکومت سلجوقیان؛
- خوارزم‌شاهیان؛
- دوره مغول‌ها (ویژه‌گی‌های مثبت و منفی)

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۲۳}، سرقت علمی^{۲۴} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

²³ Wrong Citation

²⁴ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانشستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	1	2	3	2	3	آشنایی با مفهوم، ویژه‌گی و تاریخ قرون وسطی افغانستان؛	۱
1	1	3	3	2	2	آگاهی از حکومت‌ها و وضع گونه‌گون قرون وسطی افغانستان؛	۲
1	2	2	3	1	2	آشنایی با حکومت سامانیان، غزنویان و میراث آن‌ها برای تاریخ افغانستان؛	۳
1	2	2	3	1	2	درک پیش‌زمینه و چه‌گونگی آغاز سلطه مغولان؛	۴
1	2	3	3	1	2	شناخت از ویژه‌گی‌های مثبت و منفی سیطره مغول‌ها در افغانستان؛	۵
1.2	1.6	2.4	3	1.4	2.2	مجموع	
2.36%						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. حبیبی، عبدالحی. (1389). افغانستان از قدیم ترین ایام تا خروج چنگیز خان. تهران: انتشارات پیک ایران.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. فرهنگ، میر محمد صدیق. (1390). افغانستان در پنج قرن اخیر. تهران: انتشارات عرفان. 8. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 9. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب. 10. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ قرون وسطی غرب

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ قرون وسطی غرب
کود مضمون:	Ed.His.0433
تعداد کرایدیت:	3 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

تاریخ قرون و سطلی غرب، یکی از مضامین حتمی تخصصی در رشته تاریخ بوده که با توجه به اهمیت و محتوای آن در یک سمستر تدریس می‌شود. محصلان با خواندن این مضمون با تاریخ قرون وسطی غرب آشنا می‌شوند. محتوای مضمون مطالعه مفهوم، ویژه‌گی‌ها، جهان‌بینی، اوضاع عمومی اروپا، دین، کلیسا، حکومت و جنگ‌های قرون وسطی غرب می‌باشد.

اهداف آموزشی

- آشنایی با ویژه‌گی‌ها و جهان‌بینی قرون وسطی اروپا؛
- آگاهی از حکومت‌ها و وضع گونه‌گون قرون وسطی اروپا؛
- درک جای‌گاه و نقش دین و کلیسا اروپا در قرون وسطی؛
- آشنایی با میراث فرهنگی - تاریخی قرون وسطی غرب؛
- شناخت از ویژه‌گی‌های مثبت و منفی قرون وسطی اروپا؛
- آگاهی از وضع تاریخی کشورهای اروپای قرون وسطی؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از آثار تاریخی قرون وسطی غرب؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از تاریخ این دوره؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی تاریخ قرون وسطی
- جهان بینی قرون وسطایی
- اوضاع عمومی قرون وسطی اروپا
- نقش و گسترش کلیسای مسیحیت
- تشکیلات کلیسا
- مناسبات کلیسا و دولت
- بربرها و هجوم آنها
- حکومت فرانکها
- شارل کبیر و پپین کوتاه قامت
- امپراتوری بیزانس
- تمدن بیزانس
- تمدن اروپا در قرون وسطی
- سلسله کارولنژیان
- فروپاشی امپراتوری کارولنژیان
- ظهور فئودالیسم
- فرانسه در قرون وسطی
- جنگهای صد ساله
- جنگهای صلیبی
- ژاندارک
- ژرمن و اسپانیا در قرون وسطی
- ایتالیا در قرون وسطی
- هیومانیزم و رنسانس در ایتالیا
- انگلستان در قرون وسطی
- روسیه در قرون وسطی
- زوال قرون وسطی

نیازمندیهای مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.

- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۲۵}، سرقت علمی^{۲۶} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.

²⁵ Wrong Citation

²⁶ Plagiarism

- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنحی اطلاع می‌دهد. اداره پوهن‌حی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانشستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	1	2	3	2	3	آشنایی با ویژه‌گی‌ها و جهان‌بینی قرون وسطی اروپا؛	1
1	1	3	3	2	2	آگاهی از حکومت‌ها و وضع گونه‌گون قرون وسطی اروپا؛	2
1	2	2	3	1	2	درک جای‌گاه و نقش دین و کلیسا در قرون وسطی غرب؛	3
1	2	2	3	1	2	آشنایی با میراث فرهنگی - تاریخی قرون وسطی غرب؛	4
1	2	3	3	1	2	آگاهی از وضع تاریخی کشورهای اروپای قرون وسطی؛	5
1.2	1.6	2.4	3	1.4	2.2	مجموع	
2.36%						اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک						۲= اشتراک متوسط	۳= اعظمی ترین اشتراک

	منابع یا مأخذ
<p>1. فوگل، اشیپیل. (1396). تمدن مغرب زمین. ترجمه محمد حسین آریا، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p>	<p>مأخذ اساسی</p>
<p>1. پالمر، رابرت، روزول. تاریخ جهان نو. چاپ چهارم، جلد اول، مترجم: ابوالقاسم طاهری، تهران: انتشارات: امیر کبیر، 1383.</p> <p>2. پری، ماروین و دیگران. تاریخ جهان. چاپ دوم، جلد اول، مترجم: عبدالرحمان صدریه، تهران: انتشارات: فردوس، 1386.</p> <p>3. بابایی، پرویز. مکتب های فلسفی از یونان باستان تا امروز. تهران: انتشارات: نگاه، 1386.</p> <p>4. دورانت، ویل. تاریخ تمدن. چاپ سوم، جلد ششم، مترجمان: احمد آرام و امیر حسین آرین پور، تهران: سازمان انقلاب انتشارات اسلامی، 1370.</p> <p>5. دان، جان ام. عصر روشنگری. چاپ چهارم، مترجم: مهدی حقیقت خواه، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>6. فرد، غفاری. تاریخ اروپا (از آغاز تا پایان). چاپ اول، تهران: انتشارات: اطلاعات، 1387.</p> <p>7. گزدر، یوستین. دنیای سوفی (داستانی در باره تاریخ فلسفه). چاپ دوم، مترجم: حسن کامشاد، تهران: انتشارات: نیلوفر، 1384.</p> <p>8. فروغی، محمدعلی. سیر حکمت در اروپا. جلد اول، تهران: انتشارات شرکت قلم، 1385.</p> <p>9. فلاورز، سارا. عصر اکتشافات. مترجم: فرید جواهر کلام، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>10. علیزاده، محمد علی. تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید. چاپ هشتم، تهران: انتشارات: سازمان مطالعه و تدوین، 1390.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات درسی مضمون فلسفه تاریخ

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	فلسفه تاریخ
کود مضمون:	Ed.His.0434
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

فلسفه تاریخ یکی از مضامین بنیادی رشته تاریخ می‌باشد که در سمستر چهارم دپارتمنت‌های تاریخ پوهنځی تعلیم و تربیه نهادهای تحصیلی افغانستان تدریس می‌گردد. محتوای این مضمون، مطالعه مفهوم تاریخ، فلسفه نظری و تحلیلی تاریخ، معرفت، تبیین و نقد تاریخی، نیز مساله پیش‌بینی و علمیت تاریخ می‌باشد. سپری نمودن این مضمون محصلان را قادر خواهند نمود تا مسایل و حوادث تاریخی را با نگاه فلسفی و تحلیلی درک و فهم نمایند. از اینرو خواندن این مضمون برای رشته تاریخ ارزشمند است.

اهداف آموزشی

- شناخت اهمیت فلسفه و اهمیت فلسفه تاریخ؛
- پی‌بردن به موضوع و قلمرو بحث فلسفه نظری و تحلیلی تاریخ؛
- درک کاربرد فلسفه تاریخ در شناخت و تحلیل مسایل و حوادث تاریخی؛
- آگاهی از اهمیت علم تاریخ به مثابه مهم‌ترین گرایش در علم اجتماعی؛
- درک و تحلیل مسیر، هدف، حرکت و عینیت در علم تاریخ؛
- آشنایی با مهم‌ترین اندیش‌مندان فلسفه تاریخ

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه ها و تصاویر از اندیش مندان مهم فلسفه تاریخ؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعاریف و مفاهیم: معرفت، فلسفه، علم و تاریخ
- فلسفه نظری تاریخ
- مهم ترین فیلسوفان نظری تاریخ
- فلسفه تحلیلی تاریخ
- فیلسوفان تحلیلی تاریخ
- علمیت در تاریخ
- تاریخ و معرفت علمی
- معرفت شناسی تاریخی
- علیت در تاریخ
- مسأله پیش بینی در تاریخ
- انتظار از علم تاریخ
- نقد تاریخ

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست²⁷، سرقت علمی²⁸ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

²⁷ Wrong Citation

²⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	اساس
تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فہم کاربرد و اہمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادہای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دورہ‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماہیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	2	1	3	2	شناخت اہمیت فلسفہ تاریخ؛	۱
2	3	2	2	2	1	پی‌بردن به موضوع و اہمیت فلسفہ نظری و تحلیلی تاریخ؛	۲
2	2	1	3	2	2	درک کاربرد فلسفہ تاریخ در تحلیل مسایل و حوادث تاریخی؛	۳
3	3	1	3	2	3	درک و تحلیل مسیر، هدف، حرکت و عینیت در علم تاریخ؛	۴
2	3	2	2	1	2	آشنایی با مہم‌ترین اندیش‌مندان فلسفہ تاریخ؛	۵
2.4	2.6	1.6	2.2	2	2	مجموع	
2.13%						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. نوذری، حسین علی. (1387). <i>فلسفه تاریخ</i> . چاپ دوم، تهران: انتشارات: طرح نو.	مأخذ اساسی
1. ایگرس، گئورگ. (1396). <i>تاریخ‌نگاری در قرن بیستم</i> . ترجمه ابراهیم باسط، تهران: انتشارات سمت. 2. براندیج، آنتونی. (1396). <i>راهنمای نگارش تاریخ</i> . ترجمه محمد غفوری، تهران: انتشارات سمت. 3. جرمی بلک-دونالد م. مکرایلد. (1393). <i>مطالعه تاریخ</i> . ترجمه محمدتقی ایمان پور، مشهد: دانشگاه فردوسی. 4. خاوری، حسن رضا. (1385). <i>بنیامین و تاریخ؛ تزهایی در باره مفهوم تاریخ</i> . تهران: گام. 5. سیمین، فصیحی. (1387). <i>آدمیت و تاریخ نگاری</i> . تهران: پایگاه مجلات تخصصی نور. 6. فلسفی، نصرالله. (1391). <i>فایده تاریخ و چگونگی تدریس آن</i> . تهران: پایگاه مجلات تخصصی نور. 7. مسلمی، شهناز. (1391). <i>ساز و کار محرک تاریخ</i> . تهران: دانشگاه تهران. 8. ملکیان، مصطفی. (1390). <i>درس گفتار فلسفه تاریخ</i> . کتاب صوتی. سایت: صدا نت. 9. مفتخری، حسین. (1394). <i>مبانی علم تاریخ</i> . ناشر: انتشارات: سمت. 10. هگل، فرید ریش. 1385. <i>درس های در باره فلسفه تاریخ</i> . مترجم: ابراهیم ملک اسماعیلی، تهران: ناشر: نگاه.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ تمدن اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ تمدن اسلام
کود مضمون:	Ed.His.0435
تعداد کرایدیت:	3 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

تاریخ تمدن اسلام، یکی از مضامین بنیادی در رشته تاریخ بوده که با توجه به اهمیت و محتوای آن در یک سمستر تدریس می‌شود. اهمیت مضمون تاریخ تمدن اسلام در این است که معرفت دینی محصلان از لحاظ علمی بالا رفته و دید آن‌ها در رابطه به دین و نقش آن در ایجاد تمدن به‌ویژه دین اسلام یک دید علمی، عقلانی و تاریخی می‌گردند و از تعصب و دگم‌اندیشی دینی دوری جسته و روی کرد آن‌ها به دین و تمدن یک روی کرد مبتنی بر عقلانیت و خردورزی خواهد بود. زمانی که دید محصل در رابطه به دین و نقش دین اسلام در ایجاد تمدن عقلانی گردید از تاریخ چه آن آگاه شد آن‌گاه است که تمام رفتارها و عمل کرد محصل اصلاح گردیده و این مسئله تمام ابعاد زنده‌گی آن را تحت تاثیر قرار می‌دهد. بنابراین زمانی که چنین اهدافی برآورده شود یقیناً جامعه بسوی یک‌دیگرپذیری و ترقی گام برمی‌دارد و نقش و تأثیرگذاری دین اسلام را در تحولات تاریخی بهتر درک می‌نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با ویژه‌گی‌های تاریخ تمدن اسلامی؛
- شناخت از نقش تمدن اسلام در توسعه تاریخی اسلام؛
- درک میراث تمدن اسلامی؛
- آشنایی با راهکارهای تمدن اسلام برای نهادینه ساختن صلح و هم‌دیگر پذیری؛
- آگاهی از کارکردهای پیامبر اسلام و خلفای راشدین در عرصه تمدن اسلامی؛
- شناخت از تأثیر تمدن اسلامی بر جوامع غیر اسلامی؛
- درک نقش حکومت‌ها و جریان‌های اسلامی بعد از خلفای راشدین در غنمانندی و گسترش تمدن اسلامی؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه ها و تصاویر از آثار تاریخی و مذهبی تمدن اسلام؛

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- تعاریف تمدن و تحول مفهومی آن؛
- دیدگاه های دانشمندان پیرامون عوامل موثر در پیدایش تمدن ها؛
- نگرش های چندگانه در بررسی تمدن اسلامی؛
- درنگی بر اوضاع عمومی عربستان پیش از اسلام؛
- زندگی نامه پیامبر اسلام و هسته گذاری تمدن اسلام؛
- تشکیل جامعه اسلامی و دولت شهر یثرب (مدینه)؛
- بسیج اجتماعی و اصلاحات اخلاقی عصر پیامبر (ص)؛
- بررسی عصر جانشینان (خلفای چهارگانه) پیامبر اسلام (ص)؛
- پیامدهای فکری و فرهنگی توسعه قلمروی سیاسی اسلام؛
- پیدایش مذاهب و انشعاب در جامعه اسلامی؛
- فراز و فرود خلافت اموی و دست آوردهای فکری و فرهنگی این دوره؛
- تأسیس خلافت عباسی و فراز و فرود آن دوره؛
- دانش دوستی خلفای عباسی و جذب عناصر تمدن های پیشین؛
- تاریخ و میراث فاطمیون مصر؛
- علوم و آموزش و پرورش در جامعه اسلامی؛
- جایگاه هنر و علوم در تمدن اسلام؛
- تاریخ تعامل تمدن اسلام و تمدن غرب؛
- نگاهی به سلسله های فرمانروایی مسلمانان در اندلس؛
- فرهنگ و تمدن اسلام در اندلس؛
- تمدن اسلام و گفتگوی تمدن ها؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۲۹}، سرقت علمی^{۳۰} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

²⁹ Wrong Citation

³⁰ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه مضمون						نتایج متوقعه رشته	اساس
تقویم تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی با ویژه‌گی‌های تاریخ تمدن اسلامی و میراث تمدن اسلامی؛	۱
1	1	3	2	1	3	شناخت از نقش تمدن اسلام در توسعه تاریخی اسلام؛	۲
2	1	2	3	1	3	آشنایی با راهکارهای تمدن اسلام برای نهادینه ساختن صلح و زندگی؛	۳
2	1	2	1	1	3	آگاهی از کارکرد‌های پیامبر اسلام و خلفای راشدین و ... در عرصه تمدن اسلامی؛	۴
2	1	1	1	1	۲	شناخت از تأثیر تمدن اسلامی بر جوامع غیر اسلامی؛	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.63						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک		۲=اشتراک متوسط		۳=اعظمی ترین اشتراک			

مفردات درسی مضمون تاریخ ادیان

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ ادیان
کود مضمون:	Ed.His.0436
تعداد کرایدیت:	2 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

تاریخ ادیان از مضامین تخصصی رشته تاریخ است که بنابر محتوا و ارزش آن در دو کرایدیت در سمستر چهارم دپارتمنت تاریخ تدریس می‌شود. آگاهی از تاریخ ادیان نخستین قدم در راه رسیدن به حقوق انسانی و درک درست از موضوعات دینی می‌باشد. ادیان از زمان پیدایش انسان در روی زمین بوجود آمده اما بنا بر عوامل و دلایلی این ارزش‌ها به انحراف گراییده و وسیله استبداد و سرکوب توسط زورمندان و حاکمان گردیده است. و اکنون لازم است تا با فهم درست از تاریخ ادیان برخورد عقلانی با دین و سایر مسایل مهم در زندگی ما نموده و از آن استفاده درست نماییم. اهمیت این مضمون در این است که معرفت دینی محصلان از لحاظ علمی بالا رفته و دید آن‌ها در رابطه به دین یک دید عقلانی و تاریخی می‌گردند و از تعصب و دگم اندیشی دینی دوری جسته و رویکرد آن‌ها به دین یک رویکرد مبتنی بر عقلانیت و خردورزی می‌گردد. محتوی این مضمون در سمستر چهارم مطالعه مفهوم دین، ادیان مختلف، روابط این ادیان در طول تاریخ و رویکرد ادیان به مسایل زندگی و جامعه و بررسی باورهای دینی در تمدن‌های کهن می‌باشد.

اهداف آموزشی

- آشنایی محصلان با مفاهیم و تنوع ادیان؛
- درک عاقلانه و برخورد آگاهانه با تنوع دینی؛
- آگاهی یافتن از حقوق اساسی انسان‌ها در ادیان؛
- شناخت ارزش‌های حاکم بر ادیان؛

- آشنایی با آشتی ادیان و کثرت‌گرایی دینی؛
- درک راهکارهای ادیان برای صلح، هم‌دیگر پذیری، خردورزی و پیشرفت؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار تمدنی ادیان مختلف؛

برنامه درسی مضمون تاریخ ادیان (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)

- درآمد: تعاریف و مفاهیم دین؛
- هسته‌های نخستین و پیشینه پیدایش ادیان؛
- خاست‌گاه ادیان؛
- تقسیم بندی ادیان؛
- شناخت نظریه‌ها پیرامون پیدایش دین و دین‌باوری؛
- آشنایی با نظریه‌ها در پیوند به کارکرد نهاد دین؛
- بررسی باورهای دینی در تمدن‌های کهن؛
- ادیان هندی؛
- ادیان آریایی؛
- ادیان چین؛
- ادیان خاور دور؛
- ادیان ابراهیمی؛
- ادیان پیش از اسلام در افغانستان؛
- نگاهی به مسئله آشتی ادیان و کثرت‌گرایی دینی؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.

- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100%

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست³¹، سرقت علمی³² و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراء نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

³¹ Wrong Citation

³² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	اساس
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی با مفاهیم و تنوع ادیان؛	۱
1	1	3	2	1	3	درک عقاقلانه و برخورد آگاهانه با تنوع دینی؛	۲
2	1	2	3	1	3	آگاهی یافتن از حقوق اساسی انسان‌ها در ادیان؛	۳
2	1	2	1	1	3	آشنایی با آشتی ادیان و کثرت‌گرایی دینی؛	۴
2	1	1	1	1	۲	درک راهکاری‌های ادیان برای صلح، هم‌دیگر پذیری، خرد ورزی و پیش‌رفت.	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.63						اوسط عمومی	
۱ = کمترین اشتراک						۲ = اشتراک متوسط	۳ = اعظمی ترین اشتراک

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جغرافیای سیاسی جهان

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	.....
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	جغرافیه
اسم مضمون:	جغرافیای سیاسی جهان
کود مضمون:	Ge 0435
تعداد کریدت:	4 کریدت تیوری
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

جغرافیای سیاسی جهان، از جمله مضامین اختصاصی رشته جغرافیه پوهنچی تعلیم و تربیه بوده که در سمستر چهارم برای محصلان تدریس می گردد. این مضمون علاوه بر رشته جغرافیه تعلیم و تربیه در رشته های اداره و دیپلوماسی پوهنچی حقوق و دیپارتمنت ژورنالیزم جهت آشنایی محصلان با مفاهیم جغرافیای سیاسی جهان تدریس می گردد. مضمون جغرافیای سیاسی در واقع از تأثیر گذاری سیاست در محیط های جغرافیای و تأثیر محیط در تصمیمات سیاسی بحث نموده که با مطالعه این مضمون در ختم سمت سر محصلان قادر می گردند تا در رابطه به مفهوم و محتوای جغرافیای سیاسی جهان و رابطه سیاست با محیط شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی

- ✓ شناخت و درک مفاهیم و اصطلاحات کلیدی جغرافیای سیاسی، سیاست، سیاست جغرافیایی.
- ✓ شناسایی عوامل مؤثر پیدایش کشور، ملت، دولت، حکومت سرزمینی.
- ✓ دریافت روابط بین جغرافیا و سیاست جغرافیایی .
- ✓ شناسایی عوامل تحولات و تغییرات در نقشه سیاسی جهان.
- ✓ شناسایی عوامل مؤثر در تقسیمات سیاسی .
- ✓ شناسایی موقعیت های جغرافیایی و نقش آنها در تصمیمات سیاسی بین صاحبان قدرت.

شیوه های تدریس و آموزش

طوری که معلوم است شیوه تدریس در تمام مضامین نقش عمده و اساسی را در جهت فهم و درک بهتر محصلان از مضمون ایفا می نماید، بناء شیوه های مورد استفاده در تدریس مضمون جغرافیای سیاسی جهان قرار ذیل است:

- ارائه لکچر ، با طرح سوالات جهت سهیم ساختن محصلان در درس.
- راه اندازی بحث و گفتگو و مناقشه علمی موضوعات درسی بین محصلان.
- تقسیمات محتویات درسی بین محصلان و اجرای کار گروهی توسط محصلان .
- طرح سوالات و خواستن جوابات آنها از محصلان.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

1. فصل اول
2. جغرافیا، تعاریف جغرافیا، موضوع و قلمرو علم جغرافیا، مفاهیم عمده در آموزش جغرافیا
3. شیوه‌های شناختی جغرافیا، سیر مراحل تکوینی جغرافیا،
4. سیاست، تعاریف سیاست، ویژه گی های سیاست، سیاست گذاری
5. جغرافیای سیاسی، تعاریف جغرافیای سیاسی، موضوع جغرافیای سیاسی، ویژه گی های جغرافیای سیاسی
6. چگونگی کاربرد جغرافیای سیاسی، نگاهی به تحولات جغرافیای سیاسی در جهان
7. شاخه های جغرافیای سیاسی، جغرافیای سیاسی نظامی، جغرافیای سیاسی اطلاعات، عوامل مؤثر در جغرافیای سیاسی اطلاعات
8. فصل دوم
9. مسایل مورد بحث جغرافیای سیاسی
10. کشور شناسی، سرزمین، ملت، حکومت
11. تقسیم بندی کشور ها براساس شکل سرزمین
12. انواع کشور ها
13. وسعت کشور، شکل کشورها، موقعیت کشور ها
14. هسته کشور ها، پایتخت کشور ها
15. کشورهای محاط به خشکه
16. مشخصات کشور های محاط به خشکه
17. احقاق حقوق کشورهای محاط به خشکه
18. قانون بین المللی و کشور های محاط به خشکه
19. دسترسی به ابجار
20. استفاده از ابجار جهان
21. کنوانسیون های ملل متحد در مورد قانون ابجار
22. فصل چهارم
23. مرز ها و سرحدات سیاسی
24. چگونگی تعیین خطوط مرزی
25. انواع مرز ها
26. مرگبار ترین مرز های جهان
27. امتحان وسط سمستر
28. (20 فیصد)
29. فصل پنجم
30. سیاست خارجی
31. تعاریف سیاست خارجی
32. فرق سیاست خارجی و سیاست بین المللی

33. مناسبات سیاست خارجی از دید تاریخی
34. چگونگی بیان اصول سیاست خارجی
35. روابط بین الملل
36. اصول و قواعد روابط بین الملل
37. مقررات مهم در روابط بین الملل
38. مفهوم قدرت در روابط بین الملل
39. اتحادیه های مشهور جهان
40. سازمانهای سیاسی و اقتصادی در جهان
41. مکاتب سیاسی در جهان
42. جغرافیای سیاسی و قدرت های بزرگ قرن 21
43. تحولات جدید سیاسی در خاور میانه
44. اصطلاحات کاربردی جغرافیای سیاسی
45. فهرست کشورهای مستقل جهان

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (20 فیصد)
- امتحان وسط سمستر (20 فیصد)
- امتحان نهایی سمستر حداکثر (60 فیصد)

- مجموع (۱۰۰ فیصد)

وجایب و مکلفیت استاد

- تهیه کتاب درسی مطابق نصاب تحصیلی و با استفاده از آپدیت ترین دست آوردهای علمی؛
- برقراری روابط حسنه با تمام محصلین و ساختن یک فضای صمیمی در صنف؛
- راهنمایی و حل مشکلات محصلین در رابطه با مضمون؛
- اجرای عدالت (تلاش بیشتر، امتیاز بیشتر؛ عدم اهتمام به حاضری، فعالیت صنفی و مکلفیت های موضوعه منجر به مجازاتی چون اخذ امتیاز منفی، محرومیت و حتی ناکامی خواهد گردید)؛
- استفاده از روش های نوین تدریس چون آموزش مبتنی بر نتایج (OBE) و شاگرد محوری (SCL)؛
- تحلیل و جستجوی SWOT اجزاء کورس (استاد، صنف، محصل و منابع آموزشی) به همکاری محصلان و تلاش در جهت بهبود پروسه آموزش و تدریس؛
- جلوگیری از هر نوع فعالیتی که در پروسه آموزش و تدریس اختلال ایجاد می کند؛ مدیریت و کنترل نظم صنف

وجایب و مکلفیت های محصلان

از اینکه دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون در محصلان ارتقا نماید، محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اختلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید. ازینرو تمام محصلان، بدون استثناء، مکلف به مراعات نمودن نکات زیر می باشند:

- احترام به قوانین و مقررات موجود و پذیرفتن آن ها؛ رعایت نظم و دسپلین در صنف و پوهنتون
- حضور فعال در تمام ساعات درسی (غیابت بیش از 25 فیصد ساعات درسی باعث محرومیت از مضمون می گردد)؛
- داشتن اخلاق نیکو و رعایت اصول اسلامی؛ مرتب و منظم بودن به لباس اسلامی و اکادمیک؛
- احترام متقابل به هم صنفی ها و استاد؛
- همکاری فعال در پروسه آموزش و تدریس، و خود داری از هر نوع فعالیتی که در پروسه آموزش و تدریس اختلال ایجاد می کند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۳۳}، سرقت علمی^{۳۴} و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.

³³ Wrong Citation

³⁴ Plagiarism

- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می دهد. اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقع مضمون جغرافیای سیاسی جهان

نتایج متوقع جغرافیه								شماره
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	مضمون	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۲
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۳
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۴
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۵
2.2	2.4	2.6	2.4	2.4	2.2	2.2	2.6	مجموع
2.37٪								اوسط عمومی
۱= کمترین اشتراک			۲= اشتراک متوسط			۳= اعظمی ترین اشتراک		

منابع یا مأخذ	
<p>4. امان، محمد عثمان، 1398، مبادی جغرافیه، پوهنچی علوم اجتماعی، کابل، انتشارات نویسا.</p> <p>5. Gohchingleong, Certificate of Physical and Human Geography.</p> <p>6. D.R. Khullar, India- A Comprehensive Geography.</p>	<p>ماخذ اساسی</p>
<p>4. Majid Hussain, Fundamentals of Physical Geography, Rawat Publication, New Delhi.</p> <p>5. 3. D.R. Khullar, India- A Comprehensive Geography.</p> <p>6. 4. D.R. Khullar, Practical Geography.</p>	<p>ماخذ کمکی</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اجتماعی اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	نظام اجتماعی اسلام
کود مضمون:	Ed-Is 0401
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون:

نظام اجتماعی اسلام در سلسله ی مضامین ثقافت اسلامی، چهارمین مضمون است که با رعایت تسلسل منطقی میان مطالب ثقافت اسلامی در سمستر های چهارم تدریس می شود. آگاهی ازین نظام ، که روابط ذات البینی را میان افراد جامعه اسلامی و رابطه جامعه اسلامی را با سایر جوامع غیر اسلامی، مطابق به رهنمود های آیات قران مجید و احادیث پیامبر اسلام بیان می دارد، از ضرورت های مبرم جامعه اسلامی برای هر مسلمان شمرده می شود. محصلان بعد از مطالعه و فراگیری این مضمون معلومات کامل و مستدل را در مورد مفهوم نظام اجتماعی اسلام ، اصول، مبانی و ویژه گی های آن، در مورد ساختار فرد و ساختار خانواده ، انحلال خانواده و روابط و آداب اجتماعی ، مبارزه با انحرافات اجتماعی بدست آورده و در نتیجه، آداب و مکلفیت هایش را در عرصه های زندگی فردی و اجتماعی در پرتوی رهنمود های نظام اجتماعی اسلام رعایت و در بهبود اوضاع اجتماعی مسئولانه سهم فعال خواهد گرفت.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با نظام با اساسات نظام اجتماعی اسلام و بیان آیات و احادیثی که در باره اجتماع و زندگی اجتماعی آمده است.
- درک و شناخت رابطه میان ساختار های فردی نظام اجتماعی اسلام با مبانی ساختارهای خانواده گی و اجتماعی اسلام.
- شناخت دلایل و رهنمود های شرعی حاکم بر جامعه و تفکیک آن از عرف های ناپسند
- تشخیص اسباب خشونت خانواده گی و راه های حل آن
- توانایی دفاع علمی و اکادمیکی از ارزش ها و کفالت نظام اجتماعی اسلام و طرق روش مبارزه با انحرافات اجتماعی از منظر اسلام

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار- محتویات مضمون:

فصل اول: مفهوم نظام اجتماعی

- تعریف نظام اجتماعی اسلامی
- اصول و مبانی نظام اجتماعی اسلامی
- ویژه گی های نظام اجتماعی اسلامی
- اهداف نظام اجتماعی اسلامی { ذکر تشویق اسلام به برخی از خدمات اجتماعی و عام المنفعه ضروری هست }

فصل دوم: ساختار جامعه اسلامی از دیدگاه اسلام

• ساختار فرد

• ساختار خانواده

فصل سوم: انحلال خانواده و راه های حل مشکلات آن

• اسباب انحلال خانواده

• اسباب خشونت خانواده گی و راه های حل آن

• تحدید نسل و تنظیم خانواده از دیدگاه اسلام

فصل چهارم: روابط و اداب اجتماعی

• رابطه فرد با فرد

• رابطه فرد با اجتماع

فصل پنجم: مبارزه با انحرافات در جامعه اسلامی

• انحرافات اخلاقی

• اختلاط و مفاسد آن

• فحشاء و عریانی

• مسکرات و مخدرات

• قمار

• موسیقی و رقص

• سوی استفاده از ابزار های معاصر (انترنیت، شبکه های اجتماعی، تلویزیون)

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	مجموع		
6. انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	5. بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	4. ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	3. تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت جامعه اسلامی باشند.	2. تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	1. شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با			نتایج متوقعه مضمون	مجموع
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.	ن.م.ر.	۱	۱		
1	2	1	2	3	3	۲	۲		
1	1	2	1	3	3	۳	۳		
1	2	3	2	3	3	۴	۴		
1	2	1	3	2	3	۵	۵		
1	1	2	1	2	3	مجموع	3		
1	1.6	1.8	1.8	2.6	3				
۱= کمترین مطابقت						۲= مطابقت نسبی	۳= مطابقت کامل		

منابع یا مأخذ:	
1. مأخذ اساسی	نظام اجتماعی اسلام - دیپارتمنت ثقافت اسلامی
2. مأخذ کمکی	1. علوان، ناصع (1385)، آداب خواستگاری زوجین، 2. زحیلی، وهبه (1394)، فقه خانواده، دیجیتال 3. مودودی، ابو الا علی (1394)، حجاب در اسلام، دیجیتال 4. قطب، سید، عدالت اجتماعی اسلام، انجمن تربیه افکار 5. ایوب، حسن، سلوک اجتماعی در اسلام 6. سباعی، مصطفی، همکاری های اجتماعی 7. مطهری، مرتضی (1360)، نظام حقوق زن در اسلام، انتشارات صدرا

پوهنځی تعلیم و تربیه

رشته تاریخ

مفردات درسی

صنف سوم

مفردات درسی تاریخ قرون جدیده افغانستان (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
نام مضمون:	تاریخ قرون جدیده افغانستان
کود مضمون:	Ed.His.0537
تعداد کريدیت:	2 کريدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

مضمون تاریخ قرون جدیده افغانستان از جمله مضامین اختصاصی رشته تاریخ است و بنابر محتوا و ارزش آن در دو سمستر پنجم و ششم دپارتمنت تاریخ طی دو کريدیت تدریس می گردد. با خواندن و سپری نمودن این مضمون محصلان با وقایع و حوادث تاریخی افغانستان در قرون جدیده از آل کرت تا پایان دوره تیموریان آشنا شده و تاریخ این دوره را با رویکرد انتقادی درک و تحلیل می نمایند. خواندن این تاریخ می تواند محصلان را در فهم بخش عمده ای از تاریخ کشور کمک نماید. محتوای این مضمون در سمستر پنجم مطالعه مفهوم تاریخ جدیده، تاریخ سلسله آل کرت و دوره تیموریان هرات می باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم و ویژه گی های تاریخ جدیده افغانستان؛
- آشنایی با تاریخ و میراث سلسله آل کرت؛
- آگاهی از چه گونه گی تشکیل حکومت تیموریان هرات؛
- درک اوضاع مختلف کشور در دوره حکومت تیموریان؛
- شناخت سیاست حکومت تیموریان در ابعاد مختلف؛
- آشنایی با میراث تاریخی حکومت تیموریان؛
- شناخت جایگاه زنان در حکومت تیموریان؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و دیدن از آثار تاریخی تیموریان هرات؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار تاریخی دوره تیموریان؛

برنامه درسی مضمون (فصل‌ها و زیرفصل‌ها)

- آل کرت
- تشکیل دولت تیموریان هرات
- چه‌گونه‌گی به قدرت رسیدن خلیل سلطان و شاهرخ میرزا
- دوره الغ‌بیک میرزا
- زمام‌داری سلطان ابوسعید میرزا
- حکومت سلطان حسین بایقرا
- زمام‌داری بدیع‌الزمان میرزا و مظفرحسین میرزا
- وضع اقتصادی و سیاسی دوره تیموریان
- سیاست و دستاوردهای فرهنگی تیموریان
- جایگاه امیر علی‌شیرنوایی در حکومت سلطان حسین بایقرا
- جایگاه زنان در حکومت تیموریان

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
  - کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
  - آزمون وسط سمستر (20٪)
  - آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۳۵}، سرقت علمی^{۳۶} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

³⁵ Wrong Citation

³⁶ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سپه
تقویم تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	2	1	2	3	شناخت شناخت مفهوم و ویژه‌گی‌های تاریخ جدید افغانستان؛	۱
2	3	2	2	2	3	آشنایی با آثار و میراث فرهنگی تاریخ جدید؛	۲
3	3	3	1	3	3	درک تاریخ دوره آل کرت و تیموریان هرات؛	۳
2	1	2	3	1	2	شناخت سیاست حکومت تیموریان در ابعاد مختلف؛	۴
2	2	2	3	2	3	شناخت وضع اجتماعی دوره تیموریان؛	۵
2.2	2.2	2.2	2	2	2.8	مجموع	
2.23						اوسط عمومی	
						۳= اعظمی ترین اشتراک	
						۲= اشتراک متوسط	
						۱= کمترین اشتراک	

منابع یا مأخذ	
1. حبیبی، عبدالحی. (1389). افغانستان از قدیم ترین ایام تا خروج چنگیز خان. تهران: انتشارات پیک ایران.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. ریاضی، محمد یوسف. (1357). عین الوقایع. کابل انتشارات میوند. 8. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 9. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب. 10. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ کمکی

مفردات تاریخ ممالک آسیایی قرون جدیده (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
دیپارتمنت:	آموزش و پرورش
نام مضمون:	تاریخ
کود مضمون:	تاریخ ممالک آسیایی در قرون جدیده (1)
تعداد کردیت:	Ed.His.0538
نوعیت مضمون:	2 کردیت تیوری
پیشنیاز مضمون:	تخصصی
صنف:	ندارد
سمستر:	سوم
	پنجم

شرح فشرده مضمون

تاریخ ممالک آسیایی در قرون جدیده از جمله مضامین تخصصی رشته تاریخ می‌باشد و بنابر محتوا و ارزش آن در دو سمستر تدریس می‌شود. با خواندن و سپری نمودن این مضمون محصلان با تاریخ کشورهای آسیایی در قرون جدیده آشنا می‌شوند. خواندن این تاریخ می‌تواند محصلان تاریخ را در فهم بخش عمده‌ی از تاریخ کشورهای آسیایی کمک نماید. محتوای این مضمون در سمستر پنجم مطالعه تاریخ ایران، هند، چین، کوریا، کشورهای خاور دور، حوزه قفقاز و کشورهای عربی می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت ویژه‌گی‌های تاریخ قرون جدیده ممالک آسیایی؛
- آشنایی با حوادث و رویدادهای تاریخی ممالک آسیایی در آغاز قرون جدیده؛
- آگاهی از تاریخ اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ممالک آسیایی در قرون جدیده؛
- شناخت تحولات و اوضاع ایران، هند، چین و کوریا در دوران جدیده؛
- آشنایی با تاریخ قرون جدیده کشورهای خاور دور، حوزه قفقاز و کشورهای عربی؛
- کشف علل عقب‌مانی کشورهای آسیایی در قرون جدیده در مقایسه با کشورهای اروپایی؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از آثار تاریخی قرون جدیده؛

مفردات درسی مضمون (فصلها و زیر فصلها)

- ایران در قرون جدیده
- هند در قرون جدیده
- چین در قرون جدیده
- کوریا در قرون جدیده
- کشورهای عربی در قرون جدیده
- خاور دور در قرون جدیده
- تاریخ قرون جدیده کشورهای حوزه قفقاز

نیازمندیهای مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمونهای صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
  - کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
  - آزمون وسط سمستر (20 %)
  - آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100%

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست³⁷، سرقت علمی³⁸ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

³⁷ Wrong Citation

³⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	سازمان
تقویة تفکر انتقادی و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	آشنایی با جوامع، رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تحلیل آنها.	شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری در جوامع و دوره‌ها.	کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی با ویژه‌گی‌های تاریخ قرون جدیده ممالک آسیایی؛	۱
1	1	3	2	1	3	آگاهی از بخش‌های مختلف تاریخ ایران، هند، چین و کوریا در قرون جدیده؛	۲
2	1	2	3	1	3	کشف علل عقب‌مانی کشورهای آسیایی در قرون جدیده در مقایسه به کشورهای اروپایی؛	۳
2	1	2	1	1	3	شناخت از تاریخ کشورهای عربی در دوران جدیده؛	۴
2	1	1	1	1	۲	آشنایی با تاریخ کشورهای حوزه قفقاز و خاور دور در قرون جدیده؛	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.7						اوسط عمومی	
۳= اعظمی ترین اشتراک ۲= اشتراک متوسط ۱= کمترین اشتراک							

منابع یا مأخذ	
1) جیو استیوزی، آنتونیو، افغانستان، جنگ، سیاست و جامعه، مترجم اسدالله شفاهی، تهران: نشر عرفان، 1386	مأخذ اساسی
1) سجادی، عبدالقیوم، جامعه شناسی افغانستان، قوم: نشر بوستان، 1380 2) سجادی، عبدالقیوم، جامعه شناسی سیاسی افغانستان، کابل، نشر موسسه تحصیلات عالی خاتم النبیین، 1391 3) هویدی، فهمی، <u>افغانستان سقف جهان</u> . ترجمه، سروردانش، 1364. 4) رشید، احمد، <u>سقوط در هرج و مرج</u> 1390. 5) غبار، میر غلام محمد، <u>افغانستان در مسیر تاریخ</u> 1360. 6) موسسه تحقیقاتی اهران نو، <u>کتاب آسیا</u> - 1390.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ قرون جدیده اروپا

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ قرون جدیده اروپا
کود مضمون:	Ed.Hi.0539
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

مضمون تاریخ قرون جدیده اروپا یکی از مضمون‌های اختصاصی رشته تاریخ بوده و بنابر محتوا و ارزش آن در سه کریدیت در سمستر پنجم رشته تاریخ تدریس می‌گردد. خواندن این مضمون محصلان رشته تاریخ را با ویژه‌گی‌ها و تحولات تاریخ اروپا (1492-1789م) آشنا ساخته و محصلان را در درک درست از زوایای تاریک و روشن کمک می‌نماید. این دوره از تاریخ اروپا مطالب و بحث‌های آموزنده‌ی برای محصلان رشته تاریخ دارد. محتوای این مضمون در سمستر پنجم مفهوم و ویژه‌گی‌های قرون جدیده، رنسانس، اصلاح دینی، شکل‌گیری دولت‌های ملی و مطلقه، انقلاب علمی و عصر روشن‌گری می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مفهوم و ویژه‌گی‌های قرون جدیده اروپا؛
- شناخت از زمینه‌ها، عوامل و پیامدهای فتح قسطنطنیه و کشف امریکا؛
- درک عوامل و میراث ناشی از رنسانس و اصلاح دینی؛
- آگاهی از زمینه‌ها و فرایند تحول دولت‌های ملی و مطلقه؛
- درک و تحلیل پیامدهای انقلاب علمی و روشن‌گری؛
- آشنایی با ویژه‌گی‌های مثبت و منفی قرون جدیده اروپا؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛

- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار و تحولات تاریخ جدید اروپا؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- مفهوم و ویژگی‌های قرون جدید اروپا؛
- اکتشافات جغرافیایی؛
- رنسانس؛
- اصلاحات دینی؛
- ظهور دولت‌های ملی؛
- تحولات اروپایی غربی در قرن هفدهم؛
- انقلاب علمی و دست‌آوردهای آن؛
- تحولات اروپایی شرقی در قرن هجدهم؛
- اوضاع سیاسی اروپا در قرن هجدهم (دیپلماسی و جنگ‌ها)؛
- عصر روشنگری؛
- تمدن اروپا در قرن هفدهم و هجدهم؛

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست³⁹، سرقت علمی⁴⁰ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

³⁹ Wrong Citation

⁴⁰ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	سپه
6. یکی از مهم ترین هدف آموزشی رشته تاریخ شناخت و بررسی منابع تاریخی است	5. بعد از تفهیم و شناخت مبانی، اهمیت، هدف، ماهیت علم و فلسفه تاریخ شناخت اهمیت عملی علم و فلسفه تاریخ تجزیه آن است.	4. توانمندی استفاده از دانش تاریخ برای مواجهه باجران ها و نقش آن دروضع حال و آینده	3. تجزیه و تحلیل حوادث تاریخی و درک چگونگی پیوند حوادث تاریخی و تاثیر آن جامعه	2. کسب آگاهی ومهارت درباره منابع و فهم تفکر انتقادی درتاریخ	1. درک و فهم بنیادی، قلمرو، کاربرد و ارزش علم تاریخ		
نمبر	نمبر	نمبر	نمبر	نمبر	نمبر		
2	2	1	2	1	2	آشنایی با مفهوم و ویژه گی های قرون جدید اروپا	۱
2	2	2	2	3	3	شناخت زمینه ها، عوامل و پیامد های فتح قسطنطنیه و کشف امریکا	۲
1	2	2	2	2	1	کسب مهارت در تحقیق و تدریس تاریخ قرون جدید؛	۳
1	2	2	3	3	3	آگاهی از زمینه ها و فرایند تحول دولت های ملی و مطلقه	۴
2	2	2	1	3	2	درک و تحلیل پیامدهای انقلاب علمی و روشن گری	۵
1.6	2	1.8	2	2.4	2.2	مجموع	
2						اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک						۲= اشتراک متوسط	۳= اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	مأخذ اساسی
<p>1. فوگل، اشیپیل. (1396). تمدن مغرب زمین. ترجمه محمد حسین آریا، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p>	
<p>1. پالمر، رابرت، روزول. تاریخ جهان نو. چاپ چهارم، جلد اول، مترجم: ابوالقاسم طاهری، تهران: انتشارات: امیر کبیر، 1383.</p> <p>2. پری، ماروین و دیگران. تاریخ جهان. چاپ دوم، جلد اول، مترجم: عبدالرحمان صدریه، تهران: انتشارات: فردوس، 1386.</p> <p>3. بابایی، پرویز. مکتب های فلسفی از یونان باستان تا امروز. تهران: انتشارات: نگاه، 1386.</p> <p>4. دورانت، ویل. تاریخ تمدن. چاپ سوم، جلد ششم، مترجمان: احمد آرام و امیر حسین آریا پور، تهران: سازمان انقلاب انتشارات اسلامی، 1370.</p> <p>5. دان، جان ام. عصر روشنگری. چاپ چهارم، مترجم: مهدی حقیقت خواه، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>6. فرد، غفاری. تاریخ اروپا (از آغاز تا پایان). چاپ اول، تهران: انتشارات: اطلاعات، 1387.</p> <p>7. گردر، یوستین. دنیای سوفی (داستانی در باره تاریخ فلسفه). چاپ دوم، مترجم: حسن کامشاد، تهران: انتشارات: نیلوفر، 1384.</p> <p>8. فروغی، محمدعلی. سیر حکمت در اروپا. جلد اول، تهران: انتشارات شرکت قلم، 1385.</p> <p>9. فلاورز، سارا. عصر اکتشافات. مترجم: فرید جواهر کلام، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>10. علیزاده، محمد علی. تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید. چاپ هشتم، تهران: انتشارات: سازمان مطالعه و تدوین، 1390.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات درسی مضمون میتود تدریس تاریخ

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	روش تدریس تاریخ
کود مضمون:	Ed.Hi.540
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

مضمون روش تدریس تاریخ از جمله مضامین مسلکی دپارتمنت تاریخ بوده که در سمستر پنجم طی دو کریدت تدریس می‌گردد. آگاهی از روش‌های مختلف تدریس در انتقال دانش استادان برای محصلان یک امر مهم تلقی می‌گردد. این مضمون برای بیان بهتر واقعیت‌های تاریخی، افهام و تفهیم بهتر مضمون متذکره برای محصلان کمک شایانی می‌نماید. محتوای این مضمون مفهوم و مبانی تدریس به صورت عموم و شیوه‌های تدریس تاریخ به گونه‌ی خاص می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی محصلان با روش‌های تدریس؛
- شناخت روش‌های تدریس تاریخ؛
- مهارت استفاده از روش‌های مؤثر در تدریس تاریخ؛
- آگاهی از روش‌های تدریس سنتی و روش‌های تدریس نوین در رشته تاریخ؛
- مهارت استفاده از روش‌های الگوی روش تدریس فعال در درس تاریخ؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از روش‌های درس تاریخ؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- معانی و مفاهیم تدریس
- نظریه‌های تدریس
- تاریخچه تدریس
- روش‌های گونه‌گون تدریس
- روش‌های مؤثر تدریس در تاریخ
- روش نمایشی
- روش پرسش و پاسخ
- روش لکچر
- روش گفت‌وگو و مباحثه
- روش مساله محور
- نقش استاد در تدریس تاریخ
- تخصصی بودن معلم تاریخ
- نقش سیر علمی در تدریس تاریخ
- نقش کار گروهی
- روش تدریس اعضای تیم
- روش بارش مغزی
- روش خلاصه نویسی
- نقش پروژه‌های صنفی در امر تدریس تاریخ
- روش شفاهی در تدریس تاریخ

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست⁴¹، سرقت علمی⁴² و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁴¹ Wrong Citation

⁴² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	ساعات
6. تحلیل حوادث تاریخی جهان، منطقه و افغانستان	5. کسب توانایی های علمی و عملی در رشته تاریخ	4. شناخت منابع تاریخی و تفکر انتقادی در علم تاریخ	3. دانستن روش های تحقیق و تدریس تاریخ	2. توضیح کاربرد مطالعه تاریخ برای حال و آینده	1. تقویه و انکشاف تفکر انتقادی		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	آشنایی محصلان با روش های تدریس؛	۱
2	2	2	3	2	2	شناخت روش های تدریس تاریخ؛	۲
2	3	2	3	3	2	کسب مهارت در تدریس و تحقیق روش درس تاریخ؛	۳
2	2	2	3	3	2	آگاهی از روش های تدریس سنتی و روش های تدریس نوین در رشته تاریخ؛	۴
2	2	2	3	2	2	مهارت استفاده از روش های الگوی روش تدریس فعال در درس تاریخ؛	۵
2	2.2	2	3	2.4	2	مجموع	
2.26						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات درسی مضمون منبع شناسی تاریخی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	منبع شناسی تاریخی
کود مضمون:	Ed.His.05-41
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

منبع شناسی تاریخی، از مضامین بنیادی رشته تاریخ می‌باشد. هم‌واره آشنایی کم‌تر محصلان امروز رشته تاریخ با متون و منابع مهم تاریخی که در گذشته دورتر در حوزه تمدنی ما تالیف و ترجمه شده است مسئله درخور دقت است. لذا مضمون منبع شناسی تاریخی در نصاب تحصیلی رشته تاریخ افزوده شد تا این گسست ذهنی از گذشته را مرفوع نموده و محصلان تاریخ را در زمینه شناسایی معروف‌ترین آثار تاریخی این حوزه تمدنی و نگارندگان آن فزونی بخشد. بدیهتاً شناخت تمامی منابع و متون نگاشته شده در این حوزه تمدنی فراتر از حوصله این مضمون و تعداد کریدت آن است. اما این مضمون مرور کوتاهی دارد به پیشینه تاریخ نگاری در منطقه ما و سپس می‌پردازد به معرفی معروف‌ترین آثار تاریخی در دوران اسلامی و نویسندگان شهیر آن بخش پایانی این مضمون وقف شناساندن تاریخ نگاری و مورخین معاصر افغانستان شده است.

ساختار و محتوای این مضمون به گونه ای ترتیب می‌گردد که ذیل نام یکی از تاریخ‌های معروف نخست به زندگی نامه ای مختصر مورخ پرداخته می‌شود، سپس در پیوند به اثر و شیوه نگارش آن معلومات داده می‌شود و بعد نمونه‌ای از متن اصلی کتاب مورد نظر نقل می‌گردد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با منابع تاریخی در حوزه تمدنی آریانا، خراسان و افغانستان؛
- شناخت سبک‌های تاریخ‌نگاری و متون تاریخی و نقد و بررسی آن؛
- تحلیل و تجزیه چالش‌های تاریخ‌نگاری در تاریخ اسلام؛
- کسب مهارت به ارتباط تشخیص متون تاریخی از متون غیرتاریخی؛
- فهم روش‌های نقد متون تاریخی و شیوه دوره بندی تاریخی؛

شیوه های تدریس و آموزش

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه ها و تصاویر تاریخی؛

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- پیشینه تاریخ نگاری در حوزه تمدنی ما
- تاریخ سیستان
- زین الاخبار گردیزی
- تاریخ بیهقی
- فارسنامه ابن البلخی
- تاریخ بیهقی
- شاهنامه فردوسی
- تاریخ بخارا
- راحت الصدور
- تاریخ جهان گشای جوینی
- طبقات ناصری
- جامع التواریخ
- تاریخ گزیده
- عالم آرای عباسی
- تاریخ دره نادره و جهان گشای نادری
- ناسخ التواریخ
- تاریخ احمدشاهی
- پیشینه ترجمه های متون تاریخی
- تاریخ بلعمی
- ترجمه تاریخ آثم کوفی
- تاریخ یمینی
- سیرت جلال الدین
- تاریخ قم

- روضه الصفا
- تاریخ نگاری معاصر افغانستان
- سراج التواریخ
- افغانستان در مسیر تاریخ
- افغانستان در پنج قرن اخیر
- افغانستان بعد از اسلام
- تاریخ افغانستان (کهنزاد)
- افغانستان در دایره المعارف تاجیک

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۴۳}، سرقت علمی^{۴۴} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

⁴³ Wrong Citation

⁴⁴ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	سپاه
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس مہین دوستی و تحکیم ہویت ملی.	5. فہم کاربرد و اہمیت تاریخ برای حال و آئندہ و حفظ میراث‌های فرنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادہای تاریخی کشور، منطقہ و جہان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردہای تاریخ‌نگاری و مسئلہ بی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماہیت و فلسفہ تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	آشنایی با منابع و متون تاریخی و نقد و بررسی آنها	۱
1	1	3	2	1	3	شناخت تاریخ نگاران و سبک‌های آنها	۲
2	1	2	3	1	3	سبک شناسی تاریخی در دوره‌های مختلف تاریخ	۳
2	1	2	1	1	3	کسب مهارت‌های مسلکی در نقد و بررسی متون قدیم تاریخی	۴
2	1	1	1	1	۲	آشنایی با مکاتب مدرن تاریخ نگاری	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.63						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات ایدئولوژی‌های مدرن سیاسی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	ایدئولوژی‌های مدرن سیاسی
کود مضمون:	Ed.Hi.0542
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	بنیادی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

یکی از رخ‌دادها و تجربه کشورهای، خاصه کشورهای اروپایی در دوران معاصر مواجهه با ایدئولوژی‌های جدید بوده که در خلق خشونت و در عین حال برخی از این ایدئولوژی‌ها در روند توسعه و ثبات این جوامع اثر گذار بوده است. از اینرو پرداختن به ایدئولوژی‌های مدرن و باز نمودن بحث آن، برای رشته تاریخ ضروری به نظر می‌رسد؛ زیرا خوانش آن در تقویت بنیاد انتقادی محصلان این رشته کمک می‌نماید. با مطالعه این درس گفتار محصلان ضمن آشنایی با مفاد و مخاطرات ایدئولوژی‌ها، نیز با اندیشمندان مهم تاریخ، جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی و نظریه‌های آن‌ها پیرامون تاثیر اقتصاد، انسان‌شناسی و سیاست سالم آشنا می‌شوند. بنابراین در این مضمون ماهیت، زمینه پیدایش، نوعیت و میراث ایدئولوژی‌های مدرن مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

اهداف آموزشی:

- شناخت مفهوم، ماهیت و انواع ایدئولوژی‌ها؛
- آگاهی از نقش ایدئولوژی‌ها در خلق جنگ و خشونت؛
- شناخت از نقش ایدئولوژی‌ها در نهادینه کردن صلح، برادری و وطن دوستی؛
- کسب مهارت‌های لازم در زمینه استفاده از راهکارهای ایدئولوژی‌ها در بخش صلح، توسعه و تامین عدالت؛
- شناخت از زمینه‌ها، عوامل پیدایش و گسترش ایدئولوژی‌های چون فاشیسم، انارشیزم، راسیسم و محافظه کاری؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه آن و نیز بازدید از بقایای اماکن تاریخی؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر در باره ایدئولوژیها؛

مفردات درسی مضمون (فصلها و زیر فصلها)

- معانی و مفاهیم ایدئولوژی
- ماهیت ایدئولوژی
- لیبرالیسم
- محافظه کاری
- سوسیالیسم
- آنارشیزم
- فاشیسم
- فمینیسم
- اکولوژیسم
- ناسیونالیسم

نیازمندیهای مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمونهای صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

- آزمون وسط سمستر (20) %
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایداری به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورش آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۴۵}، سرقت علمی^{۴۶} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁴⁵ Wrong Citation

⁴⁶ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	سازمان
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس مبهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	1	1	1	3	شناخت مفهوم، ماهیت و انواع ایدئولوژی‌ها؛	۱
1	1	3	2	1	3	آگاهی از نقش ایدئولوژی‌ها در خلق جنگ و خشونت؛	۲
2	1	2	3	1	3	کسب مهارت در تدریس و تحقیق ایدئولوژی-های مدرن؛	۳
2	1	2	1	1	3	شناخت لازم در زمینه استفاده از راهکارهای ایدئولوژی‌ها در بخش صلح، توسعه و تامین عدالت؛	۴
2	1	1	1	1	۲	شناخت عوامل پیدایش و گسترش ایدئولوژی-های چون فاشیسم، انارشیزم، راسیسم و محافظه کاری؛	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.63						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات درسی و پلان هفته وار مضمون ساختار جامعه افغانستان

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	
پوهنځی:	علوم اجتماعی / تعلیم و تربیه
دپیار تمنن:	جامعه شناسی
اسم مضمون:	ساختار جامعه افغانستان
کد مضمون:	Ss.So-0538
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

مسائل افغانستان به خصوص در دهه اخیر مورد نظر افغانها و مسؤلان کشورهای مختلف قرار گرفته است. هدف اساسی در این مضمون شناخت جامعه افغانستان است با چشم انداز نو که ما این چشم انداز و زاویه را جامعه شناسی افغانستان نام گذاشتیم. در این مضمون کوشش میشود تا به برخی از جنبه های مهم حیات افغانها تأکید شود از جمله ساختار نظام، فرهنگ، سیاست، قوم و قبیله، اقتصاد، آموزش و پرورش، خانواده، امنیت... تا بتوانیم با کسب اطلاعات دقیق و مناسب و درک صحیح از وضعیت جامعه افغانستان این جامعه را به سوی آبادانی و پیشرفت سوق دهیم.

اهداف آموزشی:

آشنا کردن محصلین با واقعتهای جامعه افغانی و به خصوص با خصوصیات، ویژگی ها و بافت های اجتماعی و فرهنگی کشور عزیز ما افغانستان، عمده ترین هدف این مضمون را تشکیل میدهد. زیرا باورمندی بر این است که نسل آینده این سرزمین زمانی موفق خواهد بود که فهم جامعه شناختی لازم را از ساختار جامعه خود داشته و در پرتوی این آگاهی فعالیت های شان را سامان ببخشند.

شیوه های تدریس و آموزش

ترکیبی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس با محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛ و
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- افغانستان موزه زنده تاریخ
  - ساختار قومی و قبیله جامعه افغانستان
  - نظریه تعارض قومی
  - ساختار قدرت از سال ۱۸۸۱ تا ۲۰۰۱
  - ساختار قدرت بعد از ۲۰۰۱
  - برگزاری انتخابات ۲۰۰۴
  - باز سازی اقتصادی
  - اوضاع اقتصادی در سال ۲۰۰۹
  - تعلیم و تربیه
  - جامعه شناسی قضاوت در افغانستان
  - جامعه شناسی هنر در افغانستان
  - گسست های اجتماعی در افغانستان
  - وحدت ملی در افغانستان
  - جمع بندی و نتیجه گیری
- نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی**

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (۲۰) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %
- مجموع ۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت های محصلین

تکالیف متوجه محصلان:

حاضری:

بنابر معیار های موجود در سطح وزارت و پوهنتون، دیپارتمنت جامعه شناسی نیز مکلف به رعایت از این معیار ها می باشد. بناً محصلان عزیز ملزم به رعایت این اصل می باشند تا در صنف حضور دایمی و قطعی داشته باشند. برای بلند بردن ظرفیت ها، مهارت ها و دانش خود «محصل» پیشنهاد می گردد که هیچ جلسه درس را محصل محترم از دست ندهد. هر محصل، بیشتر از ۲۵ درصد غیر حاضر باشد، محروم سمستر در همین مضمون محسوب می گردد. محصل که کمتر از ۸۵ درصد حاضری دارد مستحق امتیاز حاضری نمی گردد. هر محصل مکلف به حضور خود، قبل از حضور یافتن استاد به صنف است، در صورت مشکل الی ۱۵ دقیقه با تأخیر می تواند وارد صنف شود. هر گاه محصل بعد از سپری شدن ۱۵ دقیقه وارد صنف شود، وی «محصل» غیر حاضر محسوب می شود. در صورت که محصل نتواند به درس مضمون حاضر شود، می تواند که رسماً از امر دیپارتمنت و یا هم از رئیس پوهنچی امر مرخصی را تایید نموده و به استاد مضمون تسلیم نماید.

اشتراک در درس ها:

برای درک درس و اثربخشی در فعالیت های محصلان، پیشنهاد می گردد که هر محصل برای بالا بردن ظرفیت خود طبق آداب و اخلاقیات تعیین شده توسط استاد مضمون به اشتراک در درس، خود را آماده نماید. اشتراک محصلان نه تنها به منظور حضور صرف در صنف تلقی گردد، بلکه برای فعالیت و ارتقای ظرفیت خود و هم صنفیان خود از طریق بحث، گفتگوی علمی، پیش خوانی متن های درسی و مواد ممد درسی تلاش نمایند. اشتراک محصل در سیمینارها، کنفرانس ها، و برنامه های علمی تعیین شده توسط استاد، دیپارتمنت و پوهنچی الزامی بوده و در صورت تعلل، باعث کاهش امتیاز وی می گردد. استاد مضمون برای بالا بردن سطح اشتراک در صنف از طرح سوال و یا هم کار های گروهی درون صنفی استفاده می نماید.

کارخانگی:

برای انجام کارخانگی محصلان نیازمند توجه به نکات زیر اند:

- محصل خود را باید از اصل عنوان کارخانگی آگاه سازد.
- محصل باید کار خانگی را به وقت معین تسلیم استاد مضمون نماید.
- محصل مکلف به تسلیم نمودن کارخانگی بصورت چاپی و تایپی است.
- محصل برای نوشتن کارخانگی خود از رهنمودی که در ضمیمه این کورس پالیسی است استفاده نماید.
- در صورت از محصل خواسته شود که کارخانگی خود را به شکل سیمینار ارائه نماید، وی مکلف به ارائه آن می باشد.

شیوه نوشتن کارخانگی:

برای بهبود و نهادینه سازی معیار های نوشتاری، محصل مکلف است که از شیوه ارجاع دهی و نوشتاری APA پیروی نماید. شیوه ارجاع دهی را محصلان می توانند از استاد مربوطه اخذ نمایند.

معیار امتیاز دهی:

برای ارزیابی عملکردهای محصلان در نوشتن مقاله «کارخانگی» و ارائه سیمینارهای علمی میکانیزم های مشخص برای آن ها تعریف گردیده است که می توانند از استاد مربوطه اخذ نمایند.

ارزیابی استاد مضمون:

محصلان در جریان سمستر حق دارند که استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند. برگه ارزیابی «ارزیابی خودی» از طرف استاد مضمون در هفته های نخست شروع سمستر و در اواخر سمستر، خود را مورد ارزیابی قرار می دهد. بناً از محصلان محترم خواهشمندیم که بر اساس اصل شایستگی و بی طرفی، استاد مضمون را مورد ارزیابی قرار دهند.

اصل صداقت علمی:

ارزش کارهای علمی و تحقیقی، در رعایت نمودن اصل صداقت آنها است. برای ایجاد یک فضای کاملاً علمی و محیط معیاری آموزشی محصلان مکلف به دوری از موارد زیر اند:

- نقل کردن
  - استفاده عمدی یا اقدام به استفاده از حيله گری
  - فریب کاری و استفاده از کارخانگی دیگران منحصت کارخانگی خود
  - جعل عمدی هر گونه اطلاعات و یا نقل قول ها
  - سرقت ادبی – آگاهانه وانمودکردن کلمات و یا ایده های دیگران به عنوان کار شخصی خود
  - زمینه سازی و عدم شفافیت – یا – کمک و تلاش آگاهانه برای یک عمل نادرست
- محصل که مرتکب به اعمال فوق شود، نظر به تخطی انجام شده در نخست، وظیفه خانگی وی صفر می گردد. در قدم دوم اگر تخطی عامدانه ثابت شود، امکان ناکام شدن وی در این کورس می باشد.

اصل آزادی علمی:

برای رشد افکار و مطرح شدن ایده های جدید، محصلان ترغیب و تشویق می شوند تا به تبادل نظر و مباحثه های علمی در داخل صنف بپردازند. اصل آزادی علمی، از مهمترین معیارهای مکان های آکادمیک شمرده می شود. بناً از تمام محصلان توقع می رود که به حقوق، نظریات، دیدگاه ها، مواد ارائه شده در این کورس، احترام بگذارند. نظریات تمام محصلان قابل احترام می باشد، هیچ محصل، حق تمسخر و توهین را ندارد. با اینکه هر محصل حق نقد و تحلیل علمی را دارد.

اصل رعایت حقوق افراد دارای معلولیت:

محصلان که دارای معلولیت فیزیکی، یادگیری و یا غیره هستند قبل از شروع درس با استاد یا اداره مربوطه در مورد نیازمندیهای خود صحبت نمایند. استاد و یا هم اداره مربوطه در حد توان خود مکلف به فراهم سازی امکانات و سهولت ها می باشد.

درس های جبرانی:

محصلان باید بدانند که سیستم آموزشی ما بر اساس کزیدت، ایجاب می نماید که هر گاه استاد مضمون نتواند به درس خود برای یک یا چند جلسه حاضر شود، درس «های» جبرانی برگزار کند. در این صورت محصل مکلف است به وقت تعیین شده از طرف استاد و یا هم دیپارتمنت مربوطه به صنف حاضر شود، در صورت غیر حاضری، محصل به درس های جبرانی در قسمت حاضری و امتیازات طبق معیارهای آموزشی برخورد صورت خواهد گرفت.

جدول دروس جبرانی

کزیدت	زمان و مکان			بحث کننده	موضوع درس
	مکان	ساعت	روز		

حفاظت از دارایی های عامه نهادهای تحصیلی

محصلان مکلف اند تا از تمامی دارایی های منقول، غیر منقول، مادی و معنوی در سطوح متفاوت (فردی، جمعی و سازمانی) حفاظت نمایند. تمام محصلان مکلف اند که از اسناد علمی و حقوقی نهادهای تحصیلی در هر سطح آن، حفاظت نمایند. بطور مثال: محصل در حفاظت از چوکی، میز، دیوارهای صنف، لکچرنوت ها، کتاب ها، ساحات سبز و غیره کوشا باشد.

قوانین، لوایح، مقررات و استراتیژی پلان ها:

محصل حق دارد که از تمام قوانین، لوایح و مقررات که در سطوح مختلف (پوهنتون، پوهنچی و دیپارتمنت) مری الاجرا است، بداند. مهم ترین موارد که در این زمینه برای یک محصل لازم است که بداند: قانون تحصیلات عالی؛ مقررہ نظم و دسپلین؛ مقررہ امتحان؛ طرز العمل سیستم آموزشی کریدت؛ پالیسی منع آزار و اذیت جنسی؛ استراتژیک پلان ها و....

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنخی اطلاع می دهد.
- اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

تکالیف متوجه استاد مضمون:

- استاد مضمون مکلف است که غیر حاضری نداشته باشد، در صورت که نمی تواند به درس حاضر شود، استاد مضمون باید که درس جبرانی برای صنف برگزار نماید و محصلان مکلف به اطاعت از استاد مضمون اند که هر زمانی صنف جبرانی برگزار نماید، اشتراک فعال داشته باشند.
- استاد مضمون مکلف به ترتیب و روشن نمودن مواد درسی است. مواد درسی باید قابل دسترس باشد، در صورت که مواد در اختیار همه قرار ندارد استاد با کمک و همکاری محصلان، دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون اقدام به تهیه مواد درسی نماید.
- استاد مضمون مکلف است که در روز اول درسی خود برنامه درسی «کورس پالیسی» را برای محصلان تشریح نماید. استاد مضمون از همه فعالیت ها و مکلفیت ها برای محصلان در این مضمون مد نظر گرفته است توضیحات لازم ارایه نماید.
- استاد مضمون مکلف به ارزیابی خودی است. استاد مضمون بعد از ارزیابی نتایج را با امر دیپارتمنت و محصلان شریک سازد، تا در صورت لزوم دید مشوره ها و همکاری های لازم انجام یابد.

- استاد مضمون مکلف است که محصلان را به رعایت و اطاعت از قانون اساسی، قانون تحصیلات عالی، معیارها، مقررہ ها و اصول اخلاقی در سطح نهادهای تحصیلی، اساسات و معیارهای مهم دیگر که بیانگر اصل مبارزه فساد، افراط گرایی و ... است، نماید.
  - استاد مضمون، محصلان را از رفتارهای (آزار و اذیت، تبعیض، تعصب و ...) که در قوانین و مقررہ های نافذہ کشور پیش بینی شده اند بشکل عمومی باخبر سازند.
  - استاد مضمون، محصلان را به حفاظت از محیط زیست، که شامل صنف، فضای عمومی در سطح پوهنچی و پوهنتون می شود، ترغیب نماید.
  - استاد مضمون، محصلان را آگاه سازند تا از دارایی های عامه (چوکی، میز، صنف، ساحات سبز و ...) به شکل که شخصیت شان ایجاب می کند، حفاظت نمایند.
  - استاد مضمون، مکلف است که تمام امتیازات که متوجه محصلان می باشد در وقت معینہ به محصلان و اداره مربوطه اعلام بدارد.
- اداره پوهنخی در زمینہ مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته				نتایج متوقعه مضمون	سازمان
توانایی های تحلیلی و منطقی فارغان - ایجاد ظرفیت منحنیت تحلیل گر مسائل اجتماعی و برنامه های توسعه وی نظام آموزشی تحلیل اثرات مثبت ارتقاء علمی بالای نظام معارف کشور و رابطه متقابل آن با سایر نظام های آموزشی تحلیل منطقی پالیسی و پلانگذاری مؤثر در پیشرفت نظام معارف و تحصیلات عالی کشور	توانایی های کاربردی محصلان خلق ظرفیت در انجام تحقیقات بنیادی و کاربردی به منظور ارتقاء نظام معارف کشور خلق ظرفیت منحنیت برنامه ریز و پلان گذار، پالیسی ساز مسائل اجتماعی و نظام آموزش کشور توانایی استفاده از تکنالوژی معلوماتی به شکل مؤثر آن در جهت تطبیق نتایج تحقیقات	توانایی های نظری محصلان داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور و سایر کشورها چشم انداز علمی و عادلانه در شرایط فعلی کشور درک تئوری های معاصر آموزشی برای بهبود نظام معارف	شایستگی های فارغان داشتن دیدگاه مناسب برای آینده معارف و تحصیلات عالی کشور توأم با درک اولویت ها و حفظ اعتبار آنها خلق ظرفیت برای مشاور شدن برای سازمان های دولتی و خصوصی در مطابقت با تمهیل قوانین نافذ ایجاد ذهنیت خدمت گزاری به كافة ملت		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2.9	3	3	۱ آشنا ساختن محصلین با واقعیت های جامعه افغانی	
3	3	3	3	۲ آشنایی با مطلب که در قانون اساسی افغانستان وجود دارد و اقوام به رسمیت شناخته شده است	
3	2.8	3	3	۳ درک رویدادهای مهم به صورت گذرا در تاریخ معاصر افغانستان	
3	2.9	3	3	۴ فهم مسایل دوران شکل گیری قدرت و ایجاد کابینه توسط ریس جمهور کرزی	
3	2.8	3	3	۵ فهم مسایل مربوط به وضعیت و شرایط کنونی اقتصاد افغانستان	
3	2.88	3	3	مجموع	
2.97				اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک				۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع	
1- آرنی، جارج. (1382). افغانستان گذرگاه کشور گشایان. مترجمان: یوسف علمی و حبیب الرحمن هاله، کابل: انتشارات: میوند.	منابع
2- انصاری، فاروق. (1392). فشرده ی تاریخ افغانستان. کابل، نهاد ارتقای دانش.	
3- بیلو، هنری والتر. (1391). پژوهشی در باره قوم شناسی افغانستان. ترجمه: دکتر لعل زاد، کابل: انتشارات: سعید.	
4- رسولی، یاسین. (1389). پاسخ سنت به سکولاریسم در افغانستان. تهران: انتشارات عرفان.	
5- سجادی، عبدالقیوم. (1391). جامعه شناسی سیاسی افغانستان. کابل: انتشارات: فرهنگ.	
6- شهرانی، عنایت الله. (1391). تاریخچه اقوام در افغانستان. کابل: انتشارات: کاروان.	
7- غبار، میر غلام محمد. (1390). افغانستان در مسیر تاریخ. تهران: انتشارات: عرفان.	
8- فرخ، سید مهدی. (1376). تاریخ سیاسی افغانستان. قم: انتشارات: احسانی (بغلانی).	
9- فرهنگ، میر محمد صدیق. (1390). افغانستان در پنج قرن اخیر. تهران: انتشارات عرفان.	
10- فصیحی، ابوالفضل. (1393). دولت سازی. کابل: انتشارات: امیری. پ	

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام سیاسی اسلام

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنخی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	نظام سیاسی اسلام
کود مضمون:	SL-IC 0501
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون:

نظام سیاسی اسلام از جمله نظام هایست که امروزه بیشتر از هر زمان دیگر دوچار شبهات و تاخت و تاز قرار گرفته و حتی منجر به شیوع مفکوره پوچ جدائی دین از سیاست میان بعضی از مسلمانان نا آگاه گردیده است. در این نظام که در سمستر های پنجم تدریس می شود، محصلان در ختم این سمستر شناخت و معلومات کلی و مستدل را در مورد دلایل اثبات را بطنه مستحکم دین و سیاست ، اصول و مبانی ساختار سیاسی و اهداف نظام سیاسی در اسلام حاصل نموده و در نتیجه خواهند دانست که . دولت در نظام سیاسی اسلام چگونه تشکیل می شود؟ حقوق و وظایف رئیس دولت چیست؟ مکلفیت های رعیت کدام ها اند ؟ چگونه دولت اسلامی ارتباطات خویش را با دولت های دیگر باید قایم سازد؟ و همچنان در مورد جنگ و صلح و اهمیت آن در اسلام و اینکه چگونه اسلام صلح را تأمین نموده و گونه های مختلف صلح، صلح با تمام کشور های جهان طبق شروط و اهداف آن چگونه تحقق می یابد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفهوم سیاست ، نظریه سیاسی اندیشه اسلامی در منظومه نظام سیاسی اسلام ، شناخت اساسات نظام سیاسی اسلام حقوق و جایب رعیت و حاکم اسلامی .
- شناخت رابطه دین و سیاست از منابع شرعی و عقلی ، عوامل پندار جدایی دین و سیاست رابه اسلام و دموکراسی
- درک و شناخت منابع نظام سیاسی اسلام ، قوای متشکله و صلاحیت های هریک اهمیت شورای در نظام سیاسی اسلام
- شناخت طرق انتخاب حاکم اسلامی ، اسباب عزل و حکم خروج در برابر حاکم

- معرفت اصول تأمین عدالت اجتماعی، تعامل با اتباع غیرمسلمان و چگونگی رابطه دولت اسلامی با دولت های غیر اسلامی، حالات صلح و جنگ .

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار - محتویات مضمون: مفهوم نظام سیاسی در اسلام

- مبانی نظام سیاسی اسلامی
- ویژه گی های نظام سیاسی اسلامی
- اهداف نظام سیاسی اسلامی
- اسلام و سیاست
  - دلایل اثبات وجود نظام سیاسی در اسلام
  - عوامل جدائی دین از دولت یا سیاست
  - پیامد های جدائی دین از سیاست
  - اسلام و دموکراسی

فصل دوهم: دولت در نظام سیاسی اسلامی

- تعریف دولت
- عناصر متشکله دولت
- ارکان دولت
- فصل سوم: وظایف دولت در نظام سیاسی اسلام
  - تحکیم شریعت و عدالت اجتماعی.
  - تأمین امنیت
  - تأمین آزادی های عمومی
  - اقامه عدالت
  - دفاع از حریم دولت

- امر به معروف و نهی از منکر
  - جمع آوری زکات
  - نشر دعوت
  - تأمین حقوق رعیت و واجبات رعیت در برابر دولت
  - تأمین خدمات و سهولت زندهگی برای مردم
  - فراهم نمودن زمینه تربیت و تعلیم برای همه
- فصل چهارم: روابط دولت
- روابط دولت اسلامی با دولت های اسلامی
  - روابط دولت اسلامی با دولت های غیر اسلامی
- فصل پنجم: صلح در نظام سیاسی اسلام
- تعریف صلح
  - شروط صلح
  - اهمیت صلح در اسلام
  - انواع صلح
  - نماد های صلح در اسلام.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						شماره
6. انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم اسطه در دست انسان، با درود، دعا، و جامعه انسانی، و بیهوده گری، سالم، انعمت آفریننده عالم هستیم.	5. بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	4. ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتدی بر دلایل نقلی و عقلی با سبب، آنگاه حکمت ها، هم معضله.	3. تربیه کادر های متخصص، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	2. تربیه جوانان آگاه، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	1. شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر.	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	
1	2	1	2	3	4	1
1	2	1	3	2	3	2
1	1	2	2	3	3	3
	1	1	2	2	3	4
1	2	2	1	3	3	5
مجموع						
						۱= کمترین مطابقت
						۲= مطابقت نسبی
						۳= مطابقت کامل

منابع یا مأخذ:	
نظام سیاسی اسلام – دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
1. استاد سیاف، دین و دولت (اصول نظام سیاسی اسلام) 2. سنهوری، عبدالرازق (1389)، نظریه دولت در فقه اهل سنت، 3. قرضاوی، یوسف (1384)، اصول فقه سیاسی اسلام، 4. محسنی، آصف (1353)، فقه سیاسی اسلام کتابفروشی جعفری، تهران 5. الرحمن، گوهر، اسلامی سیاست 6. خلاف، عبدالوهاب، سیاست شرعی	2. مأخذ کمکی

مفردات درسی تاریخ قرون جدید افغانستان (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ قرون جدید افغانستان
کود مضمون:	Ed.Hi 0643
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

مضمون تاریخ قرون جدید افغانستان از جمله مضامین اختصاصی رشته تاریخ است و بنابر محتوا و ارزش آن در دو سمستر پنجم و ششم دیپارتمنت تاریخ طی دو کریدیت تدریس می‌گردد. با خواندن و سپری نمودن این مضمون محصلان با وقایع و حوادث تاریخی افغانستان در قرون جدید از تجزیه افغانستان به دست صفویان، بابریان هند و شییبانی‌ها، دولت محلی هوتکیان و از چه‌گونگی برآمدن و قدرت‌مند شدن نادر افشار و پیامد آن بر اوضاع افغانستان؛ و نیز از وضع فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور در این دوران آشنا شده و قادر خواهند بود تا تاریخ این دوره را با رویکرد انتقادی درک و تحلیل نمایند. خواندن این تاریخ می‌تواند محصلان را در فهم بخش عمده‌ی از تاریخ کشور کمک نماید. محتوای این مضمون در سمستر ششم به واقع مطالعه تاریخ افغانستان از قرن شانزدهم تا قرن هجدهم (1505-1747 م) می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی باچگونگی تجزیه افغانستان در نتیجه حملات دولت‌های خارجی؛
- شناخت اوضاع کشور در دوران تجزیه به دست صفویان، بابریان و شییبانی‌ها؛
- آشنایی با حکومت‌های محلی هوتکی‌ها؛
- درک تاریخ اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی افغانستان در قرن شانزدهم و هجدهم؛
- تحلیل چه‌گونگی قدرت‌گیری نادر افشار و میراث حکومت او، خاصه برای افغانستان؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه آن و دیدن از آثار تاریخی قرون جدید افغانستان؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از تاریخ قرن شانزدهم و هجدهم افغانستان؛

برنامه درسی مضمون (فصلها و زیرفصلها)

- تجزیه و انحطاط افغانستان در اثر نفوذ دولت‌های خارجی
- مبارزه مردم افغانستان در برابر تجاوزات خارجی
- افغانستان و دولت شیپانی ماورالنهر
- افغانستان و دولت صفوی ایران
- افغانستان و دولت بابری هند
- جنبش روشانیان
- حکومت محلی هوتکی قندهار
- حمله غلجایی‌ها در ایران و پیامدهای آن
- حکومت نادر افشار و میراث حکومت او برای افغانستان
- جایگاه افغان‌ها در حکومت نادر افشار
- اوضاع فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی افغانستان در قرون جدید (1505-1747م)

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
  - کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

- آزمون وسط سمستر (20) %
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60) %
- مجموع ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۴۷}، سرقت علمی^{۴۸} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁴⁷ Wrong Citation

⁴⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						مضمون	کلاس
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله بی‌طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	2	1	2	3	آشنایی باچگونگی تجزیه افغانستان در نتیجه حملات دولت‌های خارجی	۱
2	3	2	2	2	3	شناخت اوضاع کشور در دوران تجزیه به دست صفویان، بابریان و شیانی‌ها؛	۲
3	3	3	1	3	3	آشنایی با حکومت‌های محلی هوتکی‌ها؛	۳
2	1	2	3	1	2	درک وضع اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی افغانستان در قرن شانزدهم و هجدهم؛	۴
2	2	2	3	2	3	تحلیل چه‌گونگی قدرت‌گیری نادر افشار و میراث حکومت او، خاصه برای افغانستان؛	۵
2.2	2.2	2.2	2	2	2.8	مجموع	
2.23						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. حبیبی، عبدالحی. (1389). افغانستان از قدیم ترین ایام تا خروج چنگیز خان. تهران: انتشارات پیک ایران.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ کمکی
2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی.	
3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر.	
4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید.	
5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا.	
6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل.	
7. ریاضی، محمد یوسف. (1357). عین الوقایع. کابل انتشارات میوند.	
8. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان.	
9. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب.	
10. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	

مفردات درسی تاریخ ممالک آسیایی قرون جدیده (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ ممالک آسیایی قرون جدیده (2)
کود مضمون:	Ed.Hi.0644
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح فشرده مضمون

تاریخ ممالک آسیایی در قرون جدیده از جمله مضامین تخصصی رشته تاریخ می‌باشد و بنابر محتوا و ارزش آن در دو سمستر تدریس می‌شود. با خواندن و سپری نمودن این مضمون محصلان با تاریخ کشورهای آسیایی در قرون جدیده آشنا می‌شوند. خواندن این تاریخ می‌تواند محصلان تاریخ را در فهم بخش عمده‌ی از تاریخ کشورهای آسیایی کمک نماید. محتوای این مضمون در سمستر ششم مطالعه تاریخ ترکیه عثمانی، جاپان، هندو چین، خاور میانه و اندونیزیا می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- تحلیل مهم‌ترین رخدادهای تاریخی در ممالک آسیایی در دوران استعمار.
- آشنایی با حوادث و رویدادهای تاریخی ممالک آسیایی در آغاز قرون جدیده؛
- آگاهی از تاریخ اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ممالک آسیایی در قرون جدیده؛
- شناخت تحولات و اوضاع جاپان و ترکیه عثمانی در دوران جدیده؛
- آشنایی با تاریخ قرون جدیده کشورهای خاورمیانه، هندوچین و اندونیزیا؛
- شناخت علل وابستگی سیاسی و اقتصادی درازمدت برخی از کشورهای آسیایی در قرون جدیده.

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار تاریخی قرون جدیده؛

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- جاپان در قرون جدید
- اندونیزیا در قرون جدید
- هندوچین در دوره جدید
- خاورمیانه در قرون جدید
- ترکیه عثمانی در قرون جدید

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۴۹}، سرقت علمی^{۵۰} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

⁴⁹ Wrong Citation

⁵⁰ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس ملی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌بی‌طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	1	1	1	1	1	تحلیل مهم‌ترین رخداد‌های تاریخی در ممالک آسیایی در دوران استعمار.	۱
2	1	1	3	2	1	آشنایی با حوادث و رویداد‌های تاریخی ممالک آسیایی در آغاز قرون جدید؛	۲
3	2	1	2	3	1	آگاهی از تاریخ اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی ممالک آسیایی در قرون جدید؛	۳
2	2	1	2	1	1	شناخت تحولات و اوضاع جاپان و ترکیه عثمانی در دوران جدید؛	۴
2	2	1	1	1	1	آشنایی با تاریخ قرون جدید کشورهای خاورمیانه، هندوچین و اندونزی؛	۵
1	1.8	1.6	1	2.8	1.6	مجموع	
1.63						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. دورانت، ویل. (1378). مشرق زمین، گهواره تمدن. مترجمان: احمد آرام و احمد بطحائی، ایالات متحده امریکا: انتشارات علمی و فرهنگی.	مأخذ اساسی
1. اسپنسر، ویلیام. (1394). سرزمین و مردم ترکیه. مترجم: علی اصغر بهرام بیگی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب. 2. لاپیدوس، ایرام. (1394). تاریخ جوامع اسلامی. مترجم: علی بختیاری زاده. تهران: نشر اطلاعات. 3. پیرنیا، حسن (مشیرالدوله). (1395). تاریخ کامل ایران. تهران: انتشارات پر. 4. صفوی، سیدیحیی. (1393). مجموعه کتاب‌های جهان اسلام. تهران: انتشارات امیر کبیر. 5. طلوعی، محمود. (1377). فرهنگ جامع سیاسی. تهران: نشر علم. 6. نهرو، جواهر لعل. (1382). نگاهی به تاریخ جهان. ترجمه محمود تفضلی، تهران: انتشارات امیر کبیر. 7. بلنيسکی، آ. (1371). خراسان و ماورالنهر (آسیای میانه). ترجمه پرویز ورجاوند. تهران: مرکز اسناد فرهنگی آسیا. 8. دولاندلن، شارل. (1392). تاریخ جهانی. ترجمه احمد بهبهش، تهران: دانشگاه تهران. 9. سعیدیان، عبدالحسین. (1389). کشورهای جهان. مشهد: چاپ‌خانه جام.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ اوقیانوسیه

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ اوقیانوسیه
کود مضمون:	Ed.Hi.0646
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح فشرده مضمون

تاریخ اوقیانوسیه یکی از مضامین تخصصی رشته تاریخ است که بنابر ارزش و محتوای آن در دو کریدیت جدیداً در نصاب تحصیلی رشته تاریخ اضافه گردیده و در سمستر ششم تدریس می‌شود. خواندن این مضمون محصلان تاریخ را قادر می‌سازد تا در باره تاریخ و تحولات اوقیانوسیه که شامل استرالیا و زیلاند جدید است آگاهی حاصل نموده و تحولات تاریخی آن را درک و تحلیل نمایند. بنابراین محتوای این مضمون در سمستر ششم مطالعه تاریخ استرالیا و زیلاند جدید می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با تاریخ اوقیانوسیه؛
- شناخت تحولات تاریخی استرالیا و زیلاند جدید؛
- کسب مهارت در زمینه تدریس تاریخ اوقیانوسیه؛
- تحلیل چشم انداز تاریخی روابط افغانستان و اوقیانوسیه؛
- کسب مهارت در زمینه الگو برداری از تحولات در تدریس تاریخ و منابع تاریخی اوقیانوسیه؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از تاریخ اوقیانوسیه؛

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- جغرافیای طبیعی و تاریخی استرالیا
- کشفیات جغرافیایی
- کشف استرالیا
- بومیان استرالیا
- تمدن
- استرالیا تحت سلطه بریتانیا
- استرالیا و کشورهای مشترک المنافع
- استرالیا پس از جنگ جهانی دوم
- استقلال استرالیا
- سیاست داخلی و خارجی پس از استقلال
- استرالیا و بریتانیا
- زیلانند جدید
- پیشینه مناسبات افغانستان با استرالیا و زیلانند جدید
- فرهنگ و جامعه
- اقتصاد و سیاست

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۵۱}، سرقت علمی^{۵۲} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁵¹ Wrong Citation

⁵² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کامپی
1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله بی‌طرفی مورخ.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویت حس انسان دوستی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	6. تقویت تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	1	3	1	2	آشنایی با تاریخ اوقیانوسیه؛	۱
1	1	3	3	2	1	شناخت تحولات تاریخی استرالیا و زیلاند جدید؛	۲
2	2	3	1	3	2	کسب مهارت در زمینه تدریس تاریخ اوقیانوسیه؛	۳
1	2	2	1	1	1	تحلیل چشم انداز تاریخی روابط افغانهستان و اوقیانوسیه؛	۴
2	1	3	1	3	2	کسب مهارت در زمینه الگو برداری از تحولات در تدریس تاریخ و منابع تاریخی اوقیانوسیه؛	۵
1.4	1.6	2.4	1.8	1.6	1.6	مجموع	
1.73						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات درسی تاریخ معاصر اروپا (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر اروپا (1)
کود مضمون:	Ed.Hi.0645
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح فشرده مضمون

مضمون تاریخ معاصر اروپا یکی از مضمون‌های اختصاصی رشته تاریخ بوده و بنابر محتوا و ارزش آن در سمستر ششم، هفتم و هشتم در هر سمستر طی سه کریدیت در رشته تاریخ تدریس می‌گردد. خواندن این مضمون محصلان رشته تاریخ را با ویژه‌گی‌ها و تحولات تاریخ معاصر اروپا آشنا ساخته و محصلان را در درک درست از زوایای تاریک و روشن کمک می‌نماید. این دوره از تاریخ اروپا مطالب و بحث‌های آموزنده‌ی برای محصلان رشته تاریخ دارد. محتوای این مضمون در سمستر ششم مطالعه تاریخ معاصر اروپا (1789-1914م) از اواخر قرن هجدهم تا اوایل قرن بیستم (انقلاب کبیر فرانسه تا دوران صلح مسلح) می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با عوامل، جریان و پیامدهای انقلاب کبیر فرانسه و انقلابات 1848 اروپا؛
- شناخت از دوران حکومت ناپلئون و میراث آن برای فرانسه و سایر کشورهای اروپایی؛
- آشنایی با نظام‌های سلطنتی قرن نوزدهم اروپا؛
- آگاهی از روند اصلاحات در اروپا خاصه بریتانیا؛
- شناخت از زمینه‌ها و پیامد انقلاب صنعتی؛
- درک و تحلیل تحولات تاریخی اروپا در پایان قرن نوزدهم؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛

- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار و تحولات تاریخ معاصر اروپا؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- انقلاب کبیر فرانسه (عوامل، جریان و تأثیرات)
- نقش رهبری در انقلاب فرانسه
- نقش زنان در انقلاب فرانسه
- اصلاحات مجلس مؤسسان فرانسه
- استقرار نظام جمهوری
- نتایج انقلاب فرانسه
- حکومت کنسولی ناپلئون
- امپراتوری ناپلئون
- وضع اروپا پس از سقوط ناپلئون
- قرن نهم و احیای دوباره نظام سلطنتی
- نهضت‌های آزادی خواهی
- اصلاحات در بریتانیا
- انقلاب‌های سال 1848 در اروپا
- پیروزی ناسیونالیسم (وحدت ایتالیا و وحدت آلمان)
- انقلاب صنعتی
- کشورهای اروپایی بین سال‌های (1850-1914)

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورش آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۵۳}، سرقت علمی^{۵۴} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁵³ Wrong Citation

⁵⁴ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله بی‌طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	3	2	2	2	آشنایی با عوامل، جریان و پیامدهای انقلاب کبیر فرانسه و انقلابات 1848 اروپا؛	۱
2	2	3	2	2	2	شناخت از دوران حکومت ناپلئون و میراث آن برای فرانسه و سایر کشورهای اروپایی؛	۲
1	2	2	2	2	2	آشنایی با نظام‌های سلطنتی قرن نوزدهم اروپا؛	۳
2	2	2	3	3	2	آگاهی از روند اصلاحات در اروپا خاصه بریتانیا؛	۴
2	2	2	2	3	2	شناخت از زمینه‌ها و پیامد انقلاب صنعتی؛	۵
1.8	2	2.2	2.2	2.4	2	مجموع	
2.1						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اقتصادی اسلام

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهنځی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	نظام اقتصادی اسلام
کود مضمون:	SL-IC 0601
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

اقتصاد به عنوان شاه‌رگ حیات بشری از ضرورت‌های مبرم بشر است. دین مقدس اسلام نه تنها در مورد نظام اقتصادی از خود احکام دارد، بلکه یکی از مهمترین عرصه‌های عبادت در اسلام عبادت مالی می‌باشد. بر همین اساس است که نظام اقتصادی اسلام در سمسترهای ششم در قالب کاریکولم ثقافت اسلامی تدریس می‌شود. محصلان بعد از ختم این سمستر معلومات کلی را در مورد نظام اقتصادی اسلام و سایر مکاتب معروف اقتصادی، مال و اهمیت و هدف آن در اسلام، انواع مالکیت، عواید و مصارف مال و شروط استفاده و جمع‌آوری حاصل نموده و در نتیجه طبق رهنمودهای اسلام در تطبیق اندوخته‌هایش در بهبود اقتصادی فردی و اجتماعی تلاش همگانی نماید.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم کلی مباحث نظام اقتصادی اسلام و کسب معلومات مقایسوی از مکاتب اقتصادی وضعی.
- درک تفاوت‌های اساسی مکاتب اقتصادی سوسیالزم و کاپیتالزم با نظام اقتصادی اسلام در موضوعات درآمد، مصرف و توزیع سرمایه.
- شناخت انواع مالکیت و خصوصیات هر یک در نظام‌های اقتصادی اسلام.
- معرفت اسباب مشروع مالکیت خصوصی و اسباب محرمه مالکیت در اسلام، شناخت انواع ربا، احکام و فلسفه حرمت آن و اجناس ربوی.
- شناخت انواع شرکت‌های مشروع، آشنایی با انواع بیمه حکم آن.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول: پیشگفتار- محتویات مضمون

- مفهوم اقتصاد اسلامی
- تاریخ تدوین اقتصاد اسلامی
- اهمیت اقتصاد اسلامی
- ✓ اصول و مصادر اقتصاد اسلامی
- ✓ خصوصیات وویژه گی های اقتصاد اسلامی
- ✓ ارتباط اقتصاد با عبادت اسلامی
- ✓ بررسی و نقد نظام های اقتصادی معاصر و برتری نظام اقتصادی اسلام

فصل دوم: عواید دولت اسلامی (زکات، عشر، خراج، معادن، وقف و مالیات)

- نگاهی به مالکیت در اسلام
- انواع مالکیت
- اسباب مالکیت در اقتصاد اسلامی
- تعریف عقد شروط ارکان و انواع آن
- بیع و شراء
- ✓ تعریف بیع، شروط، ارکان و انواع آن
- ✓ بیع مشروع (سلم اجاره ..) و بیع نا مشروع { اشاره به احتکار و ربا نیز صورت گیرد }
- ✓ خیارات در بیع
- ✓ اجاره ،هبه ، وصیت،
- شراکت و انواع آن
- ✓ عنان- وجوه - ابدان - مضاربت - مزارعت و مساقات - مفاوضه - بانکداری - بیمه
- ✓ حقوق کارگر و کارفرما
- عقود تبرعات : وصیت هبه با ذکر ارکان و شروط آن- قرض حسنه
- عقود امانات : عاریه - ودیعه - رهن

فصل سوم : مصارف مال

- مصارف مشروع و نا مشروع
- نفقه
- ✓ تعریف، شروط و انواع آن
- زکات { اشاره به علاج فقر با زکات مهم است }
- صدقات و کفارات

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	تعداد
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	2	1	2	3	آشنایی کامل با مفاهیم کلی مباحث نظام اقتصادی اسلام و کسب معلومات مقایسوی از مکاتب اقتصادی وضعی.	1
1	2	1	2	2	3	درک تفاوت های اساسی مکاتب اقتصادی سوسیالزم و کاپیتالزم با نظام اقتصادی اسلام در موضوعات درآمد ، مصرف و توزیع سرمایه	2
1	1	3	1	3	3	شناخت انواع مالکیت و خصوصیات هریک در نظام های اقتصادی اسلام.	3
1	3	1	2	2	3	معرفت اسباب مشروع مالکیت خصوصی و اسباب مجرمه مالکیت در اسلام ، شناخت انواع ربا ، احکام و فلسفه حرمت آن و اجناس ربوی .	4
1	2	2	1	2	3	شناخت انواع شرکت های مشروع ، آشنایی با انواع بیمه حکم آن .	5
1	1.8	1.8	1.4	2.2	3	مجموع	
						۳= مطابقت کامل	
						۲= مطابقت نسبی	
						۱= کمترین مطابقت	

منابع یا مأخذ:	
1. مأخذ اساسی	نظام اقتصادی اسلام – دیپارتمنت ثقافت اسلامی
2. مأخذ کمکی	<p>1. صدر، باقر، 1393، اقتصاد ما، انتشارات دارالصدر</p> <p>2. عثمانی، تقی (1394)، اقتصاد اسلامی، دیجیتال</p> <p>3. عبدالعزیز، نعمانی، نظام اقتصادی اسلام</p> <p>4. مطهری، مرتضی (1380)، نظریه اقتصادی،</p> <p>5. طهماسی، مبادی علم اقتصاد، انتشارات خجسته</p> <p>6. قرضاوی، یوسف، مبادی اقتصاد اسلامی</p>

پوهنځی تعلیم و تربیه

رشته تاریخ

مفردات درسی

صنف چهارم

مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر افغانستان (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر افغانستان (1)
کود مضمون:	Ed.Hi 0748
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

مضمون تاریخ معاصر از مضمون‌های تخصصی رشته تاریخ است که در دو کریدیت در سمسترهای هفتم و هشتم در هر سمستر طی دو کریدیت تدریس می‌شود. محصلان با مطالعه و سپری نمودن این مضمون، از تاریخ معاصر افغانستان از تأسیس حکومت جدید افغانی به رهبری احمدشاه ابدالی تا به قدرت رسیدن حبیب الله خان معلومات کسب کنند. آگاهی از رویداد و حوادث تاریخی این دوره می‌تواند به شکل‌گیری آگاهی و تجربه تاریخی محصلان کمک کند. سپری نمودن این مضمون محصلان را قادر می‌سازد تا تحلیل و فهم همه جانبه از اوضاع و نوع ساختارهای سیاسی و اجتماعی این دوره افغانستان داشته باشند و با آگاهی از این تجربه تاریخی می‌توانند در بهبود و شکل دهی ساختارهای جدید در جامعه کمک نمایند. محتوای این مضمون در سمستر هفتم مطالعه رویدادها و تحولات تاریخ معاصر افغانستان از سال 1747 تا 1901م می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- کسب معرفت علمی جهت تقویت روی‌کرد عقلانی نسبت به تاریخ معاصر کشور؛
- تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی افغانستان برای حال و آینده؛
- تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر افغانستان؛
- درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر کشور؛
- شناخت متون و پارادایم غالب بر تاریخ‌نگاری معاصر افغانستان؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون‌صنفي جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛

- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار و وقایع تاریخ معاصر افغانستان؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- چگونه گی تأسیس دولت درانی‌ها
- سلطنت احمدشاه ابدالی (1773-1747)
- حکومت تیمور شاه (1773-1793)
- بررسی حکومت هشت ساله زمان شاه (1793-1801)
- شناخت حکومت اول شاه محمود (1801-1804)
- شناخت پادشاهی اول شاه شجاع (1804-1809)
- بررسی حکومت دوم شاه محمود (1809-1818)
- وضع اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در زمان ابدالیان
- زوال خانواده داری و ظهور بارگزیایی‌ها در رأس قدرت (1818-1834)
- اعلام امارت دوست محمد خان (1834-1839)
- اشغال افغانستان توسط انگلیس و سلطنت دوم شاه شجاع (1839-1842)
- ظهور مجدد دوست محمد خان در رأس قدرت به پشتیبانی انگلیس (1843-1863)
- حکومت و سیاست سلطنت اول شیرعلی خان (1863-1866)
- سلطنت‌های زود گذر افضل خان و اعظم خان (1866-1868)
- حکومت و سیاست دوم شیر علی خان (1868-1878)
- تجاوز دوم انگلیس بر افغانستان و سلطنت یعقوب خان (1878-1880)
- وضع فرهنگی و اجتماعی افغانستان قرن نهم
- دوره سلطنت عبدالرحمان خان (1880-1901)
- وضع اقتصادی افغانستان از شروع قرن نهم تا آغاز قرن بیست

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورش آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست⁵⁵، سرقت علمی⁵⁶ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁵⁵ Wrong Citation

⁵⁶ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	مهمی
6. تقویة تفکر انتقادی و و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	3	2	2	2	کسب معرفت علمی جهت تقویت روی کرد عقلانی نسبت به تاریخ معاصر کشور؛	۱
3	3	2	2	2	1	تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی افغانستان برای حال و آینده؛	۲
2	2	3	1	2	2	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر افغانستان؛	۳
2	3	2	2	2	1	درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر کشور؛	۴
2	3	2	2	3	2	شناخت متون و پارادایم غالب بر تاریخ‌نگاری معاصر افغانستان؛	۵
2.4	2.8	2.4	1.8	2.2	1.6	مجموع	
2.2						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. فرهنگ، میر محمد صدیق. (1390). افغانستان در پنج قرن اخیر. تهران: انتشارات عرفان.	مأخذ اساسی
1. انصاری، فاروق. (1392). فشرده ی تاریخ افغانستان. کابل، نهاد ارتقای دانش. 2. حبیبی، عبدالحی. (1373). جنبش مشروطیت در افغانستان. کابل انتشارات میوند. 3. رسولی، یاسین. (1389). پاسخ سنت به سکولاریسم در افغانستان. تهران: انتشارات عرفان. 4. رشتیا، سید قاسم. (1377). افغانستان در قرن نژدهم. پشاور: انتشارات: میوند. 5. سجادی، عبدالقیوم. (1391). جامعه شناسی سیاسی افغانستان. کابل: انتشارات: فرهنگ. 6. غبار، میر غلام محمد. (1390). افغانستان در مسیر تاریخ. تهران: انتشارات: عرفان. 7. فرخ، سید مهدی. (1376). تاریخ سیاسی افغانستان. قم: انتشارات: احسانی (بگلانی). 8. کاتب هزاره، ملا فیض محمد. (1390). سراج التواریخ. جلد اول و دوم، تهران: انتشارات: عرفان. 9. گریگوریان، وارتان. (1388). ظهور افغانستان نوین. مترجم: علی عالمی کرمانی، تهران: انتشارات: عرفان. 10. محمود، محمود. (1388). تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیسی در قرن نژدهم. جلد 1، مشهد: انتشارات: ترانه.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر ممالک آسیایی (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر ممالک آسیایی (1)
کود مضمون:	Ed.Hi.0749
تعداد کزیدیت:	3 کزیدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

تاریخ معاصر ممالک آسیایی از جمله مضامین تخصصی دپارتمنت تاریخ است که در طی دو کزیدیت در سمسترهای هفتم و هشتم درس داده می‌شود. خواندن این برای محصلان رشته تاریخ ارزش و سودمندی فراوانی دارد؛ زیرا با خواندن آن محصلان با تاریخ ممالک آسیایی، خاصه منابع تاریخی، سیر تغییرات و نوگرایی و مناسبات این کشورها با افغانستان آشنا شده و قادر می‌شوند تا تاریخ این کشورها را تدریس نموده و نیز در مورد آن تحقیق نمایند. محتوای این مضمون در سمستر هفتم مطالعه تاریخ معاصر ایران، ترکیه، ممالک عربی، هندوستان، چین، جاپان، کشورهای جنوب شرق آسیا، ویتنام، کامبوج، لائوس و برما بین دو جنگ جهانی می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت ماهیت و تحولات تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛
- تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی ممالک آسیایی برای حال و آینده؛
- تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛
- درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر ممالک آسیایی؛
- آگاهی از منابع تاریخی و سیر نوگرایی در ممالک آسیایی خاصه جاپان؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار و وقایع تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- بررسی پیامدهای جنگ جهانی اول بر کشورهای آسیایی
- ایران بین دو جنگ جهانی
- ترکیه بین دو جنگ جهانی
- کشورهای عربی
- هندوستان
- چین بین دو جنگ جهانی
- جاپان در میان دو جنگ جهانی
- کشورهای جنوب شرق آسیا در میان دو جنگ جهانی
- ویتنام در میان دو جنگ جهانی
- کامبوج، لائوس و برما بعد از جنگ اول جهانی

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد، اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست⁵⁷، سرقت علمی⁵⁸ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁵⁷ Wrong Citation

⁵⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. تقویة تفکر انتقادی و و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	3	3	2	2	2	شناخت ماهیت و تحولات تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛	۱
3	3	2	3	2	1	تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی ممالک آسیایی برای حال و آینده؛	۲
2	1	3	2	2	2	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛	۳
2	2	2	2	2	3	درک و تحلیل ویژگی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر ممالک آسیایی؛	۴
2	3	3	2	3	2	آگاهی از منابع تاریخی و سیر نوگرایی در ممالک آسیایی خاصه جاپان؛	۵
2.2	2.4	2.6	2.2	2.2	2	مجموع	
2.26						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. لاپیدوس، ایرام. (1394). تاریخ جوامع اسلامی. مترجم: علی بختیاری زاده. تهران: نشر اطلاعات.	مأخذ اساسی
1. اسپنسر، ویلیام. (1394). سرزمین و مردم ترکیه. مترجم: علی اصغر بهرام بیگی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب. 2. پیرنیا، حسن (مشیرالدوله). (1395). تاریخ کامل ایران. تهران: انتشارات پر. 3. صفوی، سیدیحیی. (1393). مجموعه کتاب‌های جهان اسلام. تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. طلوعی، محمود. (1377). فرهنگ جامع سیاسی. تهران: نشر علم. 5. نهر، جواهر لعل. (1382). نگاهی به تاریخ جهان. ترجمه محمود تفضلی، تهران: انتشارات امیر کبیر. 6. بلنيسکی، آ. (1371). خراسان و ماورالنهر (آسیای میانه). ترجمه پرویز ورجاوند. تهران: مرکز اسناد فرهنگی آسیا. 7. دورانت، ویل. (1378). مشرق زمین، گهواره تمدن. مترجمان: احمد آرام و احمد بطحائی، ایالات متحده امریکا: انتشارات علمی و فرهنگی. 8. دولاندن، شارل. (1392). تاریخ جهانی. ترجمه احمد بهبهش، تهران: دانشگاه تهران. 9. سعیدیان، عبدالحسین. (1389). کشورهای جهان. مشهد: چاپخانه جام.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر اروپا (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر اروپا (2)
کود مضمون:	Ed.Hi.0750
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح فشرده مضمون

مضمون تاریخ معاصر اروپا یکی از مضمون‌های اختصاصی رشته تاریخ بوده و بنابر محتوا و ارزش آن در سمستر ششم، هفتم و هشتم در هر سمستر طی سه کریدیت در رشته تاریخ تدریس می‌گردد. خواندن این مضمون محصلان رشته تاریخ را با ویژه‌گی‌ها و تحولات تاریخ معاصر اروپا آشنا ساخته و محصلان را در درک درست از زوایای تاریک و روشن کمک می‌نماید. این دوره از تاریخ اروپا مطالب و بحث‌های آموزنده‌ی برای محصلان رشته تاریخ دارد. محتوای این مضمون در سمستر هفتم مطالعه تاریخ معاصر اروپا (1914-1939م) در قرن بیستم (بین دو جنگ جهانی) می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با تاریخ معاصر اروپا بین دو جنگ جهانی؛
- درک عوامل و پیامدهای جنگ جهانی اول؛
- شناخت ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر اروپا؛
- آگاهی از پیدایی و ظهور فاشیسم و مخاطرات آن برای صلح و امنیت اروپا؛
- تقویت مهارت تدریس و تحقیق محصلان در زمینه تاریخ معاصر اروپا؛
- درک و تحلیل تحولات تاریخی اروپا در قرن بیستم؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛

- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از آثار و تحولات تاریخ معاصر اروپا؛

مفردات مضمون (فصلها و زیر فصلها)

- رقابت میان قدرت‌های سرمایه داری (1871-1914)
- روابط بین‌المللی (1871-1914)
- بحران بالکان و بحران در امپراتوری
- نظام ائتلافها، اتفاق و اتحاد مثلث
- صف‌آرایی قدرت‌ها
- بریتانیا و آلمان
- وضعیت اروپا در 1914 و دو کنفرانس لاهه
- جنگ جهانی اول (1914-1918)
- آلمان در میان دو جنگ جهانی (1918-1939)
- برآمدن هیتلر (1933-1939)
- انگلستان در سالهای (1918-1939)
- انگلستان در سالهای (1918-1939)
- رشد جنبش‌های آزادی‌بخش در مستعمرات و کشورهای وابسته انگلستان
- فرانسه میان دو جنگ جهانی (1918-1939)
- ایتالیا در فاصله دو جنگ جهانی (1918-1939)
- اسپانیا در فاصله دو جنگ جهانی (1918-1939)
- روسیه در سالهای (1918-1939)
- انقلاب اکتبر 1917، لنین و اقدامات وی
- حکومت استالین
- توتالیتاریزم و بحران عظیم اقتصادی سالهای (1929-1933 م)
- نابودی صلح (1935-1939) در اروپا

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۵۹}، سرقت علمی^{۶۰} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁵⁹ Wrong Citation

⁶⁰ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کد
6. تقویة تفکر انتقادی و و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	2	2	2	2	آشنایی با تاریخ معاصر اروپا بین دو جنگ جهانی؛	۱
3	2	3	2	2	2	درک عوامل و پیامدهای جنگ جهانی اول؛	۲
2	3	3	3	2	2	شناخت ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر اروپا؛	۳
2	3	2	3	3	2	آگاهی از پیدایی و ظهور فاشیسم و مخاطرات آن برای صلح و امنیت اروپا؛	۴
1	2	3	2	3	2	تقویت مهارت تدریس و تحقیق محصلان در زمینه تاریخ معاصر اروپا؛	۵
1.8	2.4	2.6	2.4	2.6	2	مجموع	
2.3						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

	منابع یا مأخذ
<p>1. فوگل، اشیپیل. (1396). تمدن مغرب زمین. ترجمه محمد حسین آریا، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p>	<p>مأخذ اساسی</p>
<p>1. پالمر، رابرت، روزول. تاریخ جهان نو. چاپ چهارم، جلد اول، مترجم: ابوالقاسم طاهری، تهران: انتشارات: امیر کبیر، 1383.</p> <p>2. پری، ماروین و دیگران. تاریخ جهان. چاپ دوم، جلد اول، مترجم: عبدالرحمان صدریه، تهران: انتشارات: فردوس، 1386.</p> <p>3. بابایی، پرویز. مکتب های فلسفی از یونان باستان تا امروز. تهران: انتشارات: نگاه، 1386.</p> <p>4. دورانت، ویل. تاریخ تمدن. چاپ سوم، جلد ششم، مترجمان: احمد آرام و امیر حسین آراین پور، تهران: سازمان انقلاب انتشارات اسلامی، 1370.</p> <p>5. دان، جان ام. عصر روشنگری. چاپ چهارم، مترجم: مهدی حقیقت خواه، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>6. فرد، غفاری. تاریخ اروپا (از آغاز تا پایان). چاپ اول، تهران: انتشارات: اطلاعات، 1387.</p> <p>7. گردر، یوستین. دنیای سوفی (داستانی در باره تاریخ فلسفه). چاپ دوم، مترجم: حسن کامشاد، تهران: انتشارات: نیلوفر، 1384.</p> <p>8. فروغی، محمدعلی. سیر حکمت در اروپا. جلد اول، تهران: انتشارات شرکت قلم، 1385.</p> <p>9. فلاورز، سارا. عصر اکتشافات. مترجم: فرید جواهر کلام، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>10. علیزاده، محمد علی. تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید. چاپ هشتم، تهران: انتشارات: سازمان مطالعه و تدوین، 1390.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات درسی تاریخ آمریکا (1)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ آمریکا 1
کود مضمون:	Ed.Hi.0751
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

تاریخ آمریکا از مضامین اختصاصی رشته تاریخ می‌باشد که در سمستر هفتم و هشتم در هر سمستر طی سه کریدت تدریس می‌گردد. با خواندن این مضمون محصلان با تاریخ آمریکا آشنا شده و قادر به تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ آمریکا خواهند شد. محتوای این مضمون در سمستر هفتم مطالعه پیشینه تاریخی، تمدن‌های اولیه، مهاجرت‌ها به آمریکا، کشف قاره آمریکا و پیامدهای آن برای بومیان و اروپایی‌ها، جنبش‌های آزادی‌بخش، برآمدن کشورهای مستقل ملی، نقش ایالات متحده در قضایایی بین‌المللی، سیادت و سیطره آمریکایی شمالی، نیز دلایل عقب‌مانی آمریکا مرکزی و جنوبی می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت تحولات تاریخی آمریکا و بهره‌گیری از ارزش‌های جهت حس تقویت کشور دوستی؛
- آشنایی با تمدن‌های آمریکا و میراث کشف این قاره توسط اروپایی‌ها؛
- کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آمریکا؛
- معرفت از زمینه‌ها، روند و نتایج نوگرایی در آمریکا خاصه قانون اساسی آن؛
- آگاهی از عوامل قدرت‌مند شدن ایالات متحده آمریکا؛
- شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ آمریکا؛
- آشنایی با جنبش‌ها و شخصیت‌های اثر گذار بر تاریخ آمریکا؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛

- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از حوادث و تحولات تاریخی قاره آمریکا؛

مفردات مضمون (فصلها و زیر فصلها)

- تمدنهای قاره آمریکا
- آزتک
- مایا و اینکا
- کاشفان آمریکا
- فاتحان آمریکا
- فاتحان اسپانیایی و پرتگالی
- تشکیل امپراتوری مستعمراتی اسپانیا در امریکای لاتین
- تشکیل دولت مستعمراتی پرتگال در برازیل
- انگلیسیها و فرانسویها در امریکای شمالی
- اختلاف بین اسپانیاییها و انگلیسیها
- فرانسویها در کانادا
- اهمیت و نتایج و کشف قاره آمریکا برای بومیان آمریکا و اروپاییها
- انقلاب آمریکا (عوامل و پیامدها)
- آغاز جنبشهای ضد استعماری در آمریکا
- جنگهای انقلابی برای استقلال و تصویب قانون اساسی
- ایالات متحده آمریکا از سال 1787- تا آغاز جنگ داخلی در آمریکا (1861-1865)
- تشکیل احزاب سیاسی در آمریکا
- اقدامات به خاطر لغو برده‌گی
- مبارزات آزادی‌بخش ملی در امریکای لاتین
- کشورهای مکزیکو، چلی و ارجنتاین پس از تأمین استقلال
- امپراتوری برازیل پس از به‌دست آوردن استقلال
- جنبش آزادی‌خواهی در کوبا

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۶۱}، سرقت علمی^{۶۲} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنحی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنحی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

⁶¹ Wrong Citation

⁶² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله بی‌طرفی مورخ.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویت حس انسان دوستی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	6. تقویت تفکر انتقادی و تحریر حس مبین دوستی و تحکیم هویت ملی.		
ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.		
2	2	3	1	2	3	شناخت تحولات تاریخی آمریکا و بهره‌گیری از ارزش‌های جهت حس تقویت کشور دوستی؛	۱
2	2	3	2	2	2	آشنایی با تمدن‌های آمریکا و میراث کشف این قاره توسط اروپایی‌ها؛	۲
3	2	3	3	3	1	کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آمریکا؛	۳
2	3	3	2	3	2	معرفت از زمینه‌ها، روند و نتایج نوگرایی در آمریکا خاصه قانون اساسی آن؛	۴
2	3	2	3	2	1	شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ آمریکا؛	۵
2.6	2.4	2.8	2.2	2.4	1.8	مجموع	
2.36						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات درسی هفته وار مضمون تاریخ آفریقا

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ آفریقا
کود مضمون:	Ed.Hi 0752
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	سمستر هفتم

شرح مختصر مضمون

تاریخ آفریقا یکی از مضامین تخصصی رشته تاریخ می باشد که بنا بر محتوا و ارزش آن در سمستر هفتم طی سه کریدیت تدریس می گردد. از آن جایی که این مضمون به تاریخ یکی از قاره های مهم جهان می پردازد، آشنایی و فراگیری این مضمون برای محصلان تاریخ از اهمیت خاصی برخوردار است. مباحث عمده تاریخ آفریقا را وضع جغرافیایی و تاریخی، دولت های بومی، تسلط اروپایی ها بر این قاره، تجارت و روزگار برده ها، جنبش های آزادی بخش، چهره های آزادی خواه و برابر طلب، نوگرایی و استقلال تشکیل می دهد.

اهداف آموزشی:

- شناخت تحولات تاریخی آفریقا و بهره گیری از ارزش های میهن دوستی آن؛
- آشنایی با اوضاع مختلف آفریقا و میراث تسلط اروپایی ها بر این قاره؛
- کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آفریقا؛
- معرفت در مورد برده گی و روزگار برده ها در آفریقا؛
- آشنایی با جنبش ها و شخصیت های اثر گذار بر تاریخ آفریقا؛
- شناخت زمینه ها و فرایند تغییرات و نوگرایی در کشورهای آفریقایی؛
- آگاهی در مورد منابع تاریخی و تاریخ نگاری آفریقا؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از حوادث و تحولات تاریخی قاره آمریکا؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- وضع جغرافیایی و سوابق تاریخی
- دولت‌های بومی در افریقا
- افریقا در آغاز قرن نوزده
- تحکیم و سلطه فرانسه در افریقا
- تسلط انگلیس در افریقای جنوبی
- آلمانی‌ها و ایتالیایی‌ها در افریقا
- چه‌گونه‌گی تسخیر الجزایر به وسیله فرانسه
- تجارت برده در افریقا
- مصر در جریان قرن نوزدهم
- سلطنت علی پادشاه
- افریقا بعد از جنگ جهانی اول
- اداره مستقیم و غیر مستقیم افریقا توسط اروپائیان
- مصر بعد از جنگ اول جهانی
- انقلاب 1952 مصر
- جنبش‌های آزادی‌بخش افریقا
- ملی‌شدن کانال سوئز
- جمال ناصر و انور سادات
- جمهوری متحده عربی
- الجزایر بعد از جنگ جهانی اول
- مراکش پس از پایان جنگ جهانی اول
- جنبش‌های آزادی‌بخش در افریقا
- افریقای غربی فرانسه بعد از جنگ اول جهانی
- سینگال، عاج، نیجریه و لیبی بعد از جنگ جهانی اول جهانی
- افریقای شرقی پس از جنگ اول جهانی

- رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی (اپارتاید)
- قوانین اپارتاید
- مبارزه برضد اپارتاید
- وضع فرهنگ و جامعه در افریقا پس از استقلال

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۶۳}، سرقت علمی^{۶۴} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنحی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنحی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

⁶³ Wrong Citation

⁶⁴ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کامپی
6. تقویة تفکر انتقادی و و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	1	3	2	2	شناخت تحولات تاریخی آفریقا و بهره‌گیری از ارزش‌های میهن دوستی آن؛	۱
3	2	1	2	1	2	معرفت در مورد تاریخ برده‌گی و روزگار برده‌ها در آفریقا؛	۲
1	3	3	3	2	3	کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آفریقا؛	۳
2	3	2	3	3	2	شناخت زمینه‌ها و فرایند تغییرات و نوگرایی در کشورهای آفریقایی؛	۴
1	2	3	2	3	2	شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ آفریقا؛	۵
2	2.4	2	2.6	2.2	2.6	مجموع	
2.3						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قرآن و علوم معاصر

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهن خُی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	قرآن و علوم معاصر
کود مضمون:	SL-IC 0701
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون:

قرآن و علوم معاصر عنوان هفتمین مضمون ثقافت اسلامی است که در سمستر های هفتم در قالب کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی تدریس می شود. این مضمون به گونه ی کلی ارتباط مطالب قرآنی را با علوم امروزی بیان میکند و از ضرورت های مبرم جهت فهم درست اسلام میباشد. زیرا تکنالوژی امروزی برخی از جوانان را که از قرآن معلومات کاملی ندارند دوچار شک و تردیدهای خطیر نموده است، مانند این گمان که در عصرپیشرفت علم و تکنالوژی مطالب قرآنی قابلیت تطبیقش را از دست داده است. در حالیکه هر قدر علوم معاصر اکتشافات جدید را ایجاد نماید بجز بیان نمودن اشارات علمی که در قرآن مجید و سنت پیامبر اسلام قبل از یکهزارو چهارصد سال آمده است، چیزی دیگری نمیباشد. محصلان بعد از فراگیری این مضمون در ختم سمستر معلومات کلی علمی را پیرامون مراحل و گونه های نزول قرآن کریم، حقوق قرآن کریم، ابعاد اعجاز قرآن کریم و رابطه اکتشافات علمی با مطالب قرآن را بدست آورده و در نتیجه به عظمت و گسترده گی اعجاز علمی قرآن کریم بیشتر آشنا شده و در تطبیق دستورات قرآن در زندگی فردی و اجتماعی خویش تلاش عاشقانه نموده و در تمام عرصه های حیات شان هدفمندتر گام برخواهند داشت..

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل به مباحث عمومی و کلی قرآن کریم، مراحل و گونه های نزول کریم ابعاد اعجاز و برخی از نمونه های اعجاز این کلام جاودانه الهی.
- شناخت و درک حقوق قرآن کریم، معرفت مقاصد و اهداف قرآن کریم
- شناخت ابعاد اعجاز قرآن کریم، رابطه قرآن کریم با اکتشافات علمی معاصر و چگونگی میزان اعتماد به نظریات ارائه شده علمی معاصر.
- آشنایی به مفاهیم معجزه، کرامت، استدراج و نمونه های از معجزات پیامبر اکرم (ص)
- شناخت مطالب قرآنی پیرامون خلقت سیارات، حرکات منظومه ها، تطور خلقت انسان، نزول باران، نظام زوجیت در هستی

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار- محتویات مضمون:

- قرآن
- مراحل نزولی قرآن
- جمع آوری قرآن
- فضائل قرآن کریم
- حقوق قرآن کریم
- نظریات برخی از دانشمندان غربی در مورد قرآن کریم
- خلاصه فصل اول
- پرسش ها
- مآخذ

فصل دهم : علوم معاصر

- تمهید
- مفهوم علوم معاصر
- قرآن کریم و اکتشافات علمی معاصر
- نظریات برخی از دانشمندان علوم معاصر در مورد قرآن کریم
- معیار ها و ضوابط اعجاز علمی
- پیشرفت ساینس در پرتوی قرآن کریم
- اشتباهات نظریات ساینسی
- خلاصه فصل دوم
- پرسش ها
- مآخذ

فصل سوم: اعجاز قرآن کریم

- انواع معجزات قرآن کریم
- وجوه اعجاز قرآن کریم
- نمونه های اعجاز علمی قرآن کریم
- خلاصه فصل چهارم
- پرسش ها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پدیده‌ها و جامعه انسانی و بهره‌گیری سالم از نعمات آرزنده عالم هستی.	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتدی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شناسایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	1	2	2	2	3	آشنایی کامل به مباحث عمومی و کلی قرآن کریم ،مراحل و گونه های نزول کریم ابعاد اعجاز و برخی از نمونه های اعجاز این کلام جاودانه الهی.	۱
1	2	2	2	1	3	شناخت و درک حقوق قرآن کریم ، معرفت مقاصد و اهداف قرآن کریم	۲
2	1	3	۱	2	3	شناخت ابعاد اعجاز قرآن کریم ، رابطه قرآن کریم با اکتشافات علمی معاصر و چگونگی میزان اعتماد به نظریات ارایه شده علمی معاصر.	۳
1	3	1	2	2	3	آشنایی به مفاهیم معجزه ، کرامت ، استدراج و نمونه های از معجزات پیامبر اکرم (ص)	۴
2	1	2	1	2	3	شناخت مطالب قرآنی پیرامون خلقت سیارات ،حرکات منظومه ها، تطور خلقت انسان، نزول باران ، نظام زوجیت در هستی	۵
1.4	1.6	2	2.6	1.8	3	مجموع	
						۳=مطابقت کامل	
						۲=مطابقت نسبی	
						۱=کمترین مطابقت	

منابع یا مأخذ:	
قرآن و علوم معاصر - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
1. مخلص، عبدالرؤف (1394)، تجلی قرآن در عصر حاضر، 2. نابلسی، محمد راتب، دایره المعارف اعجاز علمی در پرتوی قرآن و سنت 3. زندانی، عبدالمجید (1382)، کتاب توحید، (1382)، جامعه القرآن، تهران 4. صابونی، علی، تبیان فی علوم القرآن 5. میلر، گری، قرآن کتاب شگفت انگیز 6. محسنی، آصف، قرآن یا سند اسلام 7. عبدالباقی، مصباح الله، قرآن کریم و علوم معاصر	2. مأخذ کمکی

مفردات درسی تاریخ معاصر افغانستان (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر افغانستان (2)
کود مضمون:	Ed.Hi.0854
تعداد کریدیت:	3 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

مضمون تاریخ معاصر از مضمون‌های تخصصی رشته تاریخ است که در دو کریدیت در سمسترهای هفتم و هشتم در هر سمستر طی دو کریدیت تدریس می‌شود. محصلان با مطالعه و سپری نمودن این مضمون، از تاریخ معاصر افغانستان از شروع حکومت امیر حبیب‌الله تا پایان حکومت مجاهدین معلومات کسب کنند. آگاهی از رویداد و حوادث تاریخی این دوره می‌تواند به شکل‌گیری آگاهی و تجربه تاریخی محصلان کمک کند. سپری نمودن این مضمون محصلان را قادر می‌سازد تا تحلیل و فهم همه جانبه از اوضاع و نوع ساختارهای سیاسی و اجتماعی این دوره افغانستان داشته باشند و با آگاهی از این تجربه تاریخی می‌توانند در بهبود و شکل‌دهی ساختارهای جدید در جامعه کمک نمایند. محتوای این مضمون در سمستر هشتم مطالعه رویدادها و تحولات تاریخ معاصر افغانستان بین سال‌های (1901-1996م) می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- کسب معرفت علمی جهت تقویت روی‌کرد عقلانی نسبت به تاریخ معاصر کشور؛
- تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی افغانستان برای حال و آینده؛
- تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر افغانستان؛
- درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر کشور؛
- شناخت متون و پارادایم غالب بر تاریخ‌نگاری معاصر افغانستان؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون‌صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛

- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از آثار و وقایع تاریخ معاصر افغانستان؛

مفردات مضمون (فصلها و زیر فصلها)

- دوره سلطنت امیر حبیب الله خان (1901 تا 1919)
- سلطنت امان الله خان از (1919 تا 1929)
- دوره سلطنت امیر حبیب الله کلکانی (جنوری 1929-اکتبر 1929)
- سلطنت نادرشاه (1929-1933)
- دوران سلطنت چهل ساله ظاهر شاه (1933-1973)
- پارلمان و احزاب سیاسی در افغانستان
- بررسی جمهوریت محمد داود خان (1973-1978)
- حکومت حزب دموکراتیک خلق افغانستان (1978-1992)
- تشدید فعالیت‌های مجاهدین
- خروج نیروهای شوروی از افغانستان
- ویژه‌گی‌های حکومت حزب دموکراتیک خلق
- حکومت مجاهدین

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20 %
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20 %)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60 %)
- مجموع 100 %

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد، اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۶۵}، سرقت علمی^{۶۶} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین ر اطلاع می‌دهد. اداره پوهنخی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁶⁵ Wrong Citation

⁶⁶ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کلاس
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4 دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی ک کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی بی‌طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	3	2	2	2	کسب معرفت علمی جهت تقویت روی کرد عقلانی نسبت به تاریخ معاصر کشور؛	۱
3	3	2	2	2	1	تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی افغانستان برای حال و آینده؛	۲
2	2	3	1	2	2	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر افغانستان؛	۳
2	3	2	2	2	1	درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر کشور؛	۴
2	3	2	2	3	2	شناخت متون و پارادایم غالب بر تاریخ‌نگاری معاصر افغانستان؛	۵
2.4	2.8	2.4	1.8	2.2	1.6	مجموع	
2.2						اوسط عمومی	
						۳=اعظمی ترین اشتراک	
						۲=اشتراک متوسط	
						۱=کمترین اشتراک	

منابع یا مأخذ	
1. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه‌سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. حبیبی، عبدالحی. (1389). افغانستان از قدیم ترین ایام تا خروج چنگیز خان. تهران: انتشارات پیک ایران. 8. ریاضی، محمد یوسف. (1357). عین الوقایع. کابل انتشارات میوند. 9. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 10. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب. 10. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر ممالک آسیایی (2)

لیسانس

مقطع تحصیلی:

پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر ممالک آسیایی (2)
کود مضمون:	Ed.Hi.0855
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

تاریخ معاصر ممالک آسیایی از جمله مضامین تخصصی دیپارتمنت تاریخ است و در سمسترهای هفتم و هشتم در هر سمستر طی دو کریدت درس داده می‌شود. خواندن این برای محصلان رشته تاریخ ارزش و سودمندی فراوانی دارد؛ زیرا با خواندن آن محصلان با تاریخ ممالک آسیایی، خاصه منابع تاریخی، سیر تغییرات و نوگرایی و مناسبات این کشورها با افغانستان آشنا شده و قادر می‌شوند تا تاریخ این کشورها را تدریس نموده و نیز در مورد آن تحقیق نمایند. محتوای این مضمون در سمستر هشتم مطالعه تاریخ معاصر ایران، ترکیه، ممالک عربی، هندوستان، چین، جاپان، کشورهای جنوب شرق آسیا، ویتنام، کامبوج، لائوس و برما پس از جنگ جهانی دوم می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت ماهیت و تحولات تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛
- تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی ممالک آسیایی برای حال و آینده؛
- تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛
- درک و تحلیل ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر ممالک آسیایی؛
- آگاهی از منابع تاریخی و سیر نوگرایی در ممالک آسیایی خاصه جاپان؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون‌صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار و وقایع تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- پیامدهای جنگ جهانی دوم برای کشورهای آسیایی

- ایران بعد از جنگ جهانی دوم
- عراق، تونس و لبنان بعد از جنگ جهانی دوم
- عربستان، فلسطین و سوریه پس از جنگ جهانی دوم
- مساله اعراب و اسرائیل بعد از جنگ جهانی دوم
- کشور ترکیه پس از جنگ جهانی دوم
- هندوستان پس از جنگ جهانی دوم
- چین بعد از جنگ جهانی دوم
- جاپان بعد از جنگ جهانی دوم
- ویتنام بعد از جنگ جهانی دوم
- کوریا پس از جنگ دوم جهانی
- کامبوج، لانوس و برما بعد از جنگ جهانی دوم
- اندونیزیا

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۶۷}، سرقت علمی^{۶۸} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

⁶⁷ Wrong Citation

⁶⁸ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	اسیایی
6. تقویة تفکر انتقادی و و تحریک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله بی‌طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	3	3	2	2	2	شناخت ماهیت و تحولات تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛	۱
3	3	2	3	2	1	تقویت مهارت بهره‌گیری از عبرت‌های تاریخی ممالک آسیایی برای حال و آینده؛	۲
2	1	3	2	2	2	تقویت مهارت تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ معاصر کشورهای آسیایی؛	۳
2	2	2	2	2	3	درک و تحلیل ویژگی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر ممالک آسیایی؛	۴
2	3	3	2	3	2	آگاهی از منابع تاریخی و سیر نوگرایی در ممالک آسیایی خاصه جاپان؛	۵
2.2	2.4	2.6	2.2	2.2	2	مجموع	
2.26						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

منابع یا مأخذ	
1. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان.	مأخذ اساسی
1. انصاری، دکتر فاروق. (1391). فشرده تاریخ افغانستان. چاپ چهارم، کابل: انتشارات امیری. 2. ارغنداوی، عبدالعلی. (1380). تاریخ شفاهی افغانستان. به اهتمام صفا اخوان، تهران: مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی. 3. باسورث، کلیفورد ادموند. (1372). تاریخ سیستان. ترجمه حسن انوشه، تهران: انتشارات امیر کبیر. 4. یمین، پوهاند دکتر محمدحسین یمین. (1380). افغانستان تاریخی. کابل: انتشارات سعید. 5. تلمیچ هیبرت، فردریک و پیر کامبون. (1397). افغانستان چهار راه جهان باستان. مترجمان: یعقوب محمدی فر و فاطمه جوانمرد، ایران، شهر همدان، انتشارات: دانشگاه بوعلی سینا. 6. حق شناس، شمیم. (1395). هنر مجسمه‌سازی قبل از اسلام در افغانستان. کابل: پوهنچی هنر، پوهنتون کابل. 7. حبیبی، عبدالحی. (1389). افغانستان از قدیم ترین ایام تا خروج چنگیز خان. تهران: انتشارات پیک ایران. 8. ریاضی، محمد یوسف. (1357). عین الوقایع. کابل انتشارات میوند. 9. غبار، غلام محمد. (1392). افغانستان در مسیر تاریخ. جلد اول، تهران: انتشارات عرفان. 10. کهزاد، احمدعلی. (1389). افغانستان در پرتو تاریخ. تهران: ناشر دنیای کتاب. 10. کهزاد، احمدعلی. (1395). تاریخ افغانستان (از ادوار قبل تا ظهور اسلام). جلد اول و دوم، کابل: انتشارات امیری.	مأخذ کمکی

مفردات درسی مضمون تاریخ معاصر اروپا (3)

لیسانس

مقطع تحصیلی:

پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ معاصر اروپا (3)
کود مضمون:	Ed.Hi.0856
تعداد کریدیت:	4 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیش‌نیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح فشرده مضمون

مضمون تاریخ معاصر اروپا یکی از مضمون‌های اختصاصی رشته تاریخ بوده و بنابر محتوا و ارزش آن در سمستر ششم، هفتم و هشتم در هر سمستر طی سه کریدت در رشته تاریخ تدریس می‌گردد. خواندن این مضمون محصلان رشته تاریخ را با ویژه‌گی‌ها و تحولات تاریخ معاصر اروپا آشنا ساخته و محصلان را در درک درست از زوایای تاریک و روشن کمک می‌نماید. این دوره از تاریخ اروپا مطالب و بحث‌های آموزنده‌ی برای محصلان رشته تاریخ دارد. محتوای این مضمون در سمستر هفتم مطالعه تاریخ معاصر اروپا از آغاز جنگ جهانی دوم به بعد می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با تاریخ معاصر اروپا پس از جنگ جهانی دوم؛
- درک عوامل و پیامدهای جنگ جهانی دوم؛
- شناخت ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر اروپا؛
- آگاهی از پیامدهای حکومت توتالیتار؛
- تقویت مهارت تدریس و تحقیق محصلان در زمینه تاریخ معاصر اروپا؛
- درک و تحلیل تحولات تاریخی اروپا در قرن بیستم؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از آثار و تحولات تاریخ معاصر اروپا؛

مفردات مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- عوامل جنگ جهانی دوم (1939-1945)
- مراحل جنگ جهانی دوم
- پیامدهای جنگ جهانی دوم
- تلاش برای برقراری صلح در اروپا
- چهره جهان پس از جنگ
- گسترش تمدن اروپا
- نقشه جدید سیاسی و توازن قوا
- جنگ سرد
- کشورهای اروپایی پس از جنگ جهانی دوم
- آلمان پس از جنگ جهانی دوم
- فرانسه بعد از جنگ دوم جهانی
- انگلستان پس از جنگ جهانی دوم
- ایتالیا بعد از جنگ جهانی دوم
- اسپانیا، پرتغال، اتریش و سوئیس بعد از جنگ جهانی دوم
- کشورهای بنلوکس و اسکاندیناوی از سال 1945 به بعد
- اتحاد جماهیر شوروی بعد از جنگ جهانی دوم
- کشورهای اروپای شرقی و بالکان پس از جنگ دوم جهانی
- اندیشه‌های فلسفی، ادبیات و اقتصاد اروپا
- تحولات اجتماعی و هنر
- رسانه‌های همگانی

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
  - کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
  - آزمون وسط سمستر (20٪)
  - آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورس تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورس آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست⁶⁹، سرقت علمی⁷⁰ و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁶⁹ Wrong Citation

⁷⁰ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	کسب
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخداد‌های تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس ملی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله‌ی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
1	2	2	2	2	2	آشنایی با تاریخ معاصر اروپا از آغاز جنگ جهانی دوم به بعد؛	۱
3	2	3	2	2	2	درک عوامل و پیامدهای جنگ جهانی دوم؛	۲
2	3	3	3	2	2	شناخت ویژه‌گی‌های مثبت و منفی تاریخ معاصر اروپا؛	۳
2	3	2	3	3	2	آگاهی از پیامدهای حکومت‌های توتالیتار؛	۴
1	2	3	2	3	2	تقویت مهارت تدریس و تحقیق محصلان در زمینه تاریخ معاصر اروپا؛	۵
1.8	2.4	2.6	2.4	2.6	2	مجموع	
2.3						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

	منابع یا مأخذ
<p>1. فوگل، اشپیل. (1396). تمدن مغرب زمین. ترجمه محمد حسین آریا، تهران: انتشارات امیر کبیر.</p>	<p>مأخذ اساسی</p>
<p>1. پالمر، رابرت، روزول. تاریخ جهان نو. چاپ چهارم، جلد اول، مترجم: ابوالقاسم طاهری، تهران: انتشارات: امیر کبیر، 1383.</p> <p>2. پری، ماروین و دیگران. تاریخ جهان. چاپ دوم، جلد اول، مترجم: عبدالرحمان صدریه، تهران: انتشارات: فردوس، 1386.</p> <p>3. بابایی، پرویز. مکتب های فلسفی از یونان باستان تا امروز. تهران: انتشارات: نگاه، 1386.</p> <p>4. دورانت، ویل. تاریخ تمدن. چاپ سوم، جلد ششم، مترجمان: احمد آرام و امیر حسین آراین پور، تهران: سازمان انقلاب انتشارات اسلامی، 1370.</p> <p>5. دان، جان ام. عصر روشنگری. چاپ چهارم، مترجم: مهدی حقیقت خواه، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>6. فرد، غفاری. تاریخ اروپا (از آغاز تا پایان). چاپ اول، تهران: انتشارات: اطلاعات، 1387.</p> <p>7. گردر، یوستین. دنیای سوفی (داستانی در باره تاریخ فلسفه). چاپ دوم، مترجم: حسن کامشاد، تهران: انتشارات: نیلوفر، 1384.</p> <p>8. فروغی، محمدعلی. سیر حکمت در اروپا. جلد اول، تهران: انتشارات شرکت قلم، 1385.</p> <p>9. فلاورز، سارا. عصر اکتشافات. مترجم: فرید جواهر کلام، تهران: انتشارات: ققنوس، 1386.</p> <p>10. علیزاده، محمد علی. تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید. چاپ هشتم، تهران: انتشارات: سازمان مطالعه و تدوین، 1390.</p>	<p>مأخذ کمکی</p>

مفردات درسی تاریخ آمریکا (2)

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ امریکا 1
کود مضمون:	Ed.Hi.0857
تعداد کزیدیت:	2 کزیدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

تاریخ امریکا از مضامین اختصاصی رشته تاریخ می‌باشد که در سمستر هفتم و هشتم در هر سمستر طی سه کزیدیت تدریس می‌گردد. با خواندن این مضمون محصلان با تاریخ امریکا آشنا شده و قادر به تدریس و تحقیق در زمینه تاریخ امریکا خواهند شد. محتوای این مضمون در سمستر هشتم مطالعه جنگ‌های داخلی در امریکا، امریکا پس از جنگ‌های داخلی، امریکا در جریان جنگ‌های جهانی، امریکا و جنگ سرد، رقابت امریکا با شوروی سابق و ایالات متحده امریکا و یازدهم سپتامبر می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت تحولات تاریخی امریکا و بهره‌گیری از ارزش‌های صلح و انسان دوستی آن؛
- آشنایی با عوامل و پیامدهای جنگ‌های داخلی امریکا؛
- کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ امریکا؛
- معرفت از نقش امریکا در جنگ‌های جهانی و پیامد آن برای امریکا؛
- آگاهی از نقش امریکا در بازسازی جهان پس از جنگ جهانی دوم؛
- شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ امریکا؛
- درک پیامدهای جنگ سرد و یازدهم سپتامبر برای ایالات متحده؛

شیوه‌های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه‌اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛
- ارائه پرسش‌های درون‌صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛

- مشاهده مستندها، کلیپها، نقشهها و تصاویر از تاریخ معاصر آمریکا؛

مفردات مضمون (فصلها و زیر فصلها)

- علل و پیامد جنگ داخلی در ایالات متحده امریکا (1861-1865)
- مراحل جنگهای داخلی در ایالات متحده امریکا (1861-1865)
- تأسیس دومینیون کانادا و پیامدهای آن
- اوضاع کانادا قبل از سال 1867 م
- ایالات متحده امریکا در مسیر تفوق و توسعه اقتصادی
- ایالات متحده امریکا پس از ختم جنگ داخلی
- رشد احزاب سیاسی
- وضع جنبشهای کارگری در ایالات متحده
- سیاست خارجی ایالات متحده امریکا
- کشورهای امریکای لاتین بین سالهای (1870-1918م)
- ایالات متحده امریکا در سالهای (1918-1929م)
- ایالات متحده امریکا پس از بحران اقتصادی (1929-1933)
- کشورهای امریکای لاتین بین دو جنگ جهانی (1918-1939)
- ایالات متحده امریکا و جنگ دوم جهانی
- گشایش جبهه دوم در اروپا در سال 1944
- نقش و کمک امریکا برای شکست هیتلر و توسعه در اروپای پس از جنگ جهانی دوم
- امریکا پس از پایان جنگ جهانی دوم تا فروپاشی اتحاد شوروی
- امریکا پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تا یازدهم سپتامبر

نیازمندیهای مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع 100٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست⁷¹، سرقت علمی⁷² و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

⁷¹ Wrong Citation

⁷² Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						مضمون	کلاس
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حسن میهن دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث‌های فرهنگی.	4. دانستن روش‌های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان دوستی.	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ‌نگاری و مسئله بی‌طرفی مورخ.	1. کسب توانایی‌های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	1	3	2	2	شناخت تحولات تاریخی آمریکا و بهره‌گیری از ارزش‌های صلح و انسان دوستی آن؛	۱
2	2	2	3	2	2	آشنایی با عوامل و پیامدهای جنگ‌های داخلی آمریکا؛	۲
1	3	3	3	2	3	کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آمریکا؛	۳
2	3	2	3	3	2	آگاهی از پیامد جنگ‌های جهانی، جنگ سرد و حادثه یازدهم سپتامبر برای ایالات متحده؛	۴
1	2	3	2	3	2	شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ آمریکا؛	۵
1.8	2.4	2.2	2.8	2.4	2.6	مجموع	
2.36						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات درسی مضمون تاریخ آسیای مرکزی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهنځی:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	تاریخ
اسم مضمون:	تاریخ آسیای مرکزی
کود مضمون:	Ed.Hi.0858
تعداد کریدیت:	2 کریدیت تیوری
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

تاریخ آسیای مرکزی نیز از جمله مضمون‌های تخصصی رشته تاریخ است که جدیداً در کلستر سال 1398 رشته تاریخ طی دو کریدت شامل نصاب تحصیلی تاریخ گردید. این مضمون بنابر محتوا و ارزش آن در سمستر هشتم تدریس می‌گردد. خواندن تاریخ آسیای مرکزی برای محصلان تاریخ افغانستان، به دلایل هم‌جواری کشورهای آسیای مرکزی و دوستی دایمی و نقش چشم‌گیر این کشورها در کمک به توسعه افغانستان و نیز به دلیل مدل توسعه و تلاش شهروندان آن برای تغییر و نوآوری از اهمیت خاصی برخوردار است. محصلان با سپری نمودن آن قادر خواهند بود تا در زمینه تدریس و تحقیق تاریخ آسیای مرکزی مهارت کسب نمایند. مباحث عمده مضمون در سمستر هشتم مطالعه فشرده تاریخ کشورهای آسیای مرکزی (قزاقستان، تاجکستان، ترکمنستان، ازبکستان و قرغیزستان) می‌باشد.

اهداف آموزشی:

- شناخت تاریخ کشورهای آسیای مرکزی؛
- کسب مهارت جهت بهره‌گیری از ارزش‌های صلح و انسان دوستی حاکم بر این جوامع؛
- کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آسیای مرکزی؛
- آشنایی با پیامدهای حاکمیت تزار روسیه و شوروی سابق بر آسیای مرکزی؛
- معرفت از اوضاع مختلف کشورهای آسیای مرکزی پس از کسب استقلال؛
- شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ آسیای مرکزی؛
- درک و تحلیل نقش کشورهای آسیای مرکزی در توسعه افغانستان؛

شیوه های تدریس و آموزش:

ترکیبی از روش‌های گوناگون تدریس در چوکات روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و راه اندازی مناقشه علمی میان محصلان؛

- ارائه پرسش‌های درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه نتایج آن؛
- مشاهده مستندها، کلیپ‌ها، نقشه‌ها و تصاویر از تاریخ آسیای مرکزی؛

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- حدود و اربعه آسیای مرکزی
- جمهوریت‌های آسیای مرکزی
- تسلط روس‌ها بر آسیای مرکزی
- آسیای مرکزی تحت حاکمیت شوروی
- تقسیمات آسیای مرکزی به جمهوریت‌ها (تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، قرغیزستان و قزاقستان)
- فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی
- استقلال کشورهای آسیای مرکزی
- تاجکستان بعد از استقلال
- جنگ‌های داخلی
- استقرار صلح در تاجکستان
- سیاست داخلی و روابط خارجی
- وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- نقش افغانستان در تامین صلح در تاجکستان
- ازبکستان بعد از استقلال
- حرکت اسلامی در ازبکستان
- سیاست داخلی و خارجی
- وضعیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی
- ترکمنستان بعد از استقلال
- سیاست داخلی و خارجی
- وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- قرغیزستان بعد از استقلال
- سیاست داخلی و خارجی
- وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- قزاقستان بعد از استقلال
- سیاست داخلی و خارجی
- وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- ترکمنستان بعد از استقلال
- سیاست داخلی و خارجی

- وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- روابط جمهوریت‌های آسیای مرکزی با روسیه و جهان
- پیمان شانگ‌های

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری:

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از آزمون نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی:

- کارهای خانگی محصلان از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصلان در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری:

آزمون‌های صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی:

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده 19 لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و کارکرد صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در کارکردهای گروهی) 20٪
- کارهای عملی (بازدید از جاهای تاریخی، کارکردهای کتابخانه‌ای و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- آزمون وسط سمستر (20٪)
- آزمون نهایی سمستر حد اکثر (60٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان:

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک:

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^{۷۳}، سرقت علمی^{۷۴} و اجرای کارکردهای دیگری می‌گردد که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، کارکردهای درسی سایر محصلان را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنحی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنحی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

---

⁷³ Wrong Citation

⁷⁴ Plagiarism

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه						مجموعه	
6. تقویة تفکر انتقادی و تحریرک حس مبین دوستی و تحکیم هویت ملی.	5. فهم کاربرد و اهمیت تاریخ برای حال و آینده و حفظ میراث های فرهنگی.	4. دانستن روش های پژوهش و آموزش در تاریخ و توانایی بکارگیری آن.	3. تحلیل رخدادهای تاریخی کشور، منطقه و جهان و تقویة حس انسان	2. شناخت منابع تاریخی و رویکردهای تاریخ نگاری و مسئله بی طرفی مورخ.	1. کسب توانایی های علمی و عملی در رشته تاریخ و درک ماهیت و فلسفه تاریخ.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	2	1	3	2	2	۱ کسب مهارت جهت بهره گیری از ارزش های صلح و انسان دوستی حاکم بر تاریخ آسیای مرکزی؛	
2	3	2	3	2	2	۲ آشنایی با پیامدهای حاکمیت تزار روسیه و شوروی سابق بر آسیای مرکزی؛	
3	3	3	3	2	3	۳ کسب مهارت جهت تدریس و تحقیق در مورد تاریخ آسیای مرکزی؛	
2	3	2	3	3	2	۴ معرفت از اوضاع مختلف کشورهای آسیای مرکزی پس از کسب استقلال؛	
2	3	3	2	3	3	۵ شناخت منابع و متون تاریخی در مورد مطالعه تاریخ آسیای مرکزی؛	
2.4	2.6	2.2	2.8	2.4	2.4	مجموع	
2.46						اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک						۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تمدن اسلامی

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهن خُی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	تمدن اسلامی
کود مضمون:	SL-IC 0801
تعداد کریدیت:	1 کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون:

مضمون تمدن اسلامی که در سمستر های هشتم در قالب کاریکولم تحصیلی مضامین ثقافت اسلامی تدریس می شود ، در حقیقت جزء تاریخ فراموش شده اسلام در نزد مسلمانان امروزی و مخصوصاً قشر جوان جامعه بشمار می رود که آگاهی و فهم درست آن از نیاز های اساسی و ضرورت های مبرم محلصلان می باشد. محصلان عزیز در ختم سمستر معلومات کلی را پیرامون مفهوم تمدن ، عوامل ایجاد تمدن ها ، عناصر سازنده تمدن ها ، بخصوص عناصر تمدن اسلامی و نقش اسلام در اصلاح و تغییرات مثبت در روند های تمدنی بدست آورده و در نتیجه بتوانند علاوه بر بیان اساسات بعد و حیانی تمدن اسلامی از دستآورد های مسلمانان در عرصه های مختلف تمدنی با استناد به دلایل روشن در عرصه علوم مختلفه مانند : کیمیا، فزیک، ریاضی، طب، فارمسی، انجینیری، همچنان تاریخ ، جغرافیه ، فلسفه، علم فلک بر علاوه از علوم شرعی دفاع نموده و در نشر آن تلاش سازنده را انجام دهند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با عناصر سازنده تمدن ، تمدن های بشری قبل از اسلام،
- تبیین و توضیح عناصر سازنده تمدن به شکل عام و عناصر تمدن به شکل خاص همراه با
- ارایه دلایل مستند و قابل پذیرش علمی اکادمیکی.
- توانایی بر تشخیص اینکه رسول (اکرم ص) در دوره تأسیسی و توسعه تمدن اسلامی کدام تغییرات و اصلاحات را در تمدن بشری بمیان آورده و چی اصول را جدیداً پی ریزی نموده اند
- اینکه به توانند با ارایه نمونه های از کار کرد های تمدنی خلفای راشدین در عرصه توسعه و گسترش تمدن اسلامی نقش ایشان را در برانزنگی های فراموش شده تمدن اسلامی مسئولانه ایفا نمایند.
- دفاع مستدل ازین که به گونه عام تمدن امروزی بشریت مرهون سعی و تلاش مسلمانان دوره های نخستین تاریخ اسلام است.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار - محتویات مضمون:

فصل اول: ورود به پدیده تمدن

- تعریف لغوی و اصطلاحی تمدن
- عناصر تمدن
- ویژه گی های تمدن اسلامی

فصل دوم: تمدن اسلامی

- اسلام و تغییر در تمدن بشریت
- مبانی علمی در کار نامه های رسول الله صلی الله علیه وسلم
- معرفی مختصر از کار نامه های : سیاسی، اقتصادی، اجتماعی ، اخلاقی و..... رسول الله صلی الله علیه و سلم
- نماد های از اندوخته های علمی خلفای راشدین
- بخشی از انجازات علمی و پیشرفتهای تکنالوژی مسلمانان پیشین
- نمونه های از اندوخته های علمی و تکنالوژی در عرصه های:
- نقش تمدن اسلامی در رفاه بشریت
- علت عقب مانده گی مسلمانان امروزی و راه های بیرون رفت
- گفتگوی تمدن ها

فصل سوم: جوامع اسلامی و مفاهیم جدید

- محیط زیست
- حقوق بشر و حقوق زن
- آزادی بیان
- نقد و بررسی بردگی در اسلام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
6.	5.	4.	3.	2.	1.		
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمت ارزنده عالم هست	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و امنیت است	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی توسعه سالم اسلامی در افراط و تفریط عملیات سعادت دنیا و آخرت هماهنگ ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شناسایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	آشنایی کامل با عناصر سازنده تمدن ، تمدن های بشری قبل از اسلام،	۱
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	تبیین و توضیح عناصر سازنده تمدن به شکل عام و عناصر تمدن به شکل خاص همراه با ارایه دلایل مستند و قابل پذیرش علمی آکادمیکی.	۲
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	توانایی بر تشخیص اینکه رسول (اکرم ص) در دوره تأسیسی و توسعه تمدن اسلامی کدام تغییرات و اصلاحات را در تمدن بشری بمیان آورده و چی اصول را جدیدا پی ریزی نموده اند	۳
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	اینکه به توانند با ارایه نمونه های از کار کرد های تمدنی خلفای راشدین در عرصه توسعه و گسترش تمدن اسلامی نقش ایشان را در برآزندگی های فراموش شده تمدن اسلامی مسئولانه ایفا نمایند.	۴
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	دفاع مستدل ازین که به گونه عام تمدن امروزین بشریت مرهون سعی و تلاش مسلمانان دوره های نخستین تاریخ اسلام است.	۵
1	1.2	1.8	2.4	2.4	3	مجموع	

۳= مطابقت کامل	۲= مطابقت نسبی	۱= کمترین مطابقت
----------------	----------------	------------------

منابع یا مأخذ:	
تمدن اسلامی - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1 . مأخذ اساسی
<ol style="list-style-type: none"> 1. صمیم، عبدالمجید (1397)، تمدن اسلامی. طبع اول، انتشارات قدس 2. سباعی، مصطفی (1420 ق)، من روائع حضارتنا. دارالوراف، ریاض. 3. رحیم زی، حسام الدین (2918)، تمدن اسلامی 4. علوان، ناصع، دستاورد های تمدن اسلامی و نقش آن در سیاست 5. ولایتی، علی اکبر، تمدن اسلامی 6. ابراهیم حسن، حسن، تاریخ سیاسی اسلام 7. گستاوولوبون، تمدن اسلام و عرب 	2 . مأخذ کمکی

لیست اعضای کلسترهای رشته تاریخ

کلستر اول					
شماره	نام	تخلص	سمت	نام نهاد	شماره تماس
1	عزیز احمد	نظری	ریس	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی	0799302791
2	ضیاء الدین	هوتک	معاون	پوهنتون ننگرهار	0700014290
3	نعمت الله	قربانی	منشی	پوهنتون هرات	0799271454
4	عبدالقادر	وهاب	عضو	پوهنتون البیرونی	0744429367
5	حبیب الرحمان	حبیبی	عضو	پوهنتون پکتیا	0770049046
6	محمد فرید	عظیمی	عضو	پوهنتون بغلان	0705328480
7	امین الله	بیدار	عضو	پوهنتون کندز	07991902417
8	احمد جنید	سالک	عضو	پوهنتون البیرونی	0744206466
9	محمد اسرار	شینواری	عضو	پوهنتون کندز	0783484951
10	علی خان	شهریار	عضو	پوهنتون غور	0748323583
11	غیاث الدین	عصمت یار	عضو	پوهنتون غور	0786992736
12	خالد	احدی	عضو	موسسه تحصیلات عالی خصوصی قندوز	0744141307
13	عین الدین	مرادی	عضو	موسسه تحصیلات عالی سرپل	07888716666
14	راضیه	حیدری	عضو	موسسه تحصیلات عالی سرپل	0798328888
15	شکرپه	چقماق	عضو	پوهنتون جوزجان	0789210067
16	احمد ذهین	کامور	عضو	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی	0788242026
17	محب احمد	محبوب	عضو	پوهنتون سمنگان	0799275550
18	محمد	امینی	عضو	پوهنتون خصوصی ادراک	0707421361
19	علی یار	شفایی	عضو	پوهنتون ناصر خسرو	0766554622
20	ذکرالله	راحیل	عضو	پوهنتون سمنگان	0778866223
21	محمد صادق	خیر خواه	عضو	پوهنتون پوهنتون بلخ	0700530170
22	صاحب نظر	دشتی	عضو	پوهنتون تخار	0700014292
23	محمد نعیم	منیب	عضو	موسسه تحصیلات عالی زابل	0797220999
24	سید برهان	سادات	عضو	موسسه تحصیلات عالی بادغیس	0780672002
کلستر دوم					
شماره	نام	تخلص	سمت	نام نهاد	شماره تماس
1	عزیز احمد	نظری	ریس	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی	0799302791
2	صاحب نظر	دشتی	معاون	پوهنتون تخار	0700014290
3	نعمت الله	قربانی	منشی	پوهنتون هرات	0799271454
4	عبدالقادر	رسولی	عضو	موسسه تحصیلات عالی غور	0788203003
5	رحیم الله	حکیمی	عضو	موسسه تحصیلات عالی کهندژ	0794929596
6	عبدالعزیز	عابد	عضو	پوهنتون لوگر	0787717734

0799483084	پوهنتون بلخ	عضو	شریفی	شریفه جان	7	
0705328480	پوهنتون بغلان	عضو	عظیمی	محمد فرید	8	
0788737471	موسسه تحصیلات عالی غور	عضو	فرهنگ	قاسم	9	
0788081901	پوهنتون کندز	عضو	معنوی	سید کمال	10	
0744429367	پوهنتون البیرونی	عضو	وهاب	عبدالقادر	11	
0778866223	پوهنتون سمنگان	عضو	راحل	ذکرالله	12	
0789210067	پوهنتون جوزجان	عضو	چقماق	شکریه	13	
0795954516	تعلیم و تربیه کابل	عضو		کامور	14	
0700232424	سید جمال الدین پوهنتون خصوصی	عضو	یوسفی	احسان الله	15	
0700764477	پوهنتون تخار	عضو		فریدون	16	
0799275550	پوهنتون سمنگان	عضو	محبوب	محب الله	17	
0744206466	پوهنتون البیرونی	عضو	سالک	احمد حنید	18	
0797220999	پوهنتون زابل	عضو		محمد نعیم	19	
0770049046	پوهنتون پکتیا	عضو	حبیبی	حبیب الرحمن	20	
0799190241	پوهنتون کندز	عضو	بیدار	امین الله	21	
کلستر سوم						
0799271454	Nimat26qurbani@gmail.com	پوهنتون هرات	منشی	قربانی	نعمت الله	1
0799302791	Azizahmadnazari140@gmail.com	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی	رئیس	نظری	عزیز احمد	2